

„Măsurile de management privind creșterea gradului de informare și
conștientizare din Parcul Național Munții Rodnei” - cod SM 16819

Proiect cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională

Editor: Județul Maramureș reprezentat prin Consiliul Județean Maramureș

Data publicării: 2014

Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice
Autoritatea de Management POS Mediu

Calea Ștefan Vodă, nr. 30-32

(Intrarea prin Strada Prințatele Unite), Sector 4, București

Telefon/Fax: 021 300 62 50, 021 316 07 78

E-mail: office@posmediu.ro; Website: www.posmediu.ro

BENEFICIAR:

Județul Maramureș reprezentat prin Consiliul Județean Maramureș

Str. Gheorghe Șincai, nr. 46, Baza Mare, Maramureș

Telefon/Fax: 0262 212 110, 0262 213 145

E-mail: office@maramures.ro

Website: www.jmaramures.ro

Administrația Parcului Național Munții Rodnei

Loc. Rodna, Str. Principala, Nr. 1445, Jud. Baia Mare, România

Telefon/Fax: 0263 377 715, 0263 377 181

Loc. Borșa, Str. Zănelor, Nr. 2, Jud. Maramureș

Telefon/Fax: 0262 344 775

E-mail: aprm@baia-mare.ro, pa@rodna@gmail.com

Website: www.pa@rodna.ro

ISBN 978-606-8594-07-7

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția
oфициală a Uniunii Europene sau a Guvernului Român.

GHIDUL COLEOPTERELOR COMUNE DIN PARCUL NAȚIONAL MUNȚII RODNEI

Coleoptele: Cerambycidae

Curculionidae

Alleculidae

Ghidul coleopterelelor comune
din Parcul Național Munții Rodnei

ROMANIA

Proiect cofinanțat din
Fondul European de Dezvoltare Regională

GHIDUL COLEOPTERELOR

COMUNE DIN

PARCUL NAȚIONAL MUNTII RODNEI

Coordonator științific:

Claudiu IUȘAN

Administrația Parcului Național Munții Rodnei

■ CUPRINS

Contents

Prefață.....	9
1. Morfologia externă a coleopterelor	10
Capul	11
Toracele	15
Abdomenul	19
2. Clasificarea coleopterelor.....	20
3. Descrierea speciilor comune de coleoptere din Parcul Național Munții Rodnei.....	21
1. <i>Aphodius fimetarius</i>	21
2. <i>Adalia bipunctata</i>	21
3. <i>Adalia decempunctata</i>	22
4. <i>Adonia variegata</i>	22
5. <i>Abax parallelepipedus</i>	23
6. <i>Agabus bipustulatus</i>	23
7. <i>Agabus melanarius</i>	24
8. <i>Agonum sexpunctatum</i>	25
9. <i>Agonum viduum</i>	26
10. <i>Amara schimperii</i>	26
11. <i>Amara convexior</i>	27
12. <i>Amara lunicollis</i>	27
13. <i>Amara aulica</i>	28
14. <i>Cicindela campestris</i>	29
15. <i>Cychrus caraboides</i>	29
16. <i>Carabus auronitens escheri</i>	30
17. <i>Carabus coriaceus</i>	31
18. <i>Carabus variolosus</i>	31
19. <i>Carabus cancellatus</i>	32
20. <i>Carabus granulatus</i>	32
21. <i>Carabus violaceus</i>	33
22. <i>Carabus fabricii malachiticus</i>	34
23. <i>Carabus irregularis montandoni</i>	34
24. <i>Carabus convexus</i>	35
25. <i>Carabus glabratus</i>	36
26. <i>Carabus linnaei</i>	36
27. <i>Carabus obsoletus</i>	37

28. <i>Carabus ullrichii</i>	38
29. <i>Carabus hampei</i>	38
30. <i>Carabus comptus</i>	39
31. <i>Leistus piceus</i>	39
32. <i>Nebria jockischi</i>	40
33. <i>Nebria reitteri</i>	41
34. <i>Nebria transsylvanica</i>	41
35. <i>Nebria rufescens</i>	42
36. <i>Elaphrus cupreus</i>	43
37. <i>Patrobus quadricollis</i>	43
38. <i>Deltomerus carpathicus</i>	44
39. <i>Anisodactylus binotatus</i>	44
40. <i>Anisodactylus nemorivagus</i>	45
41. <i>Trichotichnus laevicollis carpathicus</i>	45
42. <i>Ophonus laticollis</i>	46
43. <i>Harpalus affinis</i>	47
44. <i>Harpalus latus</i>	48
45. <i>Molops piceus</i>	48
46. <i>Abax parallelus</i>	49
47. <i>Abax ovalis</i>	49
48. <i>Poecilus versicolor</i>	50
49. <i>Poecilus lepidus</i>	51
50. <i>Poecilus szepiigetii</i>	51
51. <i>Pterostichus rufitarsis</i>	52
52. <i>Pterostichus foveolatus</i>	53
53. <i>Pterostichus melanarius</i>	54
54. <i>Pterostichus kokeilii</i>	54
55. <i>Pterostichus pilosus wellensii</i>	55
56. <i>Pterostichus niger</i>	56
57. <i>Pterostichus oblongopunctatus</i>	56
58. <i>Pterostichus jurinei</i>	57
59. <i>Pterostichus nigrita</i>	58
60. <i>Synuchus nivalis</i>	58
61. <i>Calathus fuscipes</i>	59
62. <i>Calathus erratus</i>	60
63. <i>Calathus metallicus</i>	60
64. <i>Calathus micropterus</i>	61
65. <i>Calathus melanocephalus</i>	62
66. <i>Limnodromus assimilis</i>	63
67. <i>Cymindis cingulata</i>	63
68. <i>Agabus congener</i>	64
69. <i>Dytiscus marginalis</i>	65
70. <i>Hydrobius fuscipes</i>	65
71. <i>Hydrochara caraboides</i>	66
72. <i>Pachylister inaequalis</i>	67
73. <i>Hister illigeri</i>	68

74. <i>Hister brunneus</i>	68
75. <i>Hister quadrimaculatus</i>	69
76. <i>Hister unicolor</i>	70
77. <i>Nicrophorus humator</i>	70
78. <i>Nicrophorus vespillo</i>	71
79. <i>Oiceoptoma thoracica</i>	72
80. <i>Necrodes littoralis</i>	73
81. <i>Thanatophilus sinuatus</i>	74
82. <i>Thanatophilus rugosus</i>	75
83. <i>Phosphuga atrata</i>	76
84. <i>Silpha carinata</i>	77
85. <i>Silpha tristis</i>	77
86. <i>Silpha obscura</i>	78
87. <i>Aleochara lata</i>	79
88. <i>Hesperus rufipennis</i>	80
89. <i>Philonthus marginatus</i>	81
90. <i>Philonthus laminatus</i>	82
91. <i>Philonthus splendens</i>	82
92. <i>Philonthus laevicollis</i>	83
93. <i>Philonthus montivagus</i>	84
94. <i>Philonthus politus</i>	84
95. <i>Philonthus atratus</i>	85
96. <i>Philonthus decorus</i>	86
97. <i>Philonthus cyanipennis</i>	86
98. <i>Philonthus rotundicollis</i>	87
99. <i>Philonthus cognatus</i>	88
100. <i>Philonthus fumarius</i>	88
101. <i>Ontholestes tessellatus</i>	89
102. <i>Ontholestes murinus</i>	90
103. <i>Ontholestes haroldi</i>	91
104. <i>Platydracus fulvipes</i>	91
105. <i>Platydracus latebricola</i>	92
106. <i>Platydracus stercorarius</i>	93
107. <i>Dinothenarus pubescens</i>	94
108. <i>Abemus chloropterus</i>	95
109. <i>Ocyopus macrocephalus</i>	96
110. <i>Ocyopus ormayi</i>	97
111. <i>Ocyopus nitens</i>	97
112. <i>Ocyopus biharicus</i>	98
113. <i>Euryporus picipes</i>	98
114. <i>Astrapaeus ulmi</i>	99
115. <i>Quedius plagiatus</i>	100
116. <i>Quedius cinctus</i>	101
117. <i>Quedius mesomelinus</i>	102
118. <i>Quedius xanthopus</i>	102
119. <i>Quedius ochripennis</i>	103

120. <i>Quedius fuliginosus</i>	104
121. <i>Quedius molochinus</i>	104
122. <i>Quedius paradisiensis</i>	105
123. <i>Quedius fumatus</i>	106
124. <i>Quedius transylvanicus</i>	107
125. <i>Gyrophypnus fracticornis</i>	108
126. <i>Xantholinus linearis</i>	108
127. <i>Othius punctulatus</i>	109
128. <i>Tachinus elongatus</i>	110
129. <i>Tachinus humeralis</i>	111
130. <i>Lordithon bicolor</i>	112
131. <i>Oxyporus rufus</i>	113
132. <i>Deleaster dichrous</i>	113
133. <i>Paederidus rubrothoracicus</i>	114
134. <i>Paederus littoralis</i>	115
135. <i>Lathrobium fulvipenne</i>	116
136. <i>Lathrobium elongatum</i>	116
137. <i>Platycerus caraboides</i>	117
138. <i>Lucanus cervus</i>	118
139. <i>Onthophagus fracticornis</i>	119
140. <i>Onthophagus vacca</i>	120
141. <i>Aphodius fimetarius</i>	120
142. <i>Oryctes nasicornis</i>	121
143. <i>Melolontha melolontha</i>	122
144. <i>Anisoplia austriaca</i>	122
145. <i>Mimela aurata</i>	123
146. <i>Tropinota hirta</i>	124
147. <i>Cetonia aurata</i>	124
148. <i>Gnorimus nobilis</i>	125
149. <i>Trichius fasciatus</i>	126
150. <i>Trichius sexualis</i>	126
151. <i>Peltis grossa</i>	127
152. <i>Byrrhus pilula</i>	128
154. <i>Coccinella septempunctata</i>	129
155. <i>Cucujus cinnaberinus</i>	130
156. <i>Rhagonycha fulva</i>	130
157. <i>Podistra rufotestacea</i>	131
158. <i>Podistra schoenherri</i>	132
159. <i>Ancistronycha violacea</i>	132
160. <i>Cantharis nigricans</i>	133
161. <i>Cantharis rustica</i>	134
162. <i>Cantharis pellucida</i>	134
163. <i>Cantharis obscura</i>	135
164. <i>Cantharis pallida</i>	136
165. <i>Agrypnus murinus</i>	136
166. <i>Danosoma fasciata</i>	137

167. <i>Lacon lepidopterus</i>	138
168. <i>Melanotus castanipes</i>	138
169. <i>Melanotus villosus</i>	139
170. <i>Ampedus rufipennis</i>	140
171. <i>Ampedus pomorum</i>	140
172. <i>Ampedus scrofa</i>	141
173. <i>Ampedus sanguineus</i>	141
174. <i>Ampedus cinnaberinus</i>	142
175. <i>Ctenicera cuprea</i>	143
176. <i>Ctenicera virens</i>	143
177. <i>Ctenicera pectinicornis</i>	144
178. <i>Anostirus castaneus</i>	145
179. <i>Actenicerus staelandicus</i>	145
180. <i>Liotrichus affinis</i>	146
181. <i>Metanomus infuscatus</i>	147
182. <i>Selatossomus aeneus</i>	147
183. <i>Agriotes pilosellus</i>	148
184. <i>Athous vittatus</i>	148
185. <i>Athous subfuscus</i>	149
186. <i>Hemicrepidius hirtus</i>	150

Bibliografie	151
--------------------	-----

■ PREFAȚĂ

Parcul Național Munții Rodnei reprezintă un sanctuar natural cu biodiversitate ridicată ce a stârnit interesul multor cercetători și a constituit un laborator viu în domeniul inventarierii și monitorizării florei și faunei locale. Multe din rezultatele cercetărilor sunt cunoscute și accesibile doar persoanelor pasionate de cercetare, explorare, motiv pentru care dorim prin astfel de materiale informative o promovare a informațiilor care susțin importanța ariei protejate atât la nivel local, regional, național, cât și internațional.

Seria de ghiduri de specii de floră și faună din Parcul Național Munții Rodnei constituie o modalitate inedită de informare a vizitatorilor cu privire la diversitatea biologică din această arie protejată. Ghidul coleoptelor (gândacilor) cuprinde o descriere generală a 186 specii de coleoptere din peste 2.000 de specii ce pot fi observate în Munții Rodnei. Ghidul coleoptelor este realizat în cadrul proiectului POS Mediu intitulat "Măsuri de management privind creșterea gradului de informare și conștientizare din Parcul Național Munții Rodnei" implementat de Consiliul Județean Maramureș în parteneriat cu Administrația Parcului Național Munții Rodnei.

Ghidul coleoptelor din Parcul Național Munții Rodnei cuprinde o descriere a speciilor comune de gândaci existente în această arie protejată. Mulțumim tuturor celor care au participat la realizarea acestui material (echipei Administrației Parcului Național Munții Rodnei).

Claudiu Iușan

1. MORFOLOGIA EXTERNĂ A COLEOPTERELOR

Coleopterele sunt insecte la care prima pereche de aripi este sclerificată, acestea purtând numele de elitre. În repaus ele acoperă suprafața abdomenului parțial sau total, de aici derivând și denumirea lor (coleus = acoperământ, pteron = aripă).

Elitrele au rol de protecție și asigură echilibrul în timpul zborului. Sub elitre sunt pliate aripile membranoase, de regulă ele apar complet dezvoltate, mai rar pot fi rudimentare sau absente.

Numărul speciilor de coleoptere cunoscute până în prezent depășește 370.000. Ele sunt grupate în peste 170 familii, dar întrucât există încă zone insuficient explorate se apreciază că numărul total de specii existente pe glob ar fi de aproximativ 500.000.

În fauna României numărul speciilor de coleoptere nu se cunoaște cu exactitate, deoarece până în prezent nu a fost redactat un catalog general al acestui ordin. Se estimează însă că în țara noastră sunt răspândite aproximativ 6.500-7.000 de specii încadrate în peste 120 de familii.

Dimensiunile coleopterelor variază în limite foarte largi. Astfel *Nanosella fungi* din America de Sud măsoară numai 0,25 mm, în timp ce *Titanus giganteus* din Bazinul Amazonian și *Xixuthrus heros* din Insulele Fiji, au o lungime de 155-160 mm.

Dintre reprezentanții autohtoni întâlniți în fauna noastră *Lucanus cervus* are o lungime ce poate depăși în unele cazuri 70 mm, iar speciile *Hydrous piceus* și *Megopis scabricornis* au talia cuprinsă între 30-50 mm. Cele mai reduse dimensiuni prezintă speciile din familia *Ptiliidae*, care în majoritatea cazurilor au sub 1 mm lungime.

Ca și la celelalte insecte corpul lor prezintă o simetrie bilaterală, fiind format din 3 segmente: cap, torace și abdomen.

Capul este de regulă prognat, prezentând un aparat bucal de tip masticator ortopteroid. El se prelungeste anterior cu un rostru, în vârful cărui se află gura înconjurată de piesele bucale. Dintre acestea cea mai mare dezvoltare o au **mandibulele**.

De cap se inseră **antenele** alcătuite de regulă din 11 articole, mai rar numărul lor se poate reduce la 2-4 articole. **Ochii** sunt fațetați, fiind însoțiți foarte rar de 1-2 oceli. La formele care duc o viață subterană ochii sunt rudimentari sau lipsesc.

Toracele este format din 3 părți care nu sunt vizibile privite dorsal: **pro-**, **mezo-** și **metatorace**. Protoracele este articulat mobil cu mezotoracele și dorsal e alcătuit dintr-un sclerit în formă de scut numit **pronot**.

Partea dorsală a mezo- și metatoracelui este acoperită de o pereche de aripi sclerificate numite **elitre**. Mezotoracele este relativ scurt, iar pe partea sa posterioară se observă o mică zonă triunghiulară **scutelul**, ce este situat între cele două elitre. De mezotorace se fixează două perechi de aripi și 3 perechi de picioare.

Sub elitre se află **aripile membranoase** care în repaus stau pliate sub elitre. La unele specii aripile membranoase lipsesc, în acest caz elitrele sunt sudate de torace. Un număr redus de specii sunt lipsite de ambele perechi de aripi (aptere). Se diferențiază **picioarele anterioare, mediane și posterioare**.

Un picior este format din 5 segmente: **coxă, trohanter, femur, tibie și tars**, fiind în general adaptate pentru mers. Tarsele alcătuite dintr-un număr de 3-5 articole, care se termină de cele mai multe ori cu două gheare. La baza fiecărui picior se află o cavitate numită **cavitate coxală** care poate fi închisă sau deschisă.

Abdomenul este format din segmente abdominale dispuse sub forma unor inele, primul segment fiind sudat cu metatoracele. Inelele terminale formează uneori un **oviscapt** sau ultimul segment abdominal poate prezenta o prelungire numită **pigidiu**.

Segmentele abdominale poartă orificii respiratorii reprezentate prin **stigme**. Un segment abdominal este alcătuit dintr-o parte dorsală **tergitul**, o parte ventrală **sternitul**, între care se află o porțiune intermediară numită **pleură**.

În timp ce tergitele sunt adesea în număr de 8, sternitele se pot reduce la 5-7. La coleoptere apendicii abdominali sunt în majoritatea cazurilor absenți.

Capul

După poziția față de torace capul coleopterelor este în general **prognat**, fiind situat în prelungirea planului orizontal al corpului. La alte specii capul este **ortognat**, orientat perpendicular pe axul longitudinal al corpului, sau **hipognat** formând un unghi ascuțit cu restul corpului, situație întâlnită la unele cerambicide (*Lamia textor*).

După formă, mod de inserție și după poziția capului în raport cu pronotul se diferențiază următoarele variante. La unele specii capul este liber,

mobilitate, nesudat de pronot numit cap **exert** întâlnit la *Meloe* sp. sau poate fi imobil, sudat de pronot cap **insert**, situație întâlnită la majoritatea coleopterelelor.

La *Anobiium* sp. capul este infundat în pronot până la ochi cap **refract** ori capul poate fi acoperit în întregime de pronot la *Cassida* sp. fiind denumit cap **obtect** sau ocultat. În unele cazuri capul se poate retrage în pronot cap retractil, cum este cazul la *Hister* sp.

Când clipeul la o dezvoltare foarte mare, capul capătă o formă caracteristică cap **clipeat**, întâlnit la *Scarabaeus* sp. La curculionide capul este alungit în formă de rostru cap **rostrat**. În cazul speciilor din genul *Dytiscus* capul este mai lat decât lung cap **transvers**.

Ca și la celelalte insecte capul se prezintă sub forma unei capsule cefalice, cu suturi ce delimitază mai multe zone. Porțiunea dintre ochi poartă numele de **frunte**.

Zona superioară a frunții este reprezentată de **clipeu**, iar posterior acestuia se află **vertexul**. Anterior clipeului se găsește **labrumul** sau buza superioară.

Părțile laterale ale capului sunt reprezentate prin **gene**, dispuse în partea anterioară a ochilor și prin **tâmpile** situate în spatele ochilor, între aceștia și marginea 10 posterioară a capului. Partea ventrală a capului este formată din **gula** dispusă posterior și din **mentum** orientat anterior.

Pe mentum se inseră aparatul bucal format din **labrum**, **labium** care prezintă **palpi labial**, **mandibulele** care în general sunt mai dezvoltate și **maxilele** care sunt mai mici, ele poartă **palpi maxilari**.

Labrumul acoperă la bază apendicele bucale, marginea sa anterioară având la coleoptere diferite forme: dreaptă la *Pterostichus cupreus*, rotunjită la *Cicindela hybrida*, ascuțită la *Cicindela campestris* și sinuată la *Carabus* sp. La unele specii de *Cantharidae* între clipeu și labrum se diferențiază **anteclipeul**.

Labiumul este separat de mentum prin **sutura gulară**. Mai întâlnim 2 lobi externi **paraglosele** și 2 lobi interni numiți **glose**. Porțiunea anterioară a labiumului formează **ligula**. Pe labium se inseră **palpi labiali** formați din 3 articole.

Mandibulele sunt piesele bucale cele mai dezvoltate, ele fiind ascuțite și au în general o formă arcuită, totuși aspectul lor variază în limite foarte largi.

Maxilele se fixează de cap prin **cardo**, după care urmează **stipes** care poartă un lob extern **galea** și unul interior **lacinia**. De stipes se articulează și **palpi maxilari** formați în general din 4 articole.

Uneori lobul extern al maxilelor are 12 forma unui palp cu două articole, situație întâlnită la speciile din familiile *Carabidae* și *Dytiscidae*. Între stipes și primul articol al palpii maxilari se intercalează o formațiune numită **palparium**.

Ochii sunt reprezentați prin **ochi compuși** fațetați și în cazuri rare de **oceli**. Ochii compuși prezintă un număr variabil de fațete denumite **omatidii** (20 la *Trechus* sp. și 25.000 la *Mordella* sp.). Ei pot fi situați pe frunte apropiati unul de altul **ochi conivenți** sau pot fi depărtați **ochi distanțați**. La unele specii ochii sunt acoperiți de peri fini sau de solzi fiind numiți **ochi hirsuți**, iar la *Gyrinidae* ochii sunt divizați - **ochi partiți**.

La unele *Bruchidae* ochii sunt **reniformi**. **Ocelii** sunt situați pe frunte și pot fi prezenți la unele *Staphylinidae* și *Dermestidae* cu excepția genului *Dermestes*. La coleopterele tericole și cavernicole ochii sunt rudimentari sau pot fi absenți, situație întâlnită la specii din familiile *Carabidae*, *Pselaphidae*, *Colydidae*.

Antenele se inseră pe frunte lângă ochi. Ele sunt alcătuite dintr-un număr relativ variabil de articole, cu forme și mărimi diferite. Articolul bazal numit **scap** are în general o formă sferică și este situat într-o gropiță sau fosetă de articulație. Cel de-al 2-lea articol este **pedicelul**, urmat de un șir de articole ce alcătuiesc în totalitatea lor **flagelul**.

Numărul articolelor antenale este în medie de 10-12 sau poate fi redus la 9 articole (*Micropeplus* sp. și *Helophorus* sp.), la 8 (*Paracymnus* sp.), la 7 (*Hydrochus* sp.), la 6 (*Spherchus* sp.), la 4 (*Pleganophorus* sp. și *Trochoideu* sp.) și chiar la 2 articole (*Pausus*).

În unele cazuri numărul articolelor antenale este diferit în funcție de sex. ♂ unor specii din genul *Nacerda* au 12 articole, în timp ce ♀ prezintă numai 11 articole.

După forma antenelor și aspectul articolelor antenale se disting mai multe tipuri de antene:

- **filiforme** cu articolele lungi și subțiri la *Cicindela* și la specii din familia *Cerambycidae*,
- **moniliforme** cu articolele rotunjite de forma unor mărgelile la *Tenebrio* sp. și *Rhyssodes* sp.,
- **setacee** la *Scaphosoma* sp. cu articolele subțiri și alungite,
- **imbricate** la care baza unui articol este îmbrăcată cu o prelungire în formă de gulerăș ce aparține articolului precedent la *Prionus* sp.,

- **măciucate** care prezintă articolele terminale îngroșate formând o măciucă de formă alungită sau rotunjită la *Platypus sp.*,
- **măciucat-c lavate**, cu articolele terminale îngroșate, dar diferențiate unele de altele la *Hydrophilus sp.* și *Dermestes sp.*,
- **clavo-lamelate** cu o măciucă formată din 3 articole lamelate la *Phyllopertha sp.*,
- **clavo-tunicate** care au articolul terminal în forma unui trunchi de con la *Lethrus sp.*,
- **fusiforme** cu articolele bazale și terminale îngustate, iar cele mediane ușor lățite la *Orthocerus sp.*,
- **atenuate** la care articolele bazale și terminale au o mărime normală în timp ce articolele din mijloc sunt mici și înguste la *Helophorus sp.*,
- **serate** cu articolele de forma unor dinți de fierăstrău la *Elaeteridae* și *Buprestidae*,
- **pectinate** cu articolele prelungite sub forma unor dinți de plecten la *Corymbites sp.* și *Melasis sp.*,
- **flabelate** la care articolele terminale sunt lungi și lățite, apropiate unul de altul la *Evaniocera sp.* și *Rhipicera sp.*,
- **auriculate** ce prezintă un articol bazal în formă de ureche prevăzută cu peri la *Parnus sp.* și *Gyrinus sp.*,
- **uncinate** la care unul sau mai multe articole sunt îndoite în formă de cârlig la *Malachius sp.*,
- **lamelate** cu o măciucă formată din mai multe lamele la *Polyphilla sp.*,
- **neregulate** ce prezintă articole de forme și dimensiuni variate la *Cercoma sp.*,
- **torulate** cu articolele rotunjite și lățite anterior la *Lamia sp.*, **fasciculate** la care articolele sunt lungi și subțiri prevăzute cu franjuri de peri la *Rosalia alpina*,
- **îngroșate-anterior** care prezintă articolele terminale ușor dilatate fără a forma o măciucă distinctă la *Silpha obscura* și
- **geniculate** la care scapul face un unghi cu celelalte articole antenale, întâlnite la majoritatea curculionidelor.

În funcție de poziția antenelor în raport cu ochii, se diferențiază următoarele tipuri:

- **antene superioare** situate deasupra ochilor și
- **antene inferioare** dispuse sub ochi.

În cazul în care antenele se inseră între ochi pe frunte avem de-a face cu **antene frontale**, iar când ele sunt fixate sub ochi deasupra bazei mandibulelor se numesc **antene preculare**.

▪ Toracele

Este format din 3 inele: protorace, mezotorace și metatorace. Fiecare dintre acestea prezintă un sclerit dorsal numit **tergum** sau **notum**, unul ventral **sternum** și câte unul lateral **pleura**.

Astfel, partea dorsală a toracelui se compune din **pro**, **mezo** și **metanot**, părțile laterale din **pro**, **mezo** și **metapleure**, iar cea ventrală din **pro**, **mezo** și **metastern**.

Pronotul văzut de sus este vizibil în întregime, în schimb **mezonotul** este acoperit în cea mai mare parte de elitre, rămânând liberă o porțiune triunghiulară numită **scutel**, ce se continuă anterior cu **mezoscutul** și **prescutul**.

Metanotul prezintă o porțiune mediană **metascutelum**, de o parte și de alta a acestuia se află **metascutul**, iar în partea sa posterioară este întâlnită **metaphragma**.

După metaphragmă se diferențiază primul tergite abdominal. La pronot se diferențiază o **margină anterioară** care se învecinează cu baza capului, **două margini laterale** și o **margină bazală** numită și **baza pronotului** care se învecinează cu elitrele.

Unghiurile rezultate din intersectarea marginilor laterale cu marginea anterioară se numesc **unghiuri anterioare**, iar cele formate prin intersectarea marginilor laterale și a bazei pronotului poartă denumirea de **unghiuri posterioare**.

Unghiurile anterioare și posterioare ale pronotului pot fi ascuțite sau rotunjite. Marginile laterale pot fi simple sau prevăzute cu o muchie ± lățită numită **bordură**. Ea poate fi completă, când se întinde pe toată lungimea marginilor laterale sau incompletă.

De-a lungul marginilor laterale pot fi prezenți 1 sau mai mulți peri situați la baza unor puncte adâncite numiți **peri setigeri**. După poziția lor pot fi antemediani situați în partea anterioară a marginilor laterale, mediani dispuși la mijloc și postmediani orientați posterior.

Porțiunea situată în mijlocul pronotului reprezintă **discul pronotului**, care poate fi neted sau prevăzută cu un **șanțuleț median longitudinal** ± adâncit.

La baza pronotului în vecinătatea unghiurilor posterioare sunt prezente **1-2 impresiuni bazale**, care se prezintă sub forma unor gropițe adâncite. Ele pot fi netede sau punctate, la unele specii impresiunile bazale lipsesc.

Forma pronotului este diferențiată, atunci când el este lățit avem de-a face cu un pronot **transvers**. Pronotul **cilindric** se caracterizează prin forma lui alungită și prin marginile laterale ± paralele. În cazul în care baza pronotului este mai mare decât marginea sa anterioară, iar marginile lui laterale se lățesc posterior pronotul este **trapeziform**.

Pronotul disciform prezintă marginile laterale puternic rotunjite cu marginea anterioară și baza dreaptă, iar cel **circular** are o formă rotunjită cu baza dreaptă. Când marginea anterioară a pronotului este mai lată decât baza sa, iar unghiurile anterioare sunt rotunjite și bine reliefate întâlnim un pronot **cordiform**.

Cele 3 sternite ale toracelui sunt complet vizibile și pe fața ventrală. Ele sunt **prosternul, mezosternul și metasternul**. Toate sternitele toracice au pe fiecare margine două porțiuni situate una lângă alta, anterior se găsesc **episternitele**, iar posterior, **epimerele**, care sunt mai mici, de formă alungită sau triunghiulară.

Pe fiecare sternit toracic se găsesc câte două cavități de articulație în care se inseră coxale. **Cavitățile coxale** pot fi închise sau deschise. La un număr de specii prosternul prezintă între coxe o proeminență numită **apofiza prosternului**.

Există specii la care coxale sunt puternic lățite și aplatizate sub forma unor **lamelle coxale**. **Elitrele** se ating în general prin marginea lor internă, spațiul care rămâne între ele formează **sutura**.

La elitre se disting marginea anterioară sau **baza elitrei**, o **margine laterală** sau externă, o **margine suturală** sau internă și o **margine terminală** sau **apicală** numită și **apex**, dispusă spre vârful elitrei.

Unghiul extern bazal al marginii anterioare formează **umărul elitrei**, iar unghiul dintre sutură și vârful marginii laterale poartă denumirea de **unghi sutural**. Marginea externă a elitrei prezintă o porțiune ce coboară vertical care constituie **epipleura elitrei**.

Dorsal sunt vizibile capul, pronotul și elitrele. Există cazuri când elitrele sunt **trunchiate**, adică scurtate posterior, lăsând descoperite ultimul sau ultimele tergite abdominale. În mod excepțional elitrele pot lipsi la formele **aptere**, situație întâlnită la ♀ unor *Lampyridae*. Marginea suturală a elitrei poate fi dreaptă sau **divergentă** în cazul când marginile interne sunt depărtate una de alta.

Suprafața elitrei poate fi **netedă**, lipsită de puncte încrețituri sau granule, **punctată**, acoperită cu puncte adâncite dispuse sub forma unor rânduri longitudinale sau neregulate și **rugoasă** când este acoperită cu granule mici. Elitrele pot fi **glabre** sau lipsite de peri și **pubescente** cu peri mici și deși, culcați sau cu peri ridicați și rigizi.

Mai rar ele sunt acoperite cu solzi. Pe suprafața elitrei se găsesc șanțuri fine numite **striuri** sau **strii**, spațiul dintre două strii formează o **interstrie**. Striile se numerotează începând de la sutură spre marginea laterală. Prima strie din imediată vecinătate a suturii poartă denumirea de **strie suturală**, uneori ea se învecinează cu o strie dispusă după scutel numită **strie postscutelară**.

Umerii elitrei pot avea o strie scurtă **humerală**, mai jos de ea se află **stria subhumerală**. Pe discul elitrei la *Historidae* se diferențiază 3-4 **strii discale**. Există cazuri când elitrele au pe suprafața lor creste înălțate numite **carene** sau **nervuri**, întâlnite la reprezentanții genului *Oedeomera*.

Aripile membranoase numite și **alae** sunt fixate de metapleurele toracelui și în repaus sunt pliate în formă de evantai sub elitre. Ele prezintă nervuri longitudinale care străbat aripa: **costală, subcostală, radială, medială, cubitală și anală**.

Numerotarea nervurilor începe de la marginea anterioară a aripii. Nervurile longitudinale sunt unite între ele prin nervuri transversale, delimitându-se astfel suprafețe numite „câmpuri” sau „celule”.

Aripile membranoase la unele specii se pot reduce sau lipsi, în acest caz elitrele sunt sudate de torace. La coleoptere se diferențiază 4 tipuri morfologice de aripi membranoase.

Aripi de tip carabid sunt caracteristice coleopterelor adefage. Între nervurile mediale 1 și 2 există una sau două nervuri transversale. Aripi de **tip staphilinid**, la acest tip lipsesc nervurile transversale între medial 1 și 2. Aripi de **tip cantharoid**, în acest caz nervurile mediale 1 și 2 se unesc posterior, continuându-se cu o nervură comună.

Aripi de tip penat sunt întâlnite la reprezentanții familiei *Ptiliidae*. La acest tip se diferențiază o nervură principală pe care se fixează perpendicular peri lungi ce dau aripii un aspect de pană.

Picioarele sunt fixate de torace. Se diferențiază 3 perechi de picioare: anterioare, mediane și posterioare. După formă și după funcțiile îndeplinite picioarele sunt la rândul lor de mai multe tipuri.

Picior de tip alergător răspândit la reprezentanții din familia *Carabidae*. La acesta cea mai mare dezvoltare o au femurele. Picior **pentru săpat** la

care tibiile sunt lățite prevăzute pe margini cu zimți și pinteni, întâlnite la unele *Histeridae* și *Scarabaeidae*.

Picior pentru înot întâlnit la coleopterele acvatice, la care coxalele sunt lățite și aplatizate, iar tibiile și tarsele posterioare prezintă franjuri de peri ce servesc la înot.

Un picior este format din următoarele segmente: **coxă** piesa bazală prin care piciorul se fixează de torace, **trohanter** o piesă mică formată din două părți sudate, **femur** un segment alungit, **tibiile** o piesă lungă ca un tub ce poate fi prevăzută cu 1-2 pinteni și **tars** format dintr-un număr variabil de articole, la capătul cărora se găsesc 1 sau 2 gheare.

Tibiile prezintă de regulă 1-2 spine ascuțite numite pinteni apicali. **Coxele** pot fi rotunjite sau alungite, la unele specii de coleoptere acvatice (*Dytiscidae*) au forma unor plăci lățite ce servesc la înot.

Coxalele se fixează de stern prin două cavități de articulație numite **cavități coxale** care pot fi închise sau deschise. Coxalele sunt **cotangente** când ele se ating, **aproprate** între ele sau sunt **depărtate** una de alta.

Tibiile sunt de regulă mai înguste decât femurele. La unele carabide fața internă a tibiilor este scobită antepical, la baza acestei porțiuni sinuate se află pinterul exterior.

Tarsele coleopterelor sunt formate dintr-un număr variabil de articole 3-5, fapt ce constituie un caracter sistematic de mare importanță. Tarsele cu 5 articole bine diferențiate se numesc **pentamere** răspândite îndeosebi la insectele din subordnul *Adephaga*.

Cele cu 4 articole dezvoltate și unul redus, situat de regulă între lobi articolului 3 poartă numele de **pseudopentamere**, ele se găsesc la ditiscidele subfamiliei *Hydroporinae*. Tarsele formate din 4 articole distincte sunt **tetramere**, frecvente la speciile din suprafamilia *Phytophaga*.

Cele cu 3 articole bine aparente și unul redus sunt **pseudotetramere**, iar tarsele alcătuite din 3 articole distincte poartă numele de **trimere** fiind întâlnite la unele *Coccinellidae*.

Forma tarselor poate fi pătrată, dreptunghiulară, triunghiulară, rotunjită sau bilobată. Ele se numerează începând de la extremitatea tibiilor, primul articol este numit **metatars**, iar ultimul **preatars**.

Ghearele pot fi în număr de 1 sau 2, având la rândul lor diferite forme: **simple** la *Trichodes aparius*, **bifide** la *Rhynchites* sp., **denticulate** cu un dinte bazal la *Hydroporus* sp., **sinuate** cu două vârfuri ascuțite aproximativ egale la *Curculio* sp. și **serate** la care marginea internă a ghearei prezintă dinți ascuțiți.

Suprafața capului, pronotului și elitrelor alcătuiesc **partea dorsală** a corpului. Ea poate fi netedă și nepunctată, punctată, reticulată, rugoasă ori granulată. Totalitatea punctelor de pe suprafața unui segment al corpului formează **punctuația**.

Se diferențiază o punctuație **uniformă** când punctele sunt situate între ele la intervale egale sau poate fi prezentă o **punctuație neuniformă** atunci când distanța dintre puncte este inegală.

Uneori se întâlnește o **punctuație dublă** formată din puncte fine și dese ce alcătuiesc punctuația de fond, printre care se intercalează puncte mai accentuate. Există cazuri când punctele sunt înconjurate de o suprafață circulară bine delimitată fiind numite **puncte ombilicate**.

În unele cazuri pe corpul coleopterelor poate apărea un desen în formă de rețea reprezentat de **reticulații**. Ele pot fi **izodiametrice** sau pot fi **alungite**. Mai pot fi vizibile suprafețe încrețite și alungite ce formează **rugozități**.

După poziția lor rugozitățile pot fi **longitudinale** când sunt plasate paralel cu axa de simetrie a corpului sau **transversal** când au o orientare perpendiculară. Atunci când pe corp sau pe suprafața unui segment al corpului apar porțiuni circulare sau ovale ușor înălțate întâlnim o zonă **granulată**.

La unele *Histeridae* poate fi prezentă o suprafață netedă și lucioasă numită "**oglină**", înconjurată de o zonă punctată sau încrețită.

Pe suprafața corpului mai pot fi întâlniți peri, mai rar solzi de diferite forme și mărimi. Se diferențiază peri lungi, fixați de corp la baza unui punct adâncit, numiți **pori** sau **peri setigeri**.

În cazul când sunt prezenți peri lungi dispuși lângă marginea interioară a ochilor avem de-a face cu **pori** sau **peri supraorbitali**.

Uneori pe marginile laterale ale capului, pronotului și elitrelor se diferențiază peri lungi și moi numiți **sete** sau **peri ciliați**. Sunt situații când pe o anumită suprafață întâlnim perisori rari și izolați ce formează o **pilozitate**, iar atunci când ei sunt deși alcătuiesc o **zonă pubescentă**.

▪ Abdomenul

Este constituit dintr-un număr variabil de **segmente abdominale**, unite între ele printr-o membrană articulară. În majoritatea cazurilor ele nu sunt mobile cu excepția unor specii de *Staphylinidae*. Segmentele abdominale poartă orificii respiratorii numite **stigme**.

Un segment abdominal prezintă o parte dorsală **tergitul** și una ventrală **sternitul**, legate între ele prin **pleure**. Ultimele două tergite sunt reprezentate prin **propigidiu** și **pigidiu**, iar ultimul sternit formează **placa genitală**.

În timp ce tergitele sunt adesea în număr de 8, primul sternit se poate reduce, astfel încât sunt vizibile 7 sternite. Uneori primele sternite se pot suda și nu se pot observa margiri de separație.

Există și cazuri în care primul sternit nu este vizibil, fiind acoperit în cea mai mare parte de coxele posterioare. În concluzie, numărul sternitelor abdominale se poate reduce în aparență, însă niciodată numărul lor nu este mai mic de 4.

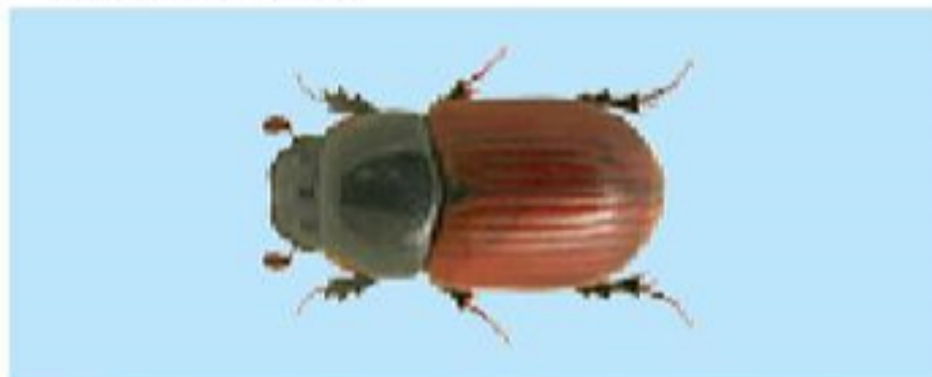
■ 2. CLASIFICAREA COLEOPTERELOR

În fauna României au fost identificate până în prezent un număr de 122 familii grupate în 15 suprafamilii, cu un total de peste 6.500 de specii. Cele mai numeroase sunt familiile *Staphylinidae* cu aproximativ 1.260 de specii, *Curculionidae* care cuprind peste 800 de specii, *Carabidae* ce conțin în jur de 730 specii și *Chrysomelidae* cu aproape 450 de specii. În continuare vor fi prezentate câteva dintre familiile mai importante de coleoptere.

■ 3. DESCRIEREA SPECIILOR COMUNE DE COLEOPTERE DIN PARCUL NAȚIONAL MUNȚII RODNEI

■ 1. *Aphodius fimetarius*

Specie comună în Europa. Preferă materiile vegetale în descompunere, bălegarul de cal, vacă. Specia poate fi observată pe tot parcursul verii. Dimensiunea corpului este de 5-8 mm lungime și 2-3 mm lățime. Elitrele sunt roșii. Interstițiile netede, fără sculptură. Măscul prezintă o depresiune pe pronot și 3 tuberculi proeminenți.

■ 2. *Adalia bipunctata*

Specie comună, cunoscută sub denumirea de "două-pete" datorită prezenței a două pete negre pe partea dorsală. Există însă și forme cu 4

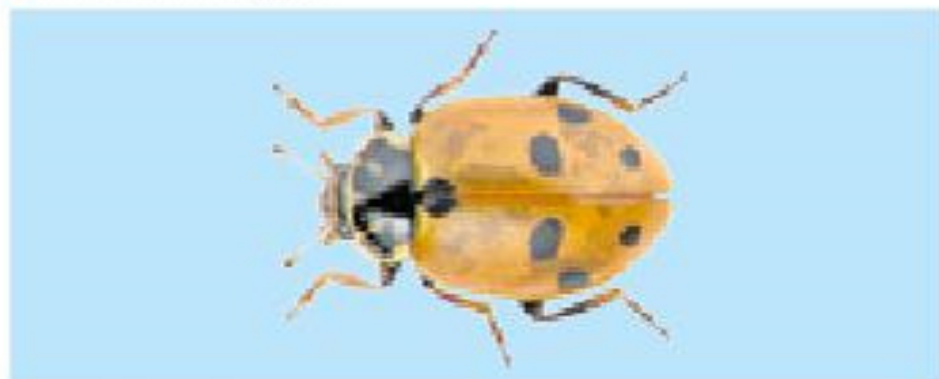
pete, marcaje transversale sau indivizi de culoare neagră. Majoritatea indivizilor sunt de culoare portocaliu-roșiatic tipic, cu o pată neagră pe fiecare aripă.

▪ **3. *Adalia decempunctata***

Adulții se găsesc prin frunzar. Culoarea corpului este roșie în mod frecvent, însă pot apărea variante maronii sau portocalii, precum și între 1 și 12 pete închise la culoare pe elitre.

▪ **4. *Adonia variegata***

Se găsește pe plante mici, tufișuri situate pe soluri nisipoase. Are aripi membranoase de culoare roșie-portocalie cu 6 pete negre în partea frontală și o pată mai mare în centru. Picioarele sunt maro sau negre. Pronotul este alb cu două forme colorate ce dă aspectul de ochi.

▪ **5. *Abax parallelepipedus***

Corpul aplatizat cu marginile laterale paralele. Capul are șanțuri frontale scurte și prezintă lângă ochi granulații fine. Pronotul este trunchiat anterior, are marginile ușor îngustate în partea lor posterioară. Impresiunile bazale ale pronotului se prezintă sub forma a 2 strii alungite. Elitrele cu strii accentuate, iar umerii elitrelor sunt proeminenți și ascuțiți. Ultimul articol al tarselor cu câțiva peri pe partea ventrală. Lungimea corpului este de 16-21 cm. Elitrele lucioase cu interstrii puternic convexe la mascul, iar la femelă, elitrele mate cu interstrii plane. Specie montană.

▪ **6. *Agabus bipustulatus***

Corpul este oval-alungit, îngustat posterior. Negru, cu două pete roșcate șterse pe vertex. Antenele galben-roșcate cu articolul terminal în întregime sau parțial maroniu. Palpii de asemenea galben-roșcați,

ultimul articol al palpiilor cu vârful negricios. Marginea anterioară a clipeului prezintă o bordură fină. Marginile laterale ale pronotului ușor arcuite, îngustate posterior, prevăzute cu o bordură fină. Unghiurile anterioare ale pronotului ascuțite și proeminente, cele posterioare sunt obtuze cu vârful rotunjit. Bordura marginii laterale a pronotului ștearsă în partea sa mediană. Marginea posterioară a pronotului este mai îngustă decât baza elitrelor. Elitrele cu câmpuri longitudinale alungite, ceva mai subțiri și mai dese comparativ cu specia precedentă. L = 9-11 mm. Element boreal, alpin, răspândit în lacurile montane la aproximativ 1.500 m altitudine.

7. *Agabus melanarius*

Conturul corpului ovalalungit, ușor bombat, ± lucios, de culoare neagră. Capul și pronotul sunt lipsite de reticulații microscopice. Vertexul cu două pete roșcat-închise, neaccentuate. Capul prezintă un șanț frontal adâncit și punctat. Pieseile bucale, antenele, palpii și articolele tarsale roșcat-gălbui. Clipeul ușor concav cu o bordură anterioară fină. Pronotul lățit la bază, marginile anterioare ale pronotului arcuite în partea lor anterioară, posterior ele sunt drepte și convergente. Unghiurile anterioare ale pronotului ascuțite și proeminente. Elitrele cu rânduri longitudinale de puncte bine imprimate, ușor șterse în partea lor posterioară. Ultimul articol al tarselor mediane este aproximativ la fel de lung cât articolele 3-4 luate împreună. L = 8,5-9,5 mm. ♂ Ambele gheare ale picioarelor anterioare de dimensiuni egale, ele sunt arcuite, gheara interioară prezintă un dinte mic sau o proeminență. Întâlnită în băltoacele din păduri lipsite de vegetație acvatică.

8. *Agonum sexpunctatum*

Capul și pronotul de culoare verde cu luciu metallic, elitrele roșcat-arămii, marginile laterale ale elitrelor prezintă o tivitură verzuie. Mai rar partea ventrală a corpului poate fi verde-negricioasă, albastră sau neagră. Antenele, palpii, tibiile și tarsele negre. Partea ventrală a corpului și femurele verzui-negricioase cu reflexe metalice. Pronotul transvers, disciform, cu marginile laterale și unghiurile posterioare rotunjite. Bordura marginilor laterale ale pronotului se lățește spre partea ei posterioară. Impresiunile adâncite de la baza pronotului prezintă rugozități punctate. Elitrele puțin mai late decât baza pronotului, cu marginile laterale paralele în partea lor mediană. Suprafața elitrelor cu strii longitudinal punctate fine, interstriile elitrelor sunt punctate. A 3-a interstrie a elitrelor de regulă cu 6-7 (mai rar 4-8) puncte adâncite. L = 7,5-9 mm.

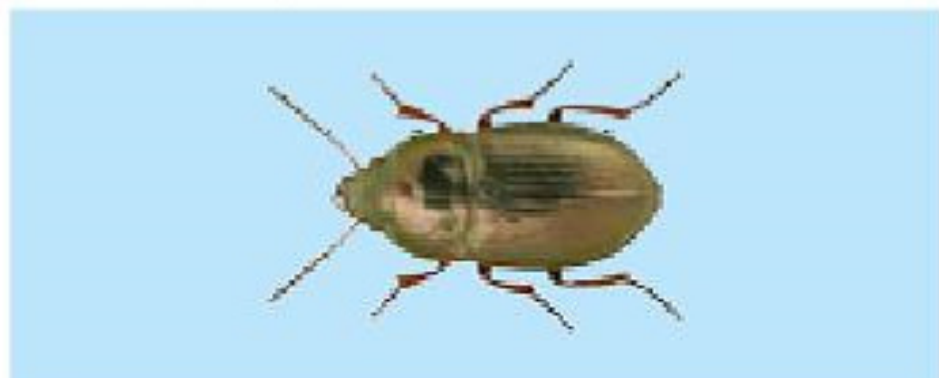

▪ 9. *Agonum viduum*

Dorsal este arămiu-verzui sau verde-negricios. Pronotul transvers, cu marginile laterale și unghiurile posterioare rotunjite. Impresiunile de la baza pronotului sunt granulate. Elitrele ovale, ușor convexe, cu strii accentuate. Primele 3 articole ale tarselor posterioare cu o carenă mediană fină. L = 7-9 mm. În preajma apelor.

▪ 10. *Amara schimperi*

De culoare arămie, mai rar neagră sau verzuie. Primele 2 articole antenale și baza celui de-al 3-lea galben-roșcate. Zona din vecinătatea marginilor laterale ale pronotului prezintă o punctuație deasă și accentuată. Elitrele cu strii longitudinale, ușor accentuate spre vârf. Stria postscutelară este lipsită de o gropiță orbiculară. Seria umbelcată întreruptă la mijloc. Porțiunea din vecinătatea marginilor

laterale ale pro, mezo și metasternului puternic punctată. Lungimea corpului este de 7-8,5 mm. În zona montană și subalpină.

▪ 11. *Amara convexior*

Corpul negru, dorsal verde-închis cu luciu metalic, albastru-închis, arămiu-închis sau negru. Primele 3 articole antenale și baza celui de-al 4-lea galben-roșcate. Tibiile au o nuanță roșcată. Baza pronotului prezintă o depresiune prevăzută cu o punctuație deasă și uniformă. Elitrele cu strii longitudinale punctate, ușor accentuate în partea lor posterioară. Seria umbelcată neîntreruptă la mijloc. Lungimea corpului este de 7-9 mm. Preferă terenurile umede.

▪ 12. *Amara lunicollis*

Dorsal negru, mai rar verde-închis, albastru sau arămiu. Primele două articole antenale galben-roșcate (uneori numai fața lor internă prezintă această culoare). Picioarele negre-unicolore cu tibiile de nuanță mai deschisă. Unghiurile posterioare ale pronotului ușor rotunjite spre vârf. Ambele impresii bazale sunt egal dezvoltate, ele nu sunt punctate, uneori au totuși o punctuație rară. Elitrele cu strii adâncite mai accentuate spre vârf. Seria umbelcată este neîntreruptă median. Tibiile anterioare au lângă pîntenul terminal un vârf ascuțit. Lungimea = 6,5-8,5 mm. Specie montană.

▪ 13. *Amara aulica*

Corpul alungit, dorsal negru cu reflexe metalice slabe, ventral roșcat-maroniu. Antenele și palpii ruginii, iar picioarele au o nuanță roșcatmaronie. Capul voluminos cu ochii puternic convecși. Pronotul scurt, de aproximativ 1,5 ori mai lat decât lung. Marginea anterioară a pronotului concavă, iar marginile lui laterale sunt puternic rotunjite, unghiurile sale posterioare fiind proeminente și ascuțite spre vârf. Baza pronotului prezintă o punctuație deasă și accentuată, precum și câte două impresii laterale, dintre care cea externă este delimitată de marginea laterală printr-o suprafață înălțată. Elitrele convexe, lățite postmedian, ele prezintă deasupra nivelului marginii bazale tuberculi humerali mici. Este cea mai mare specie a genului. Lungimea este de 10,5-15 mm. ♂ Marginea interioară a tibiilor mediane cu 3 dințișori mici. Preferă terenurile mlăștinoase din zona de șes, și porțiunile pietroase din zona montană. O găsim sub pietre, vegetație deasă și printre resturi vegetale descompuse.

▪ 14. *Cicindela campestris*

Partea dorsală a corpului verde-metalică. Fruntea după ochi, primele 4 articole de la baza antenelor, marginile laterale ale pronotului și picioarele cu excepția tarselor sunt arămii, iar scutелul, marginile laterale ale elitrelor, antenele și picioarele de culoare roșcat-maronie. Tarsele pot fi verzi sau albastre. Sternul și abdomenul verzi, albastre ori albastru-verzui. Suprafața frunții prezintă rugozități fine. Pronotul glabru, transvers, mai lat decât lung, ușor îngustat posterior. Elitrele au o granulație fină și rară. Lunulele elitrelor de dimensiuni reduse cu o dispoziție extrem de variabilă. Prosternul, metasternul, coxele posterioare, femurele și sternitele abdominale sunt acoperite cu o pubescență gălbuie. Lungimea corpului este de 10,5-15,5 mm. ♀ În prima pătrime anterioară a elitrei, lângă sutură se află o pată rotundă de culoare negricioasă. La liziera pădurilor pe terenuri cu iarbă, în poieni și livezi, îndeosebi în zona pădurilor de fag.

▪ 15. *Cychrus caraboides*

Corpul negru. Elitrele cu o granulație fină și deasă, mate, cu un luciu mătășos. Penultimul articol al palpiilor maxilari prezintă 3-4 peri. Primul articol antenal are un păr setiger apical. Pronotul mai lung decât lat, cu unghiurile anterioare și posterioare rotunjite. Discul sternitelor 3-6 abdominale prezintă lateral, pe fiecare parte câte un păr setiger. Lungimea corpului este de 12,5-20 mm. Specie răspândită mai ales în zona montană în pădurile de fag și conifere.

▪ 16. *Carabus auronitens escheri*

Capul și pronotul arămiu-roșcate sau violet-purpuri. Elitrele verzi-aurii, albastru-verzui, roșu-violacee, violet-albăstrui sau negre. Scapul, femurele și uneori baza tibiilor roșcate, roșcat-maronii sau negre. Capul ușor îngustat după ochi, cu un șanț frontal adâncit, suprafața lui prezintă rugozități punctate. Elitrele oval-alungite, lățite postmedian, marginile lor laterale prezintă o bordură accentuată. Suprafața elitrelor cu 3 carene primare bine conturate. Lungimea corpului este de 18-26 mm. În regiunile de deal și de munte, până la altitudinea de 2.500 m.

▪ 17. *Carabus coriaceus*

Oval-alungit, negru-mat, mai rar cu reflexe metalice slabe. Suprafața capului și a pronotului prezintă rugozități punctate fine. Scapul este lipsit de un por setiger anteapical. Labrumul trilobat, iar mentumul este lățit. Pronotul de aproximativ 1,5 ori mai lat decât lung, cu marginile laterale rotunjite sau ușor sinuate în jumătatea posterioară. Unghiurile posterioare ale pronotului scurte, prelungite sub forma unor lobi cu vârful rotunjit sau ascuțit. Elitrele ± convexe cu suprafața granulată. Lungimea corpului este de 26-42 mm. ♂ Elitrele mai înguste. Primele 3 articole ale tarselor anterioare puternic lățite. ♀ Elitrele puternic lățite. În păduri umede, de la șes până în zona montană.

▪ 18. *Carabus variolosus*

Corpul negru, lucios, capul prezintă rugozități punctate. Șanțul exterior de la baza mandibulelor ± alungit. Pronotul cordiform,

ușor convex. Marginile laterale ale pronotului lățite, puțin ridicate, prevăzute cu câte un por setiger median și unul bazal. Gropițele de la baza pronotului circulare, relativ adâncite. Capătul anterior al intervalului 3 primar proeminent, între acesta și seria umbelată se află un rând de gropițe mari. L = 23-30 mm. ♂ Femurele posterioare ușor îngroșate. Specie higrofilă, răspândită în păduri umede.

▪ 19. *Carabus cancellatus*

Dorsal negru, verde, arămiu-verzui, arămiu-negricios sau arămiu-roșcat. Uneori marginile elitrelor pot fi verzi sau violacee. Articolele antenele 1-4 turtite la bază. Antenele și picioarele negre, uneori scapul și femurele pot fi roșii. Pronotul ușor convex, de 1,5 ori mai lat decât lung. Porțiunea apicală a tibiilor anterioare rotunjită. L = 17-21 mm. ♂ Articolele antenale 5-7 noduroase. Marginile laterale ale elitrelor au o sinuozitate anteapicală superficială ♀ Marginile laterale ale elitrelor prezintă o tăietură anteapicală adâncită. Comună, atât la șes cât și la munte.

▪ 20. *Carabus granulatus*

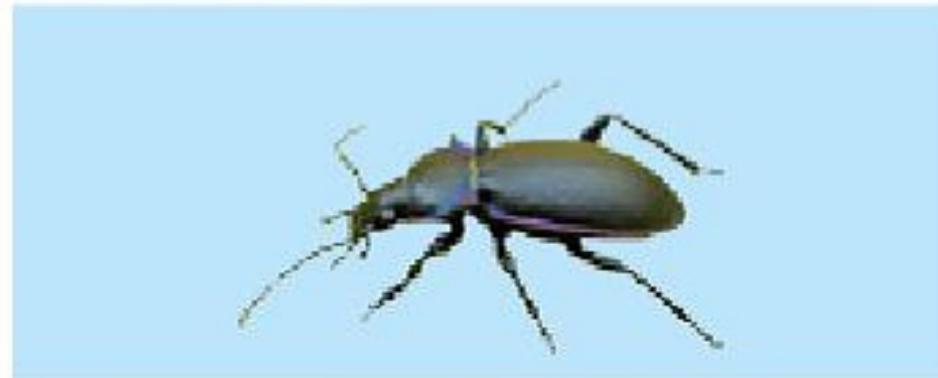
Negru, dorsal verde-arămiu închis sau deschis, albastru, verde sau violet. Antenele și picioarele negre, mai rar femurele pot fi parțial roșcate. Pronotul de 1,5 ori mai lat decât lung, cu marginile laterale rotunjite, ușor sinuate înaintea unghiurilor posterioare, acestea din urmă au forma unor lobi scurți și lași cu vârful rotunjit. Elitrele oval-alungite, ușor convexe, cu umerii proeminenți și cu marginile laterale înguste, uneori ridicate. Intervalele primare de forma unor lanțuri

formate uneori din granule scurte. Intervalele secundare carenate ± plane. Lungimea corpului este de 16-30 mm. ♂ Femurele anterioare îngroșate. Pe malurile râurilor sau în păduri, sub pietre, mușchi ori în litieră, atât la șes cât și la munte.

▪ 21. *Carabus violaceus*

Corpul negru, adesea cu un luciu metalic arămiu, verzui, roșiatic sau albastrui, mai rar el poate fi verde-unicolor, bronzat sau roșcat. Marginile laterale ale pronotului și elitrelor albastre, verzi, violacee, purpurii sau roșcat-aurii. Articoul terminal al palpiilor labiali și maxilari lățit, de formă triunghiulară. Suprafața capului prezintă rugozități fine. Pronotul ± convex, ceva mai lat decât lung, ușor îngustat posterior. Suprafața elitrelor cu microsculpturi variabile sub forma unor intervale ± intrerupte sau ea prezintă granule fine, dispuse neregulat. Partea

ventrală a femurilor posterioare cu un șanțuleț longitudinal. Marginea posterioară a sternitelor abdominale 2-4 prezintă de o parte și de alta câte un por setiger. Lungimea corpului este de 20-40 mm. Specie răspândită atât la șes cât și în zona montană.

▪ **22. *Carabus fabricii malachiticus***

Partea dorsală a corpului arămie, de nuanță închisă sau deschisă. Marginile elitrelor și gropițele primare verzui. Uneori culoarea părții dorsale poate fi verde, verde-albăstruie, maroniu-închisă, arămie sau neagră. Antenele, palpii și picioarele (parțial sau total) roșcat-maronii. Capul cu fruntea și clipeul netede, cel mult gropițele frontale pot fi punctate. Vertexul prezintă rugozități transversale fine. Discul pronotului ușor convex, iar stria mediană longitudinală este bine dezvoltată. Unghiurile posterioare ale pronotului au forma unor lobi triunghiulari îngustați și curbați în jos. Elitrele oval-alungite cu umerii rotunjiți. Intervale plane, prevăzute cu rugozități transversale. Gropițele primare circulare puțin adâncite. L = 16-25 mm. În zona subalpină și alpină.

▪ **23. *Carabus irregularis montandoni***

Capul mare și lățit, acoperit cu rugozități fine. Scapul mai scurt decât articolul 3 antenal. Mandibulele asimetrice, lățite, obtuze la vârf. Ochiul ușor convex. Labrumul scurt, marginea lui anterioară prezintă o știrbitură mediană accentuată. Elitrele plane sau ușor convexe, cu marginile laterale lățite, relativ ridicate, prevăzute cu 3 rânduri de gropițe adâncite. Partea dorsală arămiu-roșcată sau arămiu-maronie,

cu marginile laterale ale pronotului și elitrelor roșcatarâșii sau verzui. Primul sau primele 2-4 articole antenale, palpii, tibiile și tarzele roșcate sau roșcat-maronii. Picioarele negre. Lungimea corpului este de 22-26 mm. ♂ Capul și femurile anterioare mai îngroșate. În pădurile de fag și conifere.

▪ **24. *Carabus convexus***

Negru, dorsal cu reflexe metalice albastrui, violete sau verzui, rar albastru metalic. Penultimul articol al palpiilor labiali cu 2 peri setigeri. Uneori marginile pronotului și ale elitrelor au un luciu albastrui sau verzui. Elitrele oval-scurtate cu umerii proeminenți, prevăzute cu strii puternic punctate, treimea posterioară a elitrelor este granulată-punctată. Partea ventrală a corpului punctată cu marginile laterale granulate. Baza sternitelor abdominale 4-6 cu câte un șanț transversal.

L = 18-22 mm. ♂ Femurele anterioare puternic îngroșate. În pădurile de stejar, fag și conifere.

▪ 25. *Carabus glabratus*

Dorsal negru, ușor lucios, uneori cu reflexe metalice albastrii. Mai rar elitrele pot fi roșcat-maronii. Suprafața capului prezintă rugozități punctate, fine și dese. Unghiurile posterioare ale pronotului au forma unor lobi triunghiulari lați cu vârful rotunjit. Elitrele convexe, rotunjite lateral, cu marginile late și ridicate. Microsculptura elitelor este alcătuită din granule fine și dese, uneori sunt vizibile urmele unor linii primare. Partea ventrală a corpului cu zona din vecinătatea marginilor laterale fin punctată. Lungimea corpului este de 26-34 mm. ♂ Articolele antenale 5-9 ușor noduroase. Femurele anterioare îngroșate. Din zona de stepă până în regiunile alpine.

▪ 26. *Carabus linnaei*

Capul și pronotul roșcat-arămii, adesea cu reflexe metalice verzui. Elitrele roșcat-arămii sau maroniu-arămii, cu marginile și punctele primare de nuanță mai deschisă. Articolele antenale 1-4 și tibiile roșcat-maronii. Unghiurile posterioare ale pronotului au forma unor lobi triunghiulari cu vârful rotunjit, iar gropițele de la baza pronotului sunt liniare, bine conturate, unite între ele printr-o depresiune transversală. Elitrele ovale, ușor convexe, cu marginile laterale late și ridicate. Intervalele primare delimitează 5 interstrii, prevăzute cu gropițe primare mari, ± adâncite. L = 16-22 mm. ♂ Femurele anterioare ușor îngroșate. Articolele antenale 6-8 noduroase. Se

întâlnește de regulă în pădurile montane de fag, mai rar în pădurile de fag din zona colinară.

▪ 27. *Carabus obsoletus*

Coloritul corpului extrem de variabil: verde, auriu, roșcat-arămii, maroniu-închis, liliaceu, violet, albastru sau negru, uneori culorile se combină între ele. Marginile laterale ale corpului prezintă o bordură de culoare diferită: verde, roșcat-arămie sau violacee. Pronotul de aproximativ 1,5 ori mai lat decât lung, cu marginile laterale ușor ridicate și sinuate posterior, prevăzute cu 3-5 peri setigeri dispuși antemedian și unul bazal. Stria suturală se reduce sub forma unei strii postscutelar e scurte. L = 17-28 mm. ♂ Articolele antenale 5-7 puternic noduroase, articolul 8 fiind ușor noduros. În pădurile de stejar, fag și conifere până în zona alpină.

▪ 28. *Carabus ullrichii*

Partea dorsală a corpului verde, albastră ori violetă sau arămiu-roșcată cu reflexe verzu. În unele cazuri capul și pronotul sunt verzi, iar elitrele roșcat-arămii. Adesea marginile pronotului și elitrelor au o nuanță mai deschisă, verde sau arămie. Pronotul de 1,5-2 ori mai lat decât lung, relativ convex. Marginile laterale ale pronotului uniform rotunjite sau ușor sinuate înaintea unghiurilor posterioare, fiind ± ridicate posterior. Ele prezintă 2-3 peri setigeri dispuși antemedian și unul bazal. Elitrele oval-alungite, convexe, cu umerii proeminenți și cu marginile laterale late. Intervalele primare și secundare ale elitrelor bine dezvoltate, cele primare au forma unor lanțuri, celelalte sunt crenate. Lungimea corpului este de 20-34 mm. ♂ Articolele antenale 5-7 puternic noduroase. Specie răspândită atât la șes cât și la munte, fiind absentă în zona subalpină și alpină.

▪ 29. *Carabus hampei*

Corpul are un colorit variabil: albastru-închis, albastru-violet, roșcat-arămiu, purpuriu, verde-arămiu sau verde, cu reflexe metalice albastrui, violete, verzi ori albastru-verzu. Uneori marginile elitrelor pot fi albastru-verzu sau liliachii. Pronotul transvers, de aproximativ 1,5 ori mai lat decât lung, punctat, cu zona de lângă marginile laterale granulată. Marginile laterale ale pronotului rotunjite, mai înguste anterior, prevăzute cu o bordură care se lățește în vecinătatea unghiurilor posterioare, acestea din urmă fiind scurte și lățite cu vârful rotunjit. Elitrele oval-alungite cu umerii rotunjiți. Suprafața elitrelor cu 5 intervale primare pe care se găsesc puncte mici. Lungimea corpului este de 29-37 mm. Întâlnită numai în Transilvania.

▪ 30. *Carabus comptus*

Albastru-negricios, mai rar verde-negricios sau negru-maroniu. Marginile pronotului și elitrelor de regulă au o nuanță mai deschisă, verde, albastră sau violetă. Elitrele prezintă 4 intervale primare uniform dezvoltate, prevăzute cu puncte accentuate. Mai sunt vizibile 16-18 intervale crenate subțiri. Lungimea corpului este de 19-24 mm. Specie montană.

▪ 31. *Leistus piceus*

Corpul maroniu-negricios sau cafeniu. Capul este lățit, cu fruntea bombată, puternic îngustată posterior. Pronotul mai lat decât capul, este aproximativ la fel de lat cât baza elitrelor. Marginile laterale rotunjite, prevăzute cu o bordură accentuată. Partea dorsală a

corpului prezintă o punctuație rară și superficială. Elitrele alungite, ovale, lățite postmedian, cu baza lipsită de un dinte mic exterior. Umerii elitrei nu sunt proeminenți, suprafața elitrei prezintă strii punctate și accentuate. Aripile membranoase sunt absente. Lungimea corpului este de 7-10 mm. Specie montană întâlnită până la altitudinea de 2.200 m.

▪ 32. *Nebria jockischi*

Corpul negru-unicolor, numai capul prezintă o pată mediană frontală de culoare roșcată. Începând cu articolul 5 antenele pot fi maronii, iar vârful tarselor este roșcat. Pronotul cordiform, cu marginile laterale puternic concave înaintea unghiurilor posterioare, acestea din urmă sunt lipsite de o bordură vizibilă, având un păr setiger antemedian și un altul la nivelul unghiurilor posterioare. Elitrele de

aproximativ 4 ori mai lungi decât pronotul, cu umerii lățiți. Interstriile elitrei nepunctate. Articolele tarselor sunt lipsite de peri. Lungimea corpului este de 10,5-14 mm. În vecinătatea pâraielor de munte, sub pietre.

▪ 33. *Nebria reitteri*

Corpul negru, antenele începând cu articolul 5, vârful tibiilor și tarsele roșcat-maronii. Pronotul cordiform, cu marginile laterale arcuite anterior, prevăzute cu o bordură îngustă. Unghiurile posterioare ale pronotului ascuțite. Elitrele oval-alungite, lățite postmedian, cu umerii ascuțiți. Striile elitrei nu sunt accentuate, iar interstriile prezintă puncte fine. Lungimea corpului este de 10,5-12 mm. Specie răspândită în Carpații Orientali în zona alpină, în preajma apelor.

▪ 34. *Nebria transsylvanica*

Corpul negru, elitrele prezintă de regulă reflexe metalice verzui, albastrui sau arămii. Capul are o pată mediană frontală de culoare roșcată. Palpii și baza antenelor de nuanță maronie, iar trohanterele, tibiile și tarsele sunt roșcate. Fruntea lângă ochi prezintă câte un păr supraorbital. Sternitele abdominale au de o parte și de alta a zonei mediane câte un păr setiger. Penultimul articol al tarselor posterioare are vârful oblic-trunchiat. L = 9-12 mm. Subspecia **ormayi Ganglbauer** are corpul în întregime galben-roșcat. Subspecia **alpiграда Csiki** are elitrele roșcat-maronii fără luciu metalic. Palpii, antenele și picioarele galben-roșcate. În zona subalpină și alpină.

▪ 35. *Nebria rufescens*

Corpul negru cu elitrele și adesea picioarele roșcat-maronii sau galben-roșcate. Pronotul transvers, de aproximativ două ori mai lat decât lung, el nu este mai lat decât baza elitrelor. Marginile laterale ale pronotului puternic arcuite, paralele în ultima lor pătrime bazală, prevăzute cu o bordură care se lățește posterior. Părțile laterale ale pronotului punctate. Aripile membranoase sunt prezente. Marginile laterale ale mezo și metasternului, precum și primul sternit abdominal au o punctuație fină. Lungimea corpului este de 9-12 mm. Coleoptere sociale, răspândite în zona alpină și subalpină în preajma izvoarelor și pâraielor.

▪ 36. *Elaphrus cupreus*

Foarte asemănător cu specia precedentă de care se deosebește prin capul ceva mai lățit, prin tibiile ce prezintă o nuanță deschisă și prin baza femurelor bronzată sau roșcată, de aceeași culoare cu partea ventrală a corpului. Pronotul este puțin mai îngust decât capul, marginile lui laterale prezintă o bordură îngustă, iar discul pronotului are gropițe mici. Interstriile elitrelor au o punctuație răzleață. Lungimea corpului este de 7-9 mm. Pe malurile râurilor în nisip.

▪ 37. *Patrobis quadricollis*

Corpul negru cu picioarele galben-roșcate. Pronotul alungit, ușor cordiform, cu baza mai lată decât marginea anterioară. Impresiunile bazale externe se prezintă sub forma a două adâncituri separate. Marginile laterale ale pronotului au câte o bordură îngustă. Partea anterioară a elitrelor puternic îngustată, iar suprafața elitrelor

prezintă strii longitudinale fine. Lungimea corpului este de 7-10 mm. În Carpații Orientali.

▪ **38. *Deltomerus carpathicus***

Corpul negru sau maroniu-negricios, lucios, cu vârful abdomenului roșcat-maroniu. Palpii și picioarele roșcat-maronii de nuanță deschisă, iar antenele au același colorit, dar de nuanță mai închisă. Capul mare, cu fruntea lățită și fin punctată. În partea anterioară a pronotului, de o parte și de alta a marginilor laterale se află mai mulți peri alungiți, dispuși oblic. Elitrele oval-alungite, ușor convexe, cu o bordură laterală lățită. Părțile laterale ale sternului au o punctuație fină, relativ deasă. Femurele bine dezvoltate. Lungimea este de 9-12 mm. Endemit carpatic, în zona montană.

▪ **39. *Anisodactylus binotatus***

Corpul negru. Scapul roșcat, adesea și cel de-al 2-lea articol de la baza antenelor parțial sau total are o nuanță galben-roșcată. Palpii roșcat-maronii de regulă mai întunecați la bază. Fruntea prezintă două impresiuni alungite care sunt legate de ochi la capătul posterior printr-o strie oblică, foarte fină. Capul cu o pată dublă, roșie și difuză. Pronotul transvers, de aproximativ 1,5 ori mai lat decât lung, ușor îngustat postmedian, cu unghiurile posterioare denticulate și divergente. Discul pronotului cu o punctuație deasă, iar baza pronotului prezintă câte o impresiune laterală superficială, înconjurată de rugozități granulate. Elitrele au strii longitudinale accentuate, iar vârful elitrei dispune de o pubescență scurtă, vizibilă din profil. L = 9-13 mm. În zone mlăștinoase, fiind întâlnită atât la șes, cât și în zona montană.

▪ **40. *Anisodactylus nemorivagus***

Partea dorsală neagră, iar picioarele sunt galben-roșcate. Marginea laterală a pronotului se îngustează în partea sa anterioară. Elitrele scurte, la vârf ele nu sunt punctate și pubescente. A 3-a interstrie a elitrelor prezintă ca și la specia precedentă un punct adâncit postmedian. L = 8-10 mm. De la șes până la munte pe terenuri uscate.

▪ **41. *Trichotichnus laevicollis carpathicus***

Corpul negru sau maroniu-negricios cu luciu metalic. Marginile laterale ale pronotului, baza antenelor, palpii și picioarele galben-roșcate. Pronotul transvers, cu marginile laterale rotunjite antemedian. La baza pronotului se găsesc câte două impresiuni oblice ridate, pe margini ele prezintă o punctuație rară. Marginile laterale ale pronotului puternic

sinuate înaintea unghiurilor posterioare. Elitrele mai late decât baza pronotului, iar marginea laterală a apexului elitrei nu este sinuată. L = 7-8,5 mm. ♂ Unghiurile posterioare ale pronotului sunt ușor ascuțite. ♀ Pronotul cu unghiurile posterioare puternic ascuțite și divergente. Specie montană întâlnită de-a lungul arcului carpatic.

▪ 42. *Ophonus laticollis*

Partea dorsală a corpului verde-metalică, albastru-verzuie, albastru-violacee sau maroniu-negricioasă, iar cea ventrală roșcat-maronie ori maroniu-negricioasă. Palpii, antenele și picioarele galben-roșcate. Suprafața capului prezintă o punctuație rară. Pronotul transvers, baza sa fiind lipsită de o bordură vizibilă. Unghiurile posterioare ale pronotului ascuțite, ușor ondulate pe margini. Discul pronotului cu o punctuație rară și accentuată, spre baza pronotului punctuația devine

mai deasă. Elitrele mai scurte comparativ cu speciile înrudite, iar interstriile au o punctuație fină și deasă. Interstriile 3, 5 și 7 prezintă câteva puncte adâncite. L = 9-11 mm. Subspecia *O. ovipennis* Motsch. are corpul maroniu-negricios, fără luciu metalic. În păduri până în zona subalpină, uneori este întâlnită pe umbelifere.

▪ 43. *Harpalus affinis*

Capul îngustat posterior, prevăzut uneori cu gropițe frontale superficiale, iar tâmpilele nu sunt pubescente după ochi. Fruntea prezintă un singur păr supraorbital. Antenele scurte, pubescente începând cu articolul 3. Mandibulele cu vârful teșit, iar labrumul prezintă marginile laterale drepte, prevăzute cu câte 3 perișori fini, mai rar ele pot fi ușor ondulate. Coloritul corpului variabil: dorsal verde-metalic, roșcat-arămiu, maroniu metalic, albastru sau negru. Antenele, palpii și de regulă picioarele galben-roșcate. Suprafața elitrelor cu strii accentuate, iar primele 2-3 strii exterioare au o punctuație fină și deasă. L = 9-12 mm. ♂ Elitrele lucioase. ♀ Elitrele mate, prevăzute cu o scobitură anteapicală. Specie dăunătoare, atacă plantele tinere, semințele incolțite.

44. *Harpalus latus*

Partea dorsală a corpului neagră, marginile laterale ale pronotului cu o bordură roșcată. Antenele, palpii și picioarele galben-roșcate. Capul dezvoltat, parțial galben-roșcat. Baza pronotului cu o punctuație deasă și accentuată, iar impresiunile bazale nu sunt adâncite. Unghiurile posterioare ale pronotului lățite și rotunjite. Baza elitelor la fel de lată sau puțin mai îngustă decât cea a pronotului. A 3-a interstrie a elitelor cu un păr setiger, iar a 7-a interstrie este lipsită de puncte adâncite. Femurele posterioare cu 2-4 peri setigeri. L = 8-11 mm. ♂ Elitrele lucioase. ♀ Elitrele mate. În luminișurile pădurilor din zona montană, poate fi întâlnit și în zona subalpină.

45. *Molops piceus*

A 3-a interstrie a elitelor este lipsită de puncte adâncite, iar cea de-a 9-a se lățește posterior. Capul bombat, negru sau negru-maroniu,

cu luciu metalic. Dorsal negru sau maroniu-negricios, cu antenele, palpii, picioarele și partea ventrală a corpului roșcat-maronii, de nuanță închisă sau deschisă. Capul bine dezvoltat, cu două șanțulețe frontale scurte și adâncite. Pronotul transvers, cordiform, cu marginile laterale divergente spre bază, mai rar paralele. Elitrele oval-alungite, convexe, de aproximativ două ori mai lungi decât pronotul. Specie răspândită în păduri, sub pietre și printre mușchii de copac. Ea lipsește în zona montană.

46. *Abax parallelus*

Dorsal negru, lucios, cu marginile laterale paralele. Pronotul dreptunghiular, uniform îngustat atât anterior, cât și posterior. Impresiunile laterale de la baza pronotului netede, nepunctate. Umerii elitelor ușor rotunjiți, ei nu sunt denticulați. Suprafața elitelor cu strii longitudinale accentuate și interstrii convexe. Numai baza celei de-a 7-a interstrie este ușor carenată. Metatarsele glabre, lipsite de peri. Lungimea corpului este de 13-17 mm. În păduri bătrâne.

47. *Abax ovalis*

Corpul negru, oval, cu luciu metalic. Capul mic cu ochii proeminenți. Pronotul transvers, de aproximativ două ori mai lat decât lung, cu marginile laterale rotunjite anterior, acestea din urmă fiind prevăzute cu o bordură îngustă. Baza pronotului prezintă câte două impresiuni situate în vecinătatea unghiurilor posterioare, dintre care cea internă are dimensiuni mai reduse. Elitrele ovale, scurte și lățite, cu marginile laterale rotunjite și cu unghiurile posterioare relativ ascuțite. Suprafața

elitrele cu strii longitudinale punctate și cu o strie scutelară scurtă. Interstriile elitrele relativ convexe, iar a 7-a interstrie este carenată în partea sa anterioară. Partea ventrală a metatarselor glabră, lipsită de peri. Lungimea corpului este de 11-16 mm. Specie răspândită în zona montană.

▪ **48. *Poecilus versicolor***

Dorsal arămiu, verde, albastru sau albastru-negricios, cu luciu metalic. Picioarele negre-unicolore. Capul neted, nepunctat, numai lângă marginile laterale poate avea o punctuație extrem de fină. Marginile laterale ale pronotului sunt mai puternic arcuite comparativ cu *P. cupreus*. Porțiunea mediană a bazei pronotului nu este punctată, iar impresiunea bazală exterioară este alungită spre marginile laterale. Elitrele sunt îngustate anterior, ascuțite apical, la bază puțin mai

înguste decât pronotul. Tibiile posterioare prezintă câte un rând alcătuit din 6-7 peri țepoși. Lungimea corpului este de 8-11,5 mm. În zona montană pe terenuri însoțite.

▪ **49. *Poecilus lepidus***

Coloritul corpului variabil: dorsal verde-metalic, albastru-verzui, albastru, arămiu, roșcat-închis, mai rar negru. Partea ventrală a corpului, antenele, palpii și picioarele roșcate. Pintenii tibiilor și tarselor roșcați. De regulă corpul este neted, nepunctat. Pronotul ușor transvers, marginile lui laterale sunt drepte sau ușor ondulate în vecinătatea unghiurilor posterioare. Discul pronotului convex. Marginile laterale ale mezo și metasternului, precum și abdomenul au o punctuație fină și deasă, iar punctuația episternitelor prosternului este fină, uneori ± ștearsă. Lungimea corpului este de 10-14 mm. În zona colinară pe marginea drumurilor, la șes rară.

▪ **50. *Poecilus szepligetii***

Corpul negru cu luciu metalic, uneori pronotul prezintă reflexe albastrui sau violete. Capul neted, nepunctat. Pronotul transvers, dreptunghiular, cu marginile laterale arcuite și rotunjite anterior, prevăzute cu o bordură îngustă. Baza pronotului puternic punctată, impresiunile bazale externe sunt lungi și adânci. Baza elitrele egală sau puțin mai lată decât pronotul. Elitrele se lătesc posterior, suprafața lor prezintă strii punctate accentuate și interstrii convexe. A 3-a interstrie a elitrele cu 3 peri setigeri. L = 9,5-13 mm. Specie montană, întâlnită în Carpații Meridionali și Orientali.

Varietatea *radnensis* Cs. este dorsal arămiu-roșcat sau verde-arămiu. Impresiunile bazale ale pronotului și marginile laterale ale sternitelor abdominale prezintă o punctuație fină și deasă. Elitrele cu strii longitudinale accentuate și cu interstrii convexe. Lungimea corpului este de 10-11,5 mm.

▪ **51. *Pterostichus rufitarsis***

Genul cuprinde specii cu corpul negru, mai rar negru-maroniu, cu sau fără luciu metalic. Marginea internă a penultimului articol al palpiilor labiali cu 2 peri. Antenele pubescente începând cu articolul 4, scapul este fin carenat, iar articolele 2-3 ușor rotunjite. Ultimul articol al palpiilor labiali și maxilari cu vârful trunchiat. Fața anterioară a tarselor glabră, iar ghearele nu sunt zimțate. Colorit negru, partea dorsală a capului adesea cu luciu metalic. Picioarele de regulă roșii, rar

negre. Antenele scurte, ele ajung doar până la baza elitrelor. Pronotul transvers, puternic convex dorsal, cu marginile laterale rotunjite, ușor îngustate posterior, prevăzute cu o bordură îngustă ce se lățește spre bază. L = 9-12 mm. ♂ Ultimul sternit abdominal prezintă o carenă mediană longitudinală. Specie răspândită în zona montană.

▪ **52. *Pterostichus foveolatus***

Negru, capul și pronotul adesea cu luciu metalic. Elitrele de culoare verde-metalică, roșcat-arămie, violetă sau negricioasă, mai rar picioarele pot fi galben-roșcate. Pronotul transvers, cu marginile laterale rotunjite anterior, posterior ele sunt îngustate și înălțate. Unghiurile posterioare ale pronotului drepte. Baza pronotului granulat-punctată, ea prezintă lateral câte două creștături înguste. Marginile laterale ale pronotului au o bordură lățită. Elitrele cu strii punctate și cu două interstrii netede. A 3-a interstrie are 3-6 puncte adâncite. Marginile laterale ale elitrelor lățite postmedian. Ultimul articol al tarselor prezintă pe fața internă peri țepoși. L = 11-18 mm.

Varietatea *interruptestriatus* Biełz se deosebește de forma tipică prin striile longitudinale ale elitrelor care sunt întrerupte. **Endemică pentru Munții Rodnei.**

▪ 53. *Pterostichus melanarius*

Corpul negru, cu reflexe metalice slabe. Antenele scurte, primele articole antenale nu prezintă o muchie longitudinală. Capul este mai mic decât pronotul, acesta din urmă fiind aproximativ la fel de lat cât elitrele. Pronotul transvers, cordiform, cu unghiurile posterioare ascuțite și proeminate. Baza pronotului granulat-punctată, ea prezintă câte două impresii dispuse lateral. Elitrele cu strii accentuate și interstrii bombate. Aripile membranoase sunt reduse. Marginile laterale ale sternalului și primul sternit abdominal au o punctuație rară. Apofiza prosternalului parțial crenată. Pretarsul picioarelor anterioare cu o linie fină. L = 13-17 mm. Pe terenurile cultivate.

▪ 54. *Pterostichus kokeilii*

Corpul negru sau negru-cafeniu, dorsal adesea cu reflexe metalice. Picioarele maroniu-negricioase sau roșcat-maronii. Capul de dimensiuni reduse, cu antenele scurte și îngroșate. Pronotul transvers, cu marginile laterale rotunjite prevăzute cu o bordură îngustă, ușor ondulată înaintea unghiurilor posterioare. Cele două impresii bazale ale pronotului inegale, cea externă fiind mai dezvoltată, iar cea internă se prezintă sub forma unei cute longitudinale. Lungimea corpului este de 10-12 mm. Specie boreoalpină răspândită sub pietre.

▪ 55. *Pterostichus pilosus wellensii*

Dorsal arămiu cu luciu metalic. Capul și pronotul (uneori și elitrele) prezintă reflexe metalice verzui sau negre. Picioarele maroniu-roșcate, uneori baza primului articol antenal poate fi de nuanță roșcată. Pronotul transvers, îngustat anterior și posterior, el prezintă pe marginile sale laterale câte 2-4 peri lungi. Baza pronotului dispune de câte o gropiță adâncită, situată lateral. Elitrele cu strii punctate fine, la nivelul interstriilor 3-7 se află câte un rând de gropițe circulare adâncite. L = 14-18 mm. Specie montană întâlnită în nordul României.

▪ 56. *Pterostichus niger*

Corpul negru cu reflexe metalice slabe. Capul este mai îngust decât pronotul, fiind puternic punctat lângă stria frontală. Antenele lungi și subțiri, primele articole antenale nu prezintă o muchie longitudinală. Pronotul aproximativ la fel de lung și de lat sau ușor transvers. Marginile laterale ale pronotului ușor rotunjite și îngustate la bază, iar unghiurile posterioare ale pronotului sunt drepte. La baza pronotului se diferențiază câte două impresii adâncite. Episternitele metasternului relativ alungite. Primele 3 articole ale tarselor anterioare crenate, iar fața ventrală a ultimului articol al tarselor glabră. Lungimea corpului este de 15-21 mm. ♂ Ultimul sternit abdominal are o muchie mediană scurtă. În frunzișul din păduri.

▪ 57. *Pterostichus oblongopunctatus*

Dorsal negru și lucios, adesea cu reflexe metalice verzui. Partea ventrală a corpului neagră. Palpii, tibiile și tarsale roșcat-maronii. Pronotul transvers, cu marginile laterale puternic rotunjite, ușor ondulate înaintea unghiurilor posterioare. Baza pronotului este puțin mai lată decât marginea sa anterioară. Unghiurile posterioare ale pronotului divergente (obtuze), drepte sau ușor ascuțite, iar bordura marginilor laterale este ușor lățită posterior. L = 9-12 mm. În păduri bătrâne, sub frunze.

▪ 58. *Pterostichus jurinei*

Capul și pronotul negre cu luciu metalic, elitrele de nuanță arămiu-deschisă, cu reflexe metalice roșcate sau verzui. Mai rar întreaga parte dorsală a corpului poate fi neagră sau violet-negricioasă. Ventral negru cu irizații metalice slabe. Antenele, palpii și picioarele negre. Capul neted, nepunctat. Pronotul aproximativ la fel de lung și de lat sau ușor transvers, cu marginile laterale puternic îngustate posterior. Lungimea corpului este de 8-13,5 mm. ♂ Ultimul sternit abdominal prezintă o carenă mediană longitudinală. Varietatea *heydeni* Dej. are elitrele cu un luciu metalic accentuat, iar suprafața lor dispune de strii accentuate și interstrii netede, nepunctate. Specie răspândită în zona subalpină și alpină.

▪ **59. *Pterostichus nigrita***

Corpul negru-unicilor cu luciu metalic. Antenele scurte. Pronotul transvers, cu marginile laterale rotunjite prevăzute cu o bordură fină, uniform de lată pe toată lungimea ei. Unghiurile posterioare ale pronotului drepte, uneori ușor denticulate și divergente. Impresiunea bazală internă a pronotului este mai dezvoltată, cu rugozități accentuate, impresiunea bazală externă fiind redusă sub forma unei strii încrețite. În jurul impresiunilor bazale există o punctuație ± accentuată. Elitrele oval-alungite, convexe, puțin mai late decât pronotul, cu marginile laterale rotunjite. Suprafața elitrelor prezintă strii longitudinale punctate și accentuate, interstriile sunt ușor convexe, prevăzute cu o punctuație fină. L = 8,5-12 mm. ♂ Ultimul sternit abdominal cu un tubercul sau cu o proeminență alungită. Este răspândită în locuri umede, sub detritus.

▪ **60. *Synuchus nivalis***

Este asemănător cu specia precedentă de care se deosebește prin ghearele zimțate și prin marginea externă a ultimului articol al palpiilor labiali care este oblic-trunchiată. Corpul negru sau maroniu-negricios, cu luciu metalic. Partea ventrală a corpului de obicei roșcat-maronie, de nuanță deschisă. Marginile laterale ale pronotului și elitrelor, antenele, palpii și picioarele galben-roșcate. Capul mai îngust decât pronotul cu ochii dezvoltati. Antenele sunt pubescente începând cu articolul 4. Pronotul transvers, disciform, cu marginile laterale puternic rotunjite. Primele 3 articole ale tarselor mediane și posterioare au pe fața lor externă câte o carenă fină. Lungimea corpului este de 6-9

mm. Prezintă o singură specie europeană, răspândită și în România, în păduri.

▪ **61. *Calathus fuscipes***

Corpul negru, lucios, cu antenele, palpii și scapul galben-roșcate. Picioarele negre, maroniu-închise, roșcat-maronii sau galben-roșcate. Partea ventrală a corpului maroniu-negricioasă. Pronotul la fel de lung și de lat, cu marginile laterale îngustate antemedian, postmedian ele sunt drepte, ± paralele. Unghiurile anterioare ale pronotului proeminente, iar cele posterioare sunt drepte, cu vârful ușor rotunjit. Baza pronotului arcuită în zona mediană. Discul pronotului aplatizat în dreptul unghiurilor posterioare, de o parte și de alta a bazei pronotului este prezentă câte o impresiune longitudinală punctată. Suprafața elitrelor cu o punctuație fină, interstriile 3 și 5 cu numeroase puncte

dispuse longitudinal. Marginile laterale ale prosternului de regulă ușor punctate sau ele pot fi netede, nepunctate. Lungimea corpului este de 9-14 mm. ♂ Elitrele mate. Comună, pe terenuri înscrise, poate ajunge până în zona subalpină.

▪ **62. *Calathus erratus***

Corpul alungit, negru și lucios. Capul și pronotul negre sau maroniu-negricioase, cu marginile laterale de nuanță mai deschisă. Antenele, palpii și picioarele galben-roșcate. Pronotul ușor lățit antemedian, cu unghiurile posterioare drepte și cu câte o impresiune bazală alungită. Elitrele alungite, aplatizate, prevăzute cu strii longitudinale accentuate. A 3-a interstrie a elitrelor cu două puncte adâncite. L = 8,5-12 mm. ♂ Elitrele lucioase, prevăzute cu reflexe metalice verzui. ♀ Elitrele negre și mate. Pe pajiștile din zona alpină.

▪ **63. *Calathus metallicus***

Dorsal verde-metalic, albastru sau arămiu, adesea elitrele prezintă irizații arămii. Antenele, mandibulele, palpii și tibiele roșcat-maronii, scapul are o culoare mai deschisă comparativ cu restul articolelor antenale. Pronotul ușor transvers, lățit antemedian, marginile laterale ale pronotului sunt ușor îngustate și rotunjite postmedian. Discul pronotului ușor convex, iar baza pronotului prezintă câte două impresiuni laterale accentuate. Unghiurile posterioare ale pronotului rotunjite. Elitrele oval-alungite, mai late decât pronotul, unghiul bazal al elitrei nu este denticulat. Suprafața elitrelor cu strii longitudinale punctate fine, stria suturală fiind puțin înălțată spre vârf. A 3-a

interstrie a elitrelor cu 4 puncte adâncite. L = 8,5-12 mm. Specie montană, răspândită de-a lungul lanțului carpatic.

▪ **64. *Calathus micropterus***

Negru sau maroniu-negricios, cu marginile laterale ale pronotului și epipleurele elitrelor roșcate sau galben-maronii. Antenele, palpii și picioarele de culoare galben-roșcată. Marginile laterale ale pronotului sunt puternic îngustate postmedian, cu unghiurile posterioare rotunjite. Elitrele cu strii punctate fine, a 3-a interstrie a elitrelor are mai multe puncte adâncite. L = 6-9 mm.

Varietatea *maculicornis* Măran. Corpul este mai scurt și mai bombat. Primele 4 articole de la baza antenelor au o nuanță întunecată.

Marginile laterale ale pronotului puternic rotunjite. În Munții Rodnei. Insecte ombrofile întâlnite în păduri, în zona de câmpie sunt rare.

▪ 65. *Calathus melanocephalus*

Capul predominant negru. Pronotul galben-roșcat, iar elitrele negre, baza elitrei, epipleurele și marginile lor laterale au o nuanță galben-roșcată. Mezo și metasternul roșcat-maronii, iar abdomenul este negru, cu baza roșcat-maronie. Pronotul transvers, cu marginile laterale ușor îngustate anterior, postmedian ele sunt drepte. Unghiurile posterioare ale pronotului drepte cu vârful puțin rotunjit. Discul pronotului este ușor convex. Baza pronotului prezintă câte două impresii laterale accentuate. Suprafața elitrei cu strii punctate fine, a 3-a interstrie are 3 puncte adâncite. Episternitele metasternului sunt puternic îngustate posterior. L = 6-8,5 mm. ♂ Elitrele ușor lățite median, prevăzute cu reflexe metalice verzui. ♀ Elitrele mate, puternic lățite median. La șes în locuri umede și în zona montană. Poate fi răspândită și pe terenuri cultivate.

▪ 66. *Limnodromus assimilis*

Corpul negru, lucios, cu antenele, palpii și picioarele castanii. Capul evident îngustat după ochi. Pronotul cordiform, transvers, cu marginile laterale puternic rotunjite, prevăzute cu o bordură lată. Elitrele oval-alungite, lățite postmedian, ± aplatizate. Suprafața elitrei prezintă strii longitudinale accentuate, iar interstriile sunt convexe, ușor reticulate. A 3-a interstrie a elitrei cu 3 puncte adâncite. Episternitele metasternului de aproximativ 1,5 ori mai lungi decât late. Lungimea corpului este de 10-12,5 mm. Trăiește în păduri, sub mușchi și sub scoarța copacilor.

▪ 67. *Cymindis cingulata*

Capul și pronotul negre, acesta din urmă prezintă lângă marginile laterale o bordură roșcată. Partea dorsală a corpului cu o pubescență fină și rară, vizibilă atunci când insecta este privită din profil.

Antenele, palpii și picioarele galben-roșcate. Pronotul scurt și lățit, puternic îngustat posterior, marginile sale laterale sunt prevăzute cu o bordură îngustă care se lățește spre bază. Elitrele scurte, convexe, cu marginile laterale mai puternic rotunjite decât la *C. humeralis* și cu câte o pată humerală gălbuie sau roșcat-maronie, ce ajunge până la nivelul celei de-a 5-a interstirii. Lungimea corpului este de 7,8-9 mm. Specie montană.

▪ **68. *Agabus congener***

Partea dorsală prezintă câmpuri ridicate de formă poligonală. Corpul negru cu un luciu metalic verzui, puțin accentuat. Vertexul are două pete roșcate. Elitrele maronii sau roșcat-maronii cu baza și marginile laterale de culoare ceva mai deschisă. Marginile laterale ale pronotului, antenele, palpii, epipleurele elitrelor și picioarele (cu excepția femurelor care sunt negricioase) roșcate. Capul și pronotul cu o reticulație fină, alcătuită din formațiuni mici, poliedrice, reticulația elitrelor fiind extrem de fină. Suprafața elitrelor prezintă rânduri de puncte accentuate. Carena prosternului se întinde până la coxele mediane. Lungimea corpului este de 6,5-9 mm. La ♂. Primul articol al tarselor anterioare și mediane alungit, aproximativ la fel de lung cât următoarele 3 luate împreună. Gheara exterioară ceva mai lungă decât cea interioară, aceasta din urmă fiind prevăzută cu un dinte ascuțit. În apele din zonele mlăștinoase, până la altitudinea de 2.200 m.

▪ **69. *Dytiscus marginalis***

Oval-lățit, ușor convex, ± lucios, parțial punctat. Verde-măsliniu închis, uneori maroniu. Clipeul, unghiurile anterioare ale capului și o pată frontală în forma literei „V” galben-roșcate. Toate marginile pronotului și marginile laterale ale elitrelor prezintă o bordură gălbuie lată. Partea ventrală a corpului galben-roșcată cu metasternul adesea maroniu. Coxele posterioare și sternitele abdominale au uneori o tîvitură îngustă, castaniu-închisă. Lungimea corpului este de 27-35 mm. ♀ Elitrele prezintă câte 10 carene longitudinale și 3 rânduri de puncte, iar culoarea lor este predominant gălbuie. Varietatea **conformis** Kunze. Elitrele la ♀ netede, lipsite de carene, fiind asemănătoare cu ale ♂. Specie ubicvistă.

▪ **70. *Hydrobius fuscipes***

Corpul oval, dorsal convex. Capul voluminos, cu ochii mari, puternic bombăți, prevăzuți cu porii setigeri. Antenele scurte, formate din 9 articole, dintre care primele 6 sunt glabre, iar următoarele 3 pubescente. Scapul alungit și puțin curbat, al ultimului articol antenal fiind oval cu vârful ușor teșit. Articolul terminal al palpiilor maxilari este mai lung decât penultimul. Pronotul ușor îngustat anterior, cu marginile laterale rotunjite, marginea lui anterioară și cea posterioară sunt ușor arcuite. Toate unghiurile pronotului rotunjite. Baza pronotului lipsită de o bordură vizibilă are aproximativ aceeași lățime cât elitrele. Discul pronotului cu un rând circular de puncte adâncite dispuse neuniform. Elitrele prezintă câte 10 strii punctate, accentuate sau fine, stria suturală este mai accentuată postmedian. Prosternul prezintă o carenă fină. Mezosternul cu o carenă înălțată sub forma unei lamele care se întinde până la nivelul coxelor mediane. Pro, mezo și metasternul până la nivelul femurelor, precum și sternitele abdominale în totalitate prezintă o pubescență deasă. Tibiile cu spini deși, prevăzute cu piteni apicali inegali. Pretarsele scurte, cu vârful oblic-trunchiat. Coleoptere răspândite în apele stătătoare printre plantele acvatice. Corpul negru, rar bronzat sau măsliniu, cu luciu metalic. Partea dorsală convexă, prevăzută cu o punctuație fină și deasă. Palpii maxilari și cea mai mare parte a picioarelor roșcat-maronii. Vârful palpiilor maxilari negre. Interstriile impare ale elitrelor prezintă o serie de puncte mai accentuate. Partea ventrală și femurele cu excepția vârfurilor negre. Abdomenul prezintă pe margini pete roșcate. L = 6-9 mm.

71. *Hydrochara caraboides*

Corpul negru, oval, ușor convex. Partea dorsală cu un luciu verde-negricios sau purpuriu închis. Antenele și palpii galben-roșcate, prevăzute cu o măciucă negricioasă. Palpii labiali maronii, cei maxilari în întregime sau numai cu ultimele două articole terminale roșcat-maronii. Marginile laterale ale pronotului au o bordură relativ accentuată, iar discul pronotului prezintă pe fiecare latură câte un rând oblic de puncte dese. Elitrele cu câte 5 rânduri longitudinale de puncte, dintre care primele 3 sunt relativ accentuate, iar cele două rânduri exterioare foarte fine, șterse în partea lor anterioară. Sternul cu excepția carenei mediane, coxele, baza femurelor și abdomenul sunt acoperite cu o pubescență tomentoasă. Lungimea corpului este de 14-19 mm.

Varietatea *smaragdinus* Bach. Partea dorsală a corpului cu o culoare verde de smarald. Varietatea *intermedius* Muls. Picioarele anterioare galben-maronii. Specie comună, întâlnită în bălți.

72. *Pachylister inaequalis*

Corpul oval-lățit, negru cu luciu metalic. Marginile laterale ale pronotului au câte două strii, iar unghiurile sale anterioare prezintă câte o gropiță adâncită. Elitrele cu câte 4 strii alungite și o stria suturală scurtă. Pigidiul și propigidiul fin punctate. Pitenul terminal al tibiilor este alungit. Lungimea corpului este de 9-15 mm. ♂ Mandibulele de lungime inegală, cea stângă este mai lungă decât mandibula dreaptă. La ♀. Labrumul este prelungit anterior sub forma unui lob scurt. Sub balegă de bovine.

▪ 73. *Hister illigeri*

Negru cu luciu metalic. Corpul oval, ușor bombat dorsal. Pronotul cu câte două strii laterale, dintre care cea externă este puternic scurtată. Elitrele prezintă câte 3 strii discale complete și alte 3 strii rudimentare, adesea șterse. A 3-a strie discală este de regulă scurtată posterior. Pe fiecare elită există câte o pată roșie semilunară. Propigidiul cu o punctuație rară și accentuată, punctuația pigidiului este mai fină și mai deasă. Lobul anterior al prosternului rotunjit, prevăzut cu un vârf ascuțit. Marginea externă a tibiilor anterioare cu 3 dinți, dintre care cel apical este mai mare, cu vârful carenat. Lungimea corpului este de 6-8,5 mm. Specie comună, răspândită în compost.

▪ 74. *Hister brunneus*

Corpul negru-unicolor, de talie medie, dorsal convex, lucios. Antenele maronii sau maroniu-roșcate cu o măciucă neagră. Stria frontală este arcuită, adesea întreruptă în zona mediană. Mandibulele egal dezvoltate. Marginile laterale ale pronotului sunt puternic îngustate anterior și prezintă câte două strii laterale convergente posterior. Stria internă este ușor ondulată. Elitrele prezintă câte o strie subhumerală completă, 4 strii longitudinale discale normal dezvoltate și două strii interioare scurte, adesea bine conturate numai spre vârf. Pigidiul dispune de o punctuație extrem de deasă, relativ accentuată, iar propigidiul are puncte mai adâncite. Lobul anterior al prosternului este rotunjit, cu marginea anterioară trunchiată. Tibiile anterioare au 5-6 dințișori ascuțiți. Lungimea corpului este de 6-8,5 mm. În bălegar și în ciuperci putrede.

▪ 75. *Hister quadrimaculatus*

Corpul negru de formă pătrată. Marginile laterale ale pronotului prezintă câte două strii, dintre care cea externă este rudimentară. Elitrele au câte o pată roșie semilunară, suprafața lor prezintă câte o strie subhumerală longitudinală, urmată de alte 3 strii alungite situate pe discul elitrei. Celelalte strii sunt rudimentare sau lipsesc. Epipleurele elitrei au o pubescență de culoare închisă. Marginea externă a tibiilor anterioare cu 3 dinți și cu un pinten terminal alungit. L = 7-11 mm. Varietatea **gagates** Ill. Elitrele negre-unicolore, lipsite de o pată roșie. În bălegar de vacă și de cal, precum și sub resturi vegetale în descompunere.

▪ **76. *Hister unicolor***

Unicolor-negru, ușor convex, oval-rotunjit. Striile laterale ale pronotului scurtate posterior, stria exterioară ajunge până la jumătatea pronotului. Partea dorsală a corpului lucioasă, prevăzută cu microsculpturi ascuțite. Marginile laterale ale prosternului cu fosete antenale superficiale. Epipleurele pronotului glabre, prevăzute cu o punctuație rară. Elitrele cu câte 3 strii discale complete scurte. A 3-a strie interioară este situată numai în jumătatea postmediană a elitrei. Mai sunt vizibile o strie subhumerală anterioară și una posterioară, ultima fiind arcuită. Marginea externă a tibiilor anterioare cu 3 (rar 4) dinți ascuțiți. Lungimea corpului este de 7-10 mm. Specie răspândită în compost, pe cadavre și pe seva copacilor.

▪ **77. *Nicrophorus humator***

Corpul negru-unicolor. Măciuca antenelor roșcată cu primul articol antenal negru. Partea ventrală a scapului, palpii labiali și tarsele anterioare roșcat-maronii. Pronotul aplatizat, ușor lățit în treimea sa anterioară, cu o bordură bazală mai lată decât bordura marginilor laterale. Elitrele alungite, acoperite cu o punctuație grosieră, ele prezintă câte o cută humerală alungită și un tubercul anteapical. Marginile laterale ale elitrelor sunt acoperite anterior și posterior cu peri lungi, maroniu-negricioși. Tibiile posterioare relativ înguste, ușor îngroșate spre vârf. Metasternul maroniu-negricios. Marginile posterioare ale sternitelor abdominale cu pete de culoare maroniu-

inchisă sau neagră. Lungimea corpului este de 18-26 mm. În ciuperci putrede și pe cadavre.

▪ **78. *Nicrophorus vespillo***

Măciuca antenelor în cea mai mare parte precum și clipeul de culoare galben-roșcată. Marginile laterale ale capului și partea anterioară a pronotului cu o pubescentă gălbuie. Elitrele au câte două benzi portocalii, banda posterioară nu atinge marginile laterale ale elitrelor. Epipleurele elitrelor de asemenea portocalii sau roșii. Scapul, unghiurile posterioare ale elitrelor, metasternul, marginile laterale ale abdomenului, marginea posterioară a sternitelor 6-7 și întreg sternitul 8 sunt acoperite cu peri țepoși alb-gălbui. Trohanterele picioarelor alungite în formă de spin. Sternitele abdominale prezintă o bordură

laterală gălbuie. Lungimea corpului este de 12-22 mm. ♂ Tibiile posterioare sunt puternic arcuite. Specie comună, frecvent răspândită pe cadavre și ciuperci putrede.

▪ **79. *Oiceptoma thoracica***

Corpul eliptic-lățit, aplatizat, negru, cu pronotul roșcat. Suprafața capului și a pronotului este acoperită cu o pubescență deasă de culoare roșcată. Capul între ochi prezintă o proeminență transversală, după care se află o impresiune superficială. Marginea anterioară a pronotului ușor adâncită în partea sa mediană, iar marginea sa posterioară este puțin mai lată decât baza elitrelor. Marginile laterale ale pronotului arcuite, îngustate anterior. Epipleurele elitrelor bine dezvoltate cu baza roșcată. Elitrele au câte 3 carene longitudinale dintre care cea externă este mai scurtă. Umerii elitrelor ascuțiți. Lungimea corpului este de 11-16 mm. ♂ Primele 4 articole ale tarselor anterioare și mediane ușor lățite. Vârfurile elitrelor lățite și rotunjite. Vârful ultimului sternit abdominal rotunjit. ♀ Elitrele cu vârfurile ușor ascuțite, prevăzute cu un tubercul proeminent situat în treimea lor posterioară. Ultimul sternit abdominal prezintă vârful știrbit. Specie necrofagă întâlnită în ciuperci putrede.

▪ **80. *Necrodes littoralis***

Corpul negru, alungit și aplatizat, cu partea dorsală glabră. Capul lucios, jumătatea lui anterioară prezintă o punctuație fină, în jumătatea sa posterioară punctuația este grosieră. Ochi mari. Antenele au 11 articole dintre care ultimele 3 galbene și mate, celelalte sunt negre și lucioase. Pronotul disciform mai îngust decât elitrele, puțin mai lat decât lung. Marginea anterioară a pronotului ușor concavă, prevăzută cu o bordură fină, iar marginile laterale prezintă o bordură accentuată, lățită posterior. Discul pronotului lucios, cu o punctuație fină, în partea lui posterioară se află impresiuni longitudinale superficiale. Unghiurile anterioare ale pronotului cu peri ciliați. Scutelul mare, triunghiular, prevăzut cu o pubescență bazală scurtă și cu o impresiune longitudinală posterioară. Elitrele ușor lățite posterior, ele au câte 3 carene longitudinale care se prelungesc spre margini. Ultima treime posterioară a elitrelor dispune de o tuberozitate circulară, iar vârful elitrelor este trunchiat, lăsând descoperite ultimele 2-3 tergite abdominale. Suprafața elitrelor cu granulații punctate dese. Coxele mediane depărtate. Lungimea corpului este de 15-25 mm. ♂ Primele 4 articole ale tarselor anterioare și mediane lățite, iar femurele sunt îngroșate și tibiile arcuite. Toate sternitele abdominale sunt acoperite cu o pubescență culcată. ♀ Numai primul sternit abdominal pubescent, în rest abdomenul este glabru. Răspândită în lemn și sub cadavre.

▪ 81. *Thanatophilus sinuatus*

Corpul alungit și aplatizat, negru, cu elitrele mate, de culoare maroniu-negricioasă. Antenele cu excepția ultimelor 3 articole roșcat-maronii. Capul are o punctuație deasă, iar vertexul prezintă o pubescență culcată și deasă, cenușie sau gălbui. Al 7-lea articol antenal este puternic transvers, mai lat decât articolul 6, însă mai îngust decât articolul 8. Pronotul prezintă un șanț median puțin adâncit, suprafața lui are o punctuație deasă și accentuată, fiind prevăzută cu o pubescență formată din pete negre, înconjurată de zone cu peri cenușiu-albicioși. Petele negre sunt situate în același plan cu pubescența de fond. Scutelul prezintă o punctuație extrem de deasă. Elitrele mate, rugoase, fin punctate, prevăzute cu carene accentuate. Unghiul bazal al elitrei denticulat. Suprafața elitrei cu rugozități accentuate și cu o pubescență scurtă, tuberculii humerali sunt acoperiți cu peri lungi, galben-aurii. Marginile laterale ale elitrei prezintă o bordură accentuată. Lungimea corpului este de 9-12 mm. ♂ Unghiul sutural al elitrei trunchiat. ♀ Elitrele cu unghiul sutural lobat. Trăiește pe cadavre.

▪ 82. *Thanatophilus rugosus*

Capul mic, îngustat după ochi. Fruntea lungă, adesea prevăzută cu smocuri de peri. Clipeul nu este bilobat, sutura clipeo-frontală fiind absentă. Antenele prezintă o măciucă alcătuită din 3 articole. Scapul puțin mai lung decât articolele 2-3 luate împreună. Marginea anterioară a labrumului concavă. Vârful mandibulei ascuțit. Marginea anterioară a pronotului ușor adâncită, iar suprafața pronotului este prevăzută cu mai multe ridicături. Atât capul cât și pronotul au o pubescență culcată, ± vizibilă, de culoare cenușie sau gălbui, fiind uneori vizibile și pete pubescente negre. Elitrele prezintă 3 carene longitudinale fine, dar bine conturate și o tuberozitate circulară situată în treimea posterioară. Coxele mediane depărtate între ele, rotunjite spre vârf. Tibiile mediane lățite spre exterior în treimea lor bazală. Pretarsul picioarelor mediane și posterioare mai scurt decât cele 3 articole care îl preced luate împreună. La ♂. Primele 4 articole ale tarselor anterioare puternic lățite, tarsele mediane fiind ușor lățite. Capul prevăzută cu o punctuație deasă, între baza antenelor el prezintă o pubescență gălbui, iar vertexul are peri erecti. Pronotul cu o pubescență de fond cenușie printre care se află pete pubescente negre, mai înălțate. Elitrele au carene ondulate ± aplatizate și lucioase, între care se află rugozități transversale mate. Unghiul bazal al elitrei rotunjit. Lungimea corpului 7-12 mm. La ♂. Unghiul sutural al elitrei scurt și rotunjit. Marginea posterioară a celui de-al 7-lea sternit abdominal este dreaptă. ♀ Unghiul sutural al elitrei rotunjit, ușor sinuat. Al 7-lea sternit abdominal la marginea posterioară cu o prelungire triunghiulară. Trăiește pe cadavre.

▪ 83. *Phosphuga atrata*

Negru cu luciu metalic și cu partea dorsală a corpului convexă. Exemplarele juvenile au o nuanță maroniu-închisă. Capul este prelungit anterior în formă de rostru. Antenele lungi și subțiri, ușor îngroșate spre vârf, ele depășesc cu puțin baza pronotului. Scapul alungit, aproximativ la fel de lung cât următoarele 3 articole luate împreună. Al 2-lea articol antenal puțin mai lung decât articolul 3, articolele 9 și 10 sunt aproximativ la fel de lungi și de late, iar articolul terminal este oval. Pronotul semicircular cu o bordură lățită și lucioasă. Suprafața pronotului prezintă o punctuație deasă, uneori mai puțin accentuată pe disc. Elitrele au câte 4 carene longitudinale lucioase, carena suturală fiind ștearsă. Tuberozitățile circulare ale elitrelor lipsesc. Intervalele dintre carene au rugozități accentuate, iar marginile laterale ale elitrelor sunt ridicate. Tibiile înguste și drepte, fața ventrală a tarselor prezintă o pubescență galbenă tomentoasă. Lungimea corpului este de 10-15 mm. La ♂. Primele 4 articole ale tarselor anterioare și mediane ușor lățite. Varietatea *pedemontana* F. Pronotul cu excepția discului și elitrele roșcat-maronii. Sub lemne și sub mușchi, se hrănește cu limacși.

▪ 84. *Silpha carinata*

Corpul negru-unicolor sau negru cu marginile laterale ale pronotului și elitrelor maronii. Pronotul punctat, cu marginile laterale prevăzute cu o bordură accentuată. Marginea anterioară a pronotului este mai puternic arcuită spre interior comparativ cu celelalte specii ale genului. Baza pronotului prezintă un șanț median scurt, de o parte și de alta a acestuia se află câte un șanț alungit și arcuit. Aripile membranoase sunt bine dezvoltate. Elitrele lipsite de un tubercul anteapical prezentând 3 carene lucioase. Intervalele dintre carene au o punctuație fină și deasă. Lungimea corpului este de 11-20 mm. Reprezentanții acestui gen sunt necrofagi și prădători.

▪ 85. *Silpha tristis*

Negru, jumătatea anterioară a corpului prezintă reflexe metalice slabe. Al 8-lea articol antenal aproximativ la fel de lung cât articolele 9 și 10 luate împreună. Aripile membranoase sunt rudimentare sau absente. Marginile laterale ale elitrelor cu o punctuație fină, iar extremitatea lor apicală prezintă o tuberozitate accentuată. Intervalele dintre carenele elitrelor au o punctuație egală, punctele prezintă câte o granula anterioară mică și lucioasă. Lungimea corpului este de 13-17 mm. Specie rară, necrofagă și prădătoare.

▪ **86. *Silpha obscura***

Negru-mat. Al 8-lea articol antenal la fel de lung sau puțin mai lung comparativ cu articolul 9. Suprafața pronotului cu o punctuație deasă. Carenele elitrelor au câte un rând lateral de puncte mici. Intervalele dintre carene prezintă o punctuație relativ accentuată, însă punctele sunt lipsite de granule lucioase. Aripile membranoase bine dezvoltate. Lungimea corpului este de 13-17 mm. Pe cadavre și pe plante, îndeosebi în zona de șes.

▪ **87. *Aleochara lata***

Corpul scurt și lățit, cu marginile laterale ale pronotului și elitrelor ± paralele sau fusiform îngustat atât anterior, cât și posterior. Capul ortognat, evident mai îngust decât pronotul, fiind uneori ± infundat în pronot. Palpii maxilari sunt alcătuiți din 5 articole, iar cei labiali din 4 articole. Antenele relativ scurte, ușor îngroșate spre vârf, cu articolul terminal ascuțit. La capătul palpiilor labiali și maxilari se află un dinte mic. Pronotul la fel de lat sau puțin mai îngust decât elitrele este de obicei lățit și bombat dorsal, cu marginile laterale rotunjite, îngustate atât anterior, cât și posterior. Elitrele scurte, luate împreună ele sunt întotdeauna mai late decât lungi, marginea posterioară a metasternului depășește vârful elitrelor, acestea din urmă prezintă o strie suturală fină. Unghiul apical extern al tibiilor anterioare și mediane cu pinteni bine dezvoltati. Baza primelor 3-4 tergite abdominale situate după elitre prezintă o impresiune transversală alungită. Tarsele posterioare alungite, cu metatarsul la fel de lung cât următoarele 2-3 articole luate împreună. Negru-unicolor, partea dorsală a corpului este acoperită cu o pubescență de nuanță întunecată. Picioarele maroniu-negricioase cu tarsele de nuanță mai deschisă. Lungimea corpului este de 5-9 mm. Pe cadavre și în resturi vegetale descompuse, întâlnite pe cadavre, materii vegetale în descompunere, în ciuperci, compost, mușchi de copaci și în litiera pădurilor.

▪ 88. *Hesperus rufipennis*

Capul și pronotul negre cu luciu metalic, elitrele de culoare roșie-aprinsă. Palpii maxilari, vârful antenelor, tibiile, tarsele de nuanță roșcată. Capul mare, pătrat, cu marginile laterale rotunjite în dreptul tâmpelor. Suprafața capului cu o punctuație rară dar accentuată, ceva mai deasă în zona discală. Tâmpelile sunt mai lungi decât diametrul ochilor. Antenele lungi, cu ultimele două articole transverse. Palpii maxilari puternic alungiți, cu articolul terminal în formă de mâner, având aproximativ aceeași lungime cu articolul bazal. Pronotul dreptunghiular, puțin mai îngust decât elitrele. Marginile laterale ale pronotului pot fi uneori ușor îngustate postmedian. Discul pronotului este neted, nepunctat, prevăzut cu o linie mediană, iar marginile lui au câteva puncte rare. Elitrele aproximativ la fel de lungicât pronotul, fiind prevăzute cu o punctuație deasă și accentuată, iar punctuația abdomenului este fină și rară. Lungimea corpului 8-10 mm. ♂ Capul este puțin mai lat decât pronotul. Al 6-lea sternit abdominal prezintă spre vârf o scobitură adâncită. ♀ Capul aproximativ la fel de lat cât pronotul. Specie întâlnită în mușchii de copac, compost și sub scoarța arborilor bătrâni.

▪ 89. *Philonthus marginatus*

Corpul negru, lucios, marginile laterale ale pronotului prezintă o bordură galben-roșcată. Prosternul, marginile tergitelor abdominale, fața ventrală a scapului, baza palpiilor, picioarele cu excepția coxelor galben-roșcate sau roșii. Suprafața elitrelor prezintă adesea un luciu metalic bronzat. Capul oval-alungit, mai îngust decât pronotul, cu 4 puncte adâncite situate între ochi. După ochi mai sunt prezente câteva gropițe adâncite, iar lângă tâmpelile există pori setigeri fini. Pronotul aproximativ la fel de lung și de lat, îngustat anterior. Lângă marginile laterale ale pronotului se află câte un rând longitudinal, format din câte 4-5 puncte adâncite. Suprafața elitrelor cu o punctuație fină și deasă. La ambele sexe tarsele anterioare sunt puternic lățite. Lungimea corpului este de 7-9 mm. ♂ Al 6-lea sternit abdominal prezintă la marginea posterioară o știrbitură mediană accentuată. În compost. Coleoptere prădătoare întâlnite în bălegar, detritus, materii vegetale și animale.

▪ 90. *Philonthus laminatus*

Capul, pronotul și îndeosebi elitrele prezintă o culoare verde sau albastru-verzuie metalică, în rest corpul este negru. Capul rotunjit, pronotul fiind puternic îngustat anterior. Partea dorsală acoperită cu o pubescență neagră. La ambele sexe capul este mai îngust decât pronotul. Marginile laterale ale pronotului sunt mai puternic îngustate anterior decât posterior. Tarsele anterioare ușor lățite atât la ♂ cât și la ♀. L = 8-10 mm. Varietatea *pseudonitidus* Evert. Elitrele au o culoare maroniu-roșcată. În păduri sub mușchii de copac, mai frecventă în zonele submontane și montane.

▪ 91. *Philonthus splendens*

Capul, pronotul și abdomenul negre cu luciu metalic. Elitrele cu reflexe metalice bronzate. Capul mare, dreptunghiular, prezintă lângă ochi câteva puncte adâncite, iar tâmplile au mai multe puncte adâncite

prevăzute cu peri. Suprafața capului și pronotului netedă și lucioasă, lângă marginea anterioară și marginile laterale ale pronotului sunt vizibile câteva puncte izolate. Elitrele prezintă o punctuație deasă și accentuată, iar sternitele abdominale au o punctuație fină. Tibiile anterioare ușor arcuite. L = 10-16 mm. ♂ Capul puternic transvers, mai lat decât pronotul. ♀ Capul aproximativ la fel de lat cât pronotul. La varietatea *sideropterus* Kr. elitrele sunt albastre. Pe cadavre, în compost și în resturi fermentate.

▪ 92. *Philonthus laevicollis*

Corpul negru, capul și pronotul prezintă un luciu metalic bronzat. Elitrele cu un luciu bronzat-verzui accentuat sau elitrele au o nuanță verde-metalică. Picioarele maroniu-negricioase ori roșcat-maronii, cu tarsele roșii. Capul oval, scurt și lățit, puțin mai îngust decât pronotul, cu suprafața punctată. Pronotul cu marginile laterale ușor arcuite, ceva mai puternic îngustat anterior. Lângă marginile laterale ale pronotului există câte un rând format din 2-3 puncte adâncite, alături de care se mai află uneori un rând suplimentar alcătuit din 3-5 puncte. Elitrele cu marginile laterale uniform lățite, suprafața elitrei prezintă rugozități punctate uniforme, fine și mate. Lungimea corpului este de 7-9,5 mm. ♂ Al 6-lea sternit abdominal cu o știrbitură posterioară accentuată. Tarsele anterioare puternic lățite. ♀ Tarsele anterioare ușor lățite. În zona montană sub pietre și sub mușchii de copac.

▪ 93. *Philonthus montivagus*

Palpii maxilari, tarsele și uneori cea mai mare parte a picioarelor roșcat-maronii. Partea dorsală a corpului cu rugozități accentuate. Jumătatea internă a elitrelor în cea mai mare parte nepunctată. Lungimea corpului este de 7-10 mm. Specie montană ce poate urca până în zona alpină, întâlnită sub pietre și printre mușchii de copac.

▪ 94. *Philonthus politus*

Negru, capul și pronotul cu luciu metalic slab. Elitrele bronzate, de regulă de nuanță mai deschisă. Suprafața elitrelor și a abdomenului este acoperită cu o pubescență maronie. Capul ± pătrat, cu unghiurile anterioare și posterioare rotunjite. Între ochi se află un rând transversal format din 4 puncte, după ochi există câteva gropițe adâncite, iar în dreptul tâmpelor se află numeroase puncte fine. Pronotul este mai puternic îngustat anterior decât spre bază. Rândurile de puncte de pe discul pronotului sunt formate din câte 5 puncte adâncite. Elitrele și tergitele abdominale prezintă o punctuație deasă. Sternitele abdominale au lângă marginea lor anterioară câte un șanțuleț transversal. Tarsele posterioare au metatarsul mai lung decât pretarsul. Lungimea corpului este de 10,5-13,5 mm. ♂ Capul puțin mai lat decât pronotul. ♀ Capul este ceva mai îngust comparativ cu pronotul. Frecventă în regiunile de deal și montane, fiind găsită printre materii vegetale și animale aflate în descompunere.

▪ 95. *Philonthus atratus*

Capul și pronotul negre cu reflexe metalice verzui, elitrele de culoare verde-metalică sau albastru-verzuie. Capul mic, pătrat cu unghiurile rotunjite, la ambele sexe este mai îngust decât pronotul. Între ochi există un rând transversal format din 4 puncte adâncite, iar după ochi se află câteva puncte mai adâncite. Antenele subțiri, penultimul articol antenal nu este mai lat decât lung. Pronotul îngustat atât anterior, cât și posterior, cu câte două rânduri longitudinale formate fiecare din 5 puncte adânci. Suprafața elitrelor cu o punctuație rară, iar abdomenul prezintă o punctuație accentuată, dar rară. Tergitele abdominale au lângă marginea lor anterioară câte un șanțuleț transversal fin, arcuit posterior. Lungimea corpului este de 7-9 mm. ♂ Al 6-lea sternit abdominal cu o știrbitură mediană de formă triunghiulară. Pe terenurile nisipoase de lângă malurile râurilor și lacurilor.

▪ 96. *Philonthus decorus*

Atât capul cât și pronotul au culoarea neagră. Elitrele verzui cu reflexe metalice bronzate. Palpii, tibiile și tarsele roșcat-maronii. Antenele subțiri și negre, penultimul articol antenal nu este transvers. Capul rotunjit sau oval-rotunjit. Între ochi este prezent un rând transversal format din 4 puncte, în dreptul tâmpelor este vizibilă o punctuație fină și deasă. Pronotul puțin mai lung decât lat, mai puternic îngustat anterior decât spre bază. Discul pronotului prezintă pe fiecare latură câte un rând format din 5-6 puncte adâncite. La baza pronotului se află un șanțuleț median fin. Suprafața elitrelor mată, prevăzută cu rugozități punctate fine și dese. Abdomenul cu o punctuație fină și deasă, al 8-lea tergite abdominal are o punctuație mai rară. Punctuația abdomenului este mai rară comparativ cu cea a elitrelor. Șanțulețul bazal al primelor tergite abdominale este drept. La ♂ tarsele anterioare nu sunt lățite. L = 11-13 mm. ♂ Al 6-lea sternit abdominal cu o știrbitură ascuțită. În păduri sub frunze și mușchi ajunge în zona subalpină până la altitudinea de 2.000 m.

▪ 97. *Philonthus cyanipennis*

Capul îngustat și rotunjit. Corpul negru, cu elitrele albastre sau purpuriu-violete. Articolul terminal al palpiilor labiali și maxilari este mai lung decât penultimul. Lungimea corpului este de 12-16 mm. În zona montană pe ciuperci și în detritus vegetal, foarte rară fiind localizată în Transilvania și nordul Moldovei.

▪ 98. *Philonthus rotundicollis*

Corpul negru cu luciu verde-metalic. Capul rotunjit, mai îngust decât pronotul. Abdomenul prezintă o punctuație fină și deasă fiind acoperit cu o pubescență maronie. Tarsele adesea roșcate. Lungimea corpului este de 8-11 mm. În zone împădurite.

■ 99. *Philonthus cognatus*

Corpul negru. Capul, pronotul și elitrele bronzate cu irizații metalice slabe. Suprafața elitrelor are o punctuație fină și deasă. Lungimea corpului este de 8-10,5 mm. La noi frecventă în zona colinară și montană, în compost și sub mușchi.

■ 100. *Philonthus fumarius*

Antenele negre, uneori baza lor poate fi maroniu-închisă. Corpul negru, elitrele și abdomenul au reflexe metalice slabe. Picioarele galben-roșcate. Lungimea corpului este de 7,5-9 mm. În aluviuni și pe nisipul de lângă malurile apelor. Specie rară, până în prezent fiind semnalată numai în Transilvania.

■ 101. *Ontholestes tessellatus*

Corpul negru, capul, pronotul și elitrele prezintă reflexe metalice slabe, bronzate. Baza antenelor, palpii, vârful femurelor, marginea tibiilor anterioare și episternitele mezosternului galben-roșcate. Tibiile posterioare și tarsele maronii. Partea dorsală a corpului este acoperită cu o pubescență tomentoasă de nuanță galben-cenușie, iar jumătatea antemediană a corpului prezintă pete mici, negre. Discul tergitelor abdominale 3-6 (tergitele 1-4 situate după elitre) are câte două pete negre, mari. Scutelul negru, tăiat de o bandă mediană alcătuită dintr-o pubescență tomentoasă. Suprafața capului și a pronotului cu granulații punctate fine și dese. Elitrele au granulații mai accentuate și o punctuație fină. Tămplile egale sau puțin mai înguste decât diametrul ochilor. Articolul terminal antenal oval, prevăzut la vârf cu o adâncitură accentuată. Pronotul puțin mai îngust comparativ cu elitrele, ceva mai lat decât lung, puternic îngustat posterior, marginile lui laterale prezintă o bordură lată. Elitrele luate împreună sunt mai lungi decât pronotul. Partea ventrală a abdomenului cu irizații metalice. Lungimea corpului este de 14-19 mm. ♂ Al 6-lea sternit abdominal cu o concavitate accentuată. Specie întâlnită în balegă proaspătă și pe cadavre.

▪ 102. *Ontholestes murinus*

Corpul negru, partea dorsală prezintă un luciu metalic bronzat. Antenele galben-roșcate cu vârfurile maronii. Mandibulele, palpii și picioarele negre-unicolore. Capul rotunjit, dreptunghiular, neîngustat posterior. Tâmpile sunt de aproximativ 3 ori mai scurte decât diametrul ochilor. Suprafața capului cu rugozități punctate, mai accentuate decât la specia precedentă. Antenele mai scurte și mai subțiri decât la *O. tessellatus*, de regulă galben-unicolore. Al 3-lea articol antenal de aproape 1,3 ori mai lung decât articolul 2, articolul 4 este ceva mai lung decât lat, iar următoarele articole se scurtează treptat spre vârf. Pronotul mai scurt și mai lat comparativ cu specia precedentă, cu marginile laterale drepte, ± paralele. Înaintea marginii posterioare pronotul prezintă o suprafață lucioasă și netedă, în formă de „oglină”. Elitrele puțin mai lungi decât pronotul, ușor lățite postmedian. Segmentele abdominale 6-8 prezintă o bandă pubescentă cenușiu-argintie.

Suprafața abdomenului cu o punctuație fină și cu o pubescentă tomentoasă printre care se află intercalați peri mai lungi de nuanță închisă. Corpul este acoperit cu o pubescentă tomentoasă galben-aurie, pe elitre sunt vizibile pete negricioase. Primele 4 tergite abdominale libere (neacoperite de elitre) au câte două pete catifelate negre. Penultimul tergite abdominal prezintă la marginea posterioară o pielită îngustă de culoare albă. Lungimea corpului este de 10-15 mm. ♂ Vârful celui de-al 6-lea sternit abdominal cu o știrbitură adâncă, triunghiulară. Prădătoare, răspândită în dejecții de bovine, substanțe organice în descompunere, pe cadavre și pe seva copacilor.

▪ 103. *Ontholestes haroldi*

Asemănător cu *O. murinus* de care se diferențiază prin nuanță bronzată mai deschisă a suprafeței corpului și prin coloritul picioarelor la care vârfurile femurelor, tibiile și tarsele au o culoare gălbuie. Numai articolul terminal al tarselor mediane prezintă o nuanță mai întunecată. Capul lat cu ochii bombați și proeminenți. Pronotul mai îngust decât la *O. murinus*, suprafața pronotului are o punctuație ± confluentă, iar pata în formă de „oglină” are dimensiuni mai reduse. Abdomenul prezintă o punctuație fină și deasă. Lungimea corpului este de 10-15 mm. ♂ Vârful sternitului 6 abdominal are o știrbitură triunghiulară mai mică decât la specia precedentă. Prădătoare, răspândită în dejecții de bovine, substanțe organice în descompunere, pe cadavre și pe seva copacilor.

▪ 104. *Platydracus fulvipes*

Partea dorsală a corpului albastru-verzuie, albastră sau albastru-negricioasă, acoperită cu o pilozitate neagră. Ventral negru unicolor. Baza antenelor, palpii și picioarele galben-roșcate. Capul transvers, trapeziform, lățit după ochi, cu tâmpile ușor rotunjite. Suprafața capului și a pronotului cu puncte ombilicate dese, capul fiind acoperit cu o pubescentă fină și deasă de nuanță cenușie. Tâmpile mai scurte decât diametrul ochilor. Antenele nu sunt îngroșate spre vârf. Pronotul aproximativ la fel de lat cât elitrele, cu marginile laterale drepte sau ușor rotunjite. Discul pronotului cu un rudiment de strie

longitudinală. Scutelul este acoperit cu o pubescență tomentoasă, neagră. Abdomenul prezintă o punctuație fină și rară și o pubescență de nuanță întunecată. Tergitele abdominale 5 și 6 prezintă la baza lor o bandă pubescentă lată, galben-aurie. Lungimea corpului este de 14-17 mm. ♂ Vârful celui de-al 6-lea sternit abdominal prezintă o știrbitură ascuțită. Specie coprofilă.

▪ 105. *Platydacus latebricola*

Capul și pronotul lucioase cu o punctuație accentuată. Elitrele sunt acoperite de o pubescență gălbuie, uniformă. Primele 4 tergite abdominale au o bordură îngustă, iar tergitele 5-6 prezintă o bandă lată, alcătuită din perișori galben-aurii. Picioarele galben-roșcate. Lungimea corpului este de 10-12 mm. ♂ Marginea posterioară a celui de-al 6-lea sternit abdominal cu o știrbitură accentuată. Specie rară, coprofilă.

▪ 106. *Platydacus stercorarius*

Capul și pronotul albastru-negricioase fără luciu metalic, acoperite cu o pubescență de culoare închisă. Adesea marginea posterioară a pronotului prezintă o bordură roșcată. Elitrele de culoare roșcat-deschisă, iar abdomenul negru. Pata mediană de pe primele 3 tergite abdominale este adesea ștearsă. Antenele și picioarele roșii-unicolore, mai rar ele pot fi maronii sau cu femurele negricioase. Labrumul și palpii galben-roșcați. Capul transvers, trapeziform, lățit după ochi. Suprafața capului și a pronotului prezintă puncte ombilicate dese, fiind acoperite cu o pubescență neagră. Discul pronotului cu o linie mediană slab conturată. Tâmpile puternic rotunjite, puțin mai lungi decât diametrul ochilor. Articolele antenale mediane ușor lățite. Pronotul aproximativ la fel de lung și de lat, având o lățime aproximativ egală cu baza elitrei. Scutelul prezintă o pubescență tomentoasă neagră. Suprafața elitrei cu rugozități fine și cu puncte ombilicate dese, acoperită cu o pubescență galben-roșcată. Primele 3 tergite abdominale prezintă la bază câte 3 pete pubescente alb-gălbui și al te două pete pubescente negricioase. Sternitele abdominale au la bază câte o bandă transversală pubescentă de culoare galben-cenușie. Lungimea corpului este de 12-15 mm. ♂ Marginea posterioară a celui de-al 6-lea sternit abdominal ușor știrbită. Îndeosebi în zona montană, pe balegă de cal.

▪ 107. *Dinothenarus pubescens*

Corpul negru cu luciu metalic. Baza antenelor și mandibulelor, marginea și un inel lat apical al femurelor, galben-roșcate. Umerii și sutura elitrelor, precum și marginea posterioară a tergitelor abdominale de nuanță roșcată. Capul dreptunghiular cu tâmplele lățițe. Suprafața capului este acoperită cu zone pubescente de un galben-deschis, ce alternează cu porțiuni glabre, lucioase. Antenele lățițe începând cu articolul 6. Pronotul mai îngust decât elitrele, ușor transvers, marginile laterale ale pronotului relativ rotunjite antemedian și puțin ondulate postmedian. Suprafața pronotului cu rugozități punctate dese, de regulă cu o linie mediană netedă, lângă marginile lui laterale sunt vizibile zone netede, nepunctate. Atât pronotul cât și elitrele prezintă o pubescență neagră, maronie sau galben-marmorată. Marginile laterale ale scutului cu o pubescență neagră, tomentoasă, fiind vizibilă o linie mediană glabră. Abdomenul are două rânduri de peri negri și o bandă pubescentă mediană de culoare galben-aurie. Baza antenelor și parțial picioarele galbui. Lungimea corpului este de 12-17 mm. ♂ Al 6-lea sternit abdominal cu o știrbitură apicală. În baleză proaspătă.

▪ 108. *Abemus chloropterus*

Capul și pronotul verzi, cu un luciu metalic arămiu, iar suprafața lor prezintă puncte ombilicate dese. Elitrele verzi, prevăzute cu zone pubescente marmorate. Abdomenul violet, marginea posterioară a primului sternit abdominal cu o bordură roșcată. Partea dorsală a corpului prezintă o pubescență fină, de culoare gălbui. Umerii și marginea posterioară a elitrelor, marginea posterioară a tergitelor abdominale, vârful abdomenului, antenele și picioarele galben-roșcate. Femurele au de regulă un inel median negricios. Capul transvers, dreptunghiular, cu tâmplele lățit-rotunjite. Suprafața capului prezintă o punctuație dublă, iar vertexul are o linie mediană pubescentă de nuanță galben-cenușie. Tâmplele sunt mai scurte decât diametrul ochilor. Articolele antenale uniforme îngroșate. Scutul este acoperit cu o pubescență tomentoasă. Suprafața elitrelor cu rugozități punctate dese. Tergitele abdominale au două rânduri longitudinale mediane formate din pete pubescente triunghiulare, iar sternitele abdominale prezintă o punctuație fină și rară și o pubescență gălbui fină. Lungimea corpului este de 9-11 mm. ♂ Marginea posterioară a celui de-al 6-lea sternit abdominal concavă, iar în dreptul concavității se află o știrbitură mediană fină. În litiera pădurilor.

▪ 109. *Ocypus macrocephalus*

Corpul castaniu-negricios, acoperit cu o pubescență roșcată. Capul și pronotul prezintă reflexe metalice bronzate slabe. Elitrele și picioarele roșcat-maronii cu femurele negricioase, tarsele prezintă o nuanță mai deschisă, iar vârful antenelor este galben-roșcat. Capul este mai lat decât pronotul, cu tâmpile lățit-rotunjite. Suprafața capului și a pronotului au o punctuație fină și deasă, printre puncte fiind vizibile reticulații fine, ceva mai bine conturate la nivelul vertexului. Uneori este prezentă o linie mediană, ± ștearsă. Antenele lungi și subțiri, penultimul articol antenal fiind evident mai lung decât lat. Pronotul la fel de lung și de lat, cu o linie mediană ștearsă în partea ei anterioară. Elitrele mai scurte decât pronotul, lățite posterior, cu granulații punctate fine și dese. Aripile membranoase sunt absente. Abdomenul prezintă o punctuație fină și deasă, mai rară la nivelul celui de-al 6-lea terg abdominal. Lungimea corpului este de 18-24 mm. În zona montană.

▪ 110. *Ocypus ormayi*

Capul de dimensiuni mai reduse, prevăzut cu rugozități fine. Penultimul articol antenal nu este mai lung decât lat. Lungimea corpului este de 15-18 mm. Specie montană. Endemic pentru Carpații Orientali.

▪ 111. *Ocypus nitens*

Partea dorsală a corpului neagră, mată, cu o punctuație fină și deasă și cu o pubescență închisă la culoare. Capul pătrat cu tâmpile puternic rotunjite, la nivelul vertexului este prezentă o linie mediană. Suprafața capului și a pronotului relativ lucioasă, prevăzută cu o punctuație deasă și accentuată. Elitrele aproximativ la fel de lungi cât pronotul, cu granulații punctate dese. Aripile membranoase sunt bine dezvoltate. Extremitatea apicală a marginii externe a tibiilor anterioare cu numeroși spini. Lungimea corpului este de 12-20 mm. ♂ Articolul terminal al palpiilor maxilari îngroșat. În litiera pădurilor.

▪ 112. *Ocypus biharicus*

Corpul negru-unicolor. Marginea anterioară a pronotului este ceva mai redusă decât baza capului. Lungimea corpului este de 17-25 mm. Capul și pronotul de dimensiuni aproximativ egale. Suprafața capului și a pronotului negre cu luciu metalic, uneori albastre sau de culoare bronzat-închisă, cu o pilozitate rară. Mandibulele prezintă pe marginea lor internă unul sau mai mulți zimțșori ascuțiți. Epimerele prosternului dezvoltate. Specie montană răspândită în sud-estul Europei.

▪ 113. *Euryporus picipes*

Corpul negru cu luciu metalic. Baza antenelor, palpii maxilari și cei labiali, tibiile și tarsele parțial roșcate. Uneori și tibiile pot avea o culoare roșcat-maronie. Abdomenul adesea cu reflexe metalice albastrui, acoperit cu o pubescentă neagră. Capul cu ochii alungiiți, relativ bombăți prevăzuți cu o bordură accentuată, el atinge jumătate

din dimensiunile pronotului. Marginea ochilor dinspre frunte prezintă un por setiger dispus median și alți 3 peri setigeri postmediani. Ultimul articol al palpiilor labiali este lățit în formă de secure. Scapul alungit, aproximativ la fel de lung cât următoarele două articole antenale luate împreună. Antenele ușor geniculate după primul articol. Marginea anterioară a pronotului prezintă o bordură fină, iar partea antemediană a marginilor laterale are o punctuație accentuată. Elitrele și abdomenul cu o punctuație deasă, acesta din urmă prezintă irizații metalice. Picioarele alungite, tarsele anterioare nu sunt lățite, cu primul articol aproximativ la fel de lung cât următoarele două luate împreună. Lungimea corpului este de 9-10 mm. ♂ Articolul terminal al palpiilor maxilari cu vârful lățit, oblic-trunchiat. Vârful celui de-al 6-lea sternit abdominal știrbit. ♀ Ultimul articol al palpiilor maxilari mai subțire, el se îngustează treptat spre vârf. Marginea posterioară a celui de-al 6-lea sternit abdominal rotunjită. În păduri, pe terenuri umede sub mușchi și frunze și în galeriile de rozătoare.

▪ 114. *Astrapaeus ulmi*

Corpul alungit, negru, cu elitrele roșii-cărămizii. Baza antenelor, palpii maxilari, tibiile și tarsele maroniu-roșcate. Jumătatea posterioară a celui de-al 5-lea tergite abdominal și jumătatea antemediană a tergiteului 6 de culoare roșie-aprinsă. Partea dorsală a corpului prezintă un luciu de lac. Capul are o punctuație fină și rară. Marginea internă a ochilor cu câte 2 pori supraorbitali. Lângă aceștia mai pot fi prezente 1 sau 2 puncte adâncite dispuse la nivelul vertexului. Pronotul are câte un păr discal antemedian situat lângă marginile laterale. Suprafața pronotului este lipsită de puncte vizibile. Scutелul neted, nepunctat.

Elitrele prezintă o punctuație fină, având câte două strii longitudinale punctate și accentuate. Abdomenul și partea ventrală a corpului cu o pubescență neagră. Lungimea corpului este de 10-15 mm. ♂ Ultimul articol al palpiilor maxilari îngroșat spre vârf în formă de secure. În resturile vegetale din scorburile copacilor.

▪ 115. *Quedius plagiatus*

Corpul predominant negru, lucios, cu pronotul și abdomenul maronii și cu elitrele galben-roșcate. Palpii, baza antenelor, picioarele și marginea posterioară a tergitelor abdominale roșcate sau galben-roșcate. Capul prezintă o impresiune antemediană adâncită. Lângă ochi se află câte un punct adâncit. Penultimul articol antenal puternic transvers. Pronotul mai lat decât lung, discul pronotului cu câte două rânduri convergente posterior, alcătuite fiecare din 2-3 puncte adâncite. Fiecare elitră prezintă câte 2-5 rânduri longitudinale de puncte, dintre care unul este situat lângă sutură, unul lângă marginea laterală, restul sunt prezente în zona mediană a elitelor. Abdomenul are o punctuație deasă și accentuată. La ambele sexe marginea internă a femurelor posterioare este prevăzută cu peri țepoși. Lungimea corpului este de 6,5-8,8 mm. ♂ Al 6-lea sternit abdominal este ușor concav spre vârf. În zona montană sub scoarța coniferelor.

▪ 116. *Quedius cinctus*

Dorsal negru-lucios, elitrele adesea cu reflexe metalice verzui. Sutura, marginea laterală și cea posterioară a elitelor, precum și marginea posterioară a tergitelor abdominale de nuanță maronie sau roșcat-maronie. Piese bucale, antenele și cea mai mare parte a picioarelor maronii. Tarsele parțial tibiile sunt roșcate. Marginile laterale ale elitelor au o bordură gălbuie. Abdomenul prezintă irizații metalice și o punctuație fină, rară. Capul mai lat decât lung, penultimul articol antenal este ușor transvers. Pronotul transvers, cu marginile laterale ușor îngustate, discul pronotului prezintă pe laturi câte un rând format din 2-3 puncte adâncite. Lângă marginile laterale ale pronotului mai poate fi prezent uneori un rând longitudinal format din 3 puncte. Elitrele ceva mai lungi decât pronotul lucioase, prevăzute cu o punctuație ștearsă. Fiecare elitră prezintă câte 3 rânduri longitudinale alcătuite fiecare din 5-10 puncte accentuate. Abdomenul are o punctuație rară dar accentuată. Lungimea corpului este de 7,5-8,5 mm. ♂ Partea superioară a marginii interne a femurelor posterioare este acoperită cu peri scurți și țepoși. Sub resturi vegetale în descompunere.

▪ 117. *Quedius mesomelinus*

Corpul în întregime negru-lucios, uneori pronotul, elitrele și baza abdomenului pot fi roșcat-maronii. Antenele cu excepția primelor 3 articole maronii, iar vârful palpiilor și tarsele sunt roșcate. Tâmpilele la fel de lungi cât diametrul ochilor. Punctul frontal este mai apropiat de marginea ochilor decât de impresiunea frontală. La nivelul tâmpilelor este prezentă o punctuație și o pubescență fină și rară. Vertexul cu două puncte adâncite. Penultimul articol antenal transvers. Pronotul mai lat decât lung, îngustat anterior, partea posterioară a pronotului cu 6 puncte caracteristice. Elitrele puțin mai lungi decât pronotul, cu o punctuație mai accentuată, relativ deasă, iar punctuația abdomenului este fină și deasă. Lungimea corpului este de 7-11 mm. ♂ Al 6-lea sternit abdominal ușor sinuat, neted, lipsit de o impresiune adâncită bine vizibilă. Sub resturi vegetale în descompunere.

▪ 118. *Quedius xanthopus*

Maroniu-negricios, marginea posterioară a tergitelor abdominale cu o tivitură îngustă de nuanță roșcată. Pronotul și elitrele pot fi uneori roșcat-maronii. Antenele, palpii și picioarele galben-roșcate. Tâmpilele sunt aproximativ la fel de lungi cât diametrul ochilor. Antenele subțiri, cu penultimul articol ușor transvers. Discul pronotului cu câte un rând lateral de puncte adâncite; uneori mai poate fi prezent un punct suplimentar înaintea marginii anterioare. Elitrele la fel de lungi cât pronotul, cu o punctuație accentuată. Lungimea corpului este de 7-10 mm. ♂ Marginea posterioară a celui de-al 6-lea sternit abdominal ușor concavă. În frunzișul umed.

▪ 119. *Quedius ochripennis*

Dorsal negru-lucios, de regulă cu elitrele galben-roșcate. Tibiile anterioare și tarsele adesea roșcat-maronii. Capul mai dezvoltat la ♂ decât la ♀ prezintă o punctuație fină și rară. Punctul frontal accesoriu posterior este mai depărtat de marginea ochiului și mai apropiat de impresiunea frontală. Vertexul are pe margini câte un punct mic. Tâmpilele sunt aproximativ la fel de lungi cât diametrul ochilor. Antenele ușor îngustate începând cu articolul 8, iar penultimul articol antenal este transvers. Lângă marginile laterale ale pronotului se află câte un rând format din 2-3 puncte adâncite. Elitrele aproximativ la fel de lungi cât pronotul, prevăzute cu o punctuație rară, iar punctuația abdomenului este ceva mai deasă. Lungimea corpului este de 8-11 mm. ♂ Articolele antenale 4 și 5 prezintă câte o pată pubescentă mediană de culoare neagră. Marginea posterioară a celui de-al 6-lea sternit abdominal cu o concavitate lată. În galeriile de rozătoare.

▪ 120. *Quedius fuliginosus*

Corpul negru, ± lucios, cu palpii și cea mai mare parte a antenelor roșcate. Primele 3 articole de la baza antenelor negre. Picioarele sunt maronii sau castaniu-închise cu tarsele roșcate. Elitrele negre la forma tipică, uneori ele pot fi roșcat-maronii sau negre cu marginile laterale și vârful roșcat-maronii. Capul transvers, cu ochii puternic convecși, diametrul lor fiind de aproape 3 ori mai mare decât lungimea tâmpelor. Porțiunea mediană a frunții între punctele frontale anterioare cu un rând transversal format din 4-6 puncte mici. Antenele subțiri cu penultimul articol cel puțin la fel de lung și de lat. Pronotul transvers, ceva mai lat decât elitrele. Atât pronotul, cât și elitrele au o lungime aproximativ egală. Lângă marginile laterale ale pronotului se află câte un rând format din 3 puncte adâncite. Scutelul neted, nepunctat. Elitrele puțin mai scurte decât pronotul, ele prezintă o punctuație accentuată. Punctuația abdomenului este mai fină comparativ cu cea a elitrelor. Lungimea corpului este de 10-15 mm. ♂ Vârful celui de-al 6-lea sternit abdominal concav, iar zona dinaintea concavității este plană. Pe seva copacilor, în ciuperci și în compost.

▪ 121. *Quedius molochinus*

Corpul negru cu elitrele de regulă roșcate, uneori cu discul maroniu sau negru. Antenele și palpii roșcați, primele 3 articole de la baza antenelor sunt de regulă parțial negre. În unele cazuri baza antenelor este de culoare închisă sau antenele pot fi în totalitate negre. Picioarele maronii cu tarsele roșcate ori picioarele sunt roșcat-maronii unicolore. Capul oval-scurtat cu ochii de aproximativ două ori mai lungi decât tâmpelile. Antenele subțiri, cu toate articolele mai lungi

decât late. Pronotul la fel de lung și de lat, puțin mai lat comparativ cu elitrele. Între marginea laterală și rândul lateral format din 3 puncte dispuse longitudinal mai pot fi prezente 1 sau 2 puncte accesorii. Suprafața scutelului are o punctuație fină și rară. Elitrele mai scurte decât pronotul, atât elitrele, cât și sternitele abdominale prezintă o punctuație deasă. Lungimea corpului este de 9,5-12 mm. ♂ Sternitele abdominale 4-6 (uneori și sternitul 3) au discul aplatizat, iar sternitul 6 prezintă o concavitate apicală. Pe seva copacilor, în ciuperci și în compost.

▪ 122. *Quedius paradisiensis*

Dorsal negru-lucios, elitrele maroniu-închise, fiind prevăzute cu reflexe bronzate, adesea vârful elitrelor prezintă câte o pată apicală roșcată. Antenele, palpii și picioarele galben-roșcate. Capul transvers-

rotunjit, marginea anterioară a labrumului este ușor concavă. Al 3-lea articol antenal este mai lung decât al 2-lea. Pronotul transvers, cu marginile laterale puternic rotunjite. Scutelul prezintă o punctuație mai accentuată și ceva mai deasă comparativ cu elitrele, acestea din urmă fiind ceva mai scurte decât pronotul. Suprafața elitrelor cu o punctuație fină și deasă și cu o pubescență maroniu-negricioasă. Sternitele abdominale au o punctuație deasă, fină și uniformă. Metatarsul picioarelor posterioare nu este mai lung decât pretarsul. Lungimea corpului este de 7-8,5 mm. În pădurile din zona montană sub mușchii de copac.

▪ 123. *Quedius fumatus*

Corpul negru, cu excepția pronotului și a elitrelor care sunt maronii și mate. Marginile laterale ale pronotului au o nuanță roșcată, iar vârful elitrelor prezintă o bordură galben-roșcată. Antenele și palpii roșcat-maronii, al 2-lea și al 3-lea articol antenal parțial negre. Picioarele galben-roșcate, cu fața internă a tibiilor mediane și posterioare de nuanță negricioasă. Exemplarele proaspăt conservate au corpul roșcat-maroniu de nuanță deschisă, capul este castaniu, iar abdomenul prezintă reflexe metalice accentuate. Capul transvers-rotunjit, antenele subțiri formate din articole mai lungi decât late. Pronotul ceva mai lat decât lung, el nu este mai lat decât elitrele, marginile lui laterale fiind îngustate posterior. Discul pronotului prezintă câte două rânduri laterale, formate fiecare din 4 puncte adâncite. Elitrele aproximativ la fel de lungi cât pronotul, ele sunt aplatizate, fiind prevăzute cu o punctuație fină și deasă printre care sunt intercalate

rugozități accentuate. Spațiul dintre puncte este fin granulat, astfel încât elitrele par mate. Sternitele abdominale au o punctuație extrem de rară. Lungimea corpului 7-9 mm. În păduri pe terenuri umede.

▪ 124. *Quedius transylvanicus*

Corpul predominant negru. Marginea anterioară și baza pronotului cu o tivitură îngustă, marginile laterale ale pronotului cu o bordură lată, toate de culoare roșcat-maronie. Elitrele maroniu-negricioase, marginile laterale și vârful elitrelor sunt galben-roșcate. Marginea posterioară a sternitelor abdominale, antenele, palpii și picioarele galben-roșcate. Capul dezvoltat, transvers, prevăzut cu o punctuație fină pe tâmpile. La nivelul capului după punctul frontal posterior și gătitura posterioară există un singur por setiger adâncit. Pronotul transvers, lățit postmedian și puternic îngustat anterior. Elitrele ating jumătate din lungimea pronotului. Suprafața elitrelor prezintă o punctuație deasă, iar intervalele dintre puncte au granule mari. Atât elitrele, cât și abdomenul sunt prevăzute cu o pubescență galben-cenușie. Jumătatea antemediană a sternitelor abdominale cu o punctuație relativ deasă, în rest există o punctuație rară. Metatarsul picioarelor posterioare este aproximativ la fel de lung cât pretarsul. Lungimea corpului este de 7,5-10 mm. În păduri pe terenuri umede.

▪ 125. *Gyrohypnus fracticornis*

Capul alungit, ușor convex, lățit după ochi, cu unghiurile posterioare rotunjite. Punctuația capului ajunge până la vertex unde se delimitază o suprafață netedă nepunctată. Palpii maxilari galben-roșcați. Ochii dezvoltati, tâmpile sunt de 2-2,5 ori mai lungi decât diametrul ochilor. Suprafața pronotului prezintă o punctuație accentuată. Lungimea corpului este de 7,5-9,0 mm. Frecventă, răspândită în detritus vegetal.

▪ 126. *Xantholinus linearis*

Corpul îngustat, negru, capul și pronotul prezintă un luciu bronzat. Elitrele negricioase sau maroniu-închise. Antenele, palpii și picioarele roșcat-maronii, ultimele două de nuanță ceva mai deschisă. Al 3-lea articol antenal de cel mult 1,5 ori mai lung decât lat, iar penultimul articol este puternic transvers. Capul ușor lățit posterior, ceva mai lat

decât pronotul, acesta din urmă fiind de aproximativ 1,5 ori mai lung decât lat, puțin îngustat posterior, cu câte un rând lateral format din 12-16 puncte adâncite. Elitrele la fel de lungi sau mai scurte decât pronotul. Lungimea corpului este de 6-9 mm. Sub scoarța copacilor, în furnicare și în vizuinile de mamifere.

▪ 127. *Othius punctulatus*

Corpul negru sau maroniu-negricios cu luciu metalic. Elitrele, vârful abdomenului, antenele, palpii și picioarele roșcat-maronii. Capul puțin mai îngust decât pronotul, ușor lățit posterior, cu unghiurile posterioare rotunjite. Articolul terminal al palpiilor labiali și maxilari alungit, cu vârful ascuțit, de dimensiuni aproximativ egale. Tâmpile au o punctuație inegală. Pronotul este de aproximativ 1,3 ori mai lung decât lat, la fel de lat cât elitrele, ușor îngustat posterior, cu toate unghiurile rotunjite. El prezintă două rânduri dorsale formate din 3-4 puncte adâncite. Suprafața elitelor dispune de rugozități fine și o punctuație rară. Aripile membranoase sunt bine dezvoltate. Abdomenul cu puncte fine și dese, mai rare în partea sa posterioară. Lungimea corpului este de 10-14 mm. ♂ Vârful celui de-al 7-lea sternit abdominal prezintă de o parte și de alta a lui câte un spin alungit. În litiera pădurilor sub frunziș sau sub pietre.

▪ 128. *Tachinus elongatus*

Corpul alungit, negru, cu baza pronotului, elitrele și tergitele abdominale roșcat-maronii. Palpii, cea mai mare parte a antenelor și a picioarelor roșcat-maronii de nuanță deschisă ori închisă. Primele 4 articole de la baza antenelor și femurele negricioase. Ultimul articol al palpiilor maxilari este mai lung decât penultimul, iar penultimul articol antenal este ceva mai lat decât lung. Întreaga parte dorsală a corpului prezintă granulații fine, iar suprafața capului și a pronotului dispune de o punctuație fină și rară. Pronotul cu o treime mai lat decât lung, cu marginile laterale îngustate anterior. Elitrele ating jumătate din lungimea pronotului, suprafața lor cu puncte dese și accentuate, orientate sub forma unor rânduri incomplete. Marginile laterale ale abdomenului paralele până la baza celui de-al 7-lea tergit, discul tergitelor cu o punctuație fină și rară, spre margini punctuația devine mai accentuată și mai deasă. De o parte și de alta a mijlocului tergitelor 3-5 (tergitul 3 este primul vizibil după elitre) sunt prezente două rânduri pubescente, dispuse oblic, iar de o parte și de alta a marginilor laterale ale tergitului 7 există câte un păr lung. Lungimea corpului este de 7-9 mm. ♂ Lobul median al celui de-al 8-lea tergit abdominal este lat, ușor despicat spre vârf sub forma a 2 dințișori fini. ♀ Lobul median al celui de-al 8-lea tergit abdominal cu marginile laterale ± paralele, spre vârf el se prezintă sub forma a 2 spini lungi. În zona montană și subalpină.

▪ 129. *Tachinus humeralis*

Dorsal negru cu elitrele roșcat-maronii. Toate marginile pronotului prezintă o bordură lată de nuanță roșcată. Primele 4 articole de la baza antenelor, palpii și picioarele roșcate, de nuanță deschisă. Penultimul articol antenal este aproximativ la fel de lung și de lat. Suprafața capului și a pronotului cu o punctuație fină și deasă, lipsită de rugozități, iar la nivelul pronotului sunt vizibile și puncte ombilicate. Elitrele depășesc cu puțin jumătate din lungimea pronotului, luate împreună ele sunt evident mai lungi decât late. Punctuația de pe elitre este ceva mai accentuată comparativ cu punctuația de pe pronot. Între punctele de pe elitre sunt prezente granulații extrem de fine. Abdomenul cu puncte fine și dese, de o parte și de alta a tergitelor 3-5 (uneori și a tergitului 6) sunt prezente două rânduri pubescente și convergente anterior. De o parte și de alta a marginilor laterale ale tergitelor 7 și 8 este prezent câte un păr lung. L = 6-9 mm. ♂ Lobul median al celui de-al 8-lea tergit abdominal este prelungit înainte și prevăzut cu o știrbitură mediană ce se prezintă sub forma unei despicăături mici și ascuțite. ♀ Lobul median al celui de-al 8-lea tergit abdominal este mai scurt și mai lat, având vârful trunchiat. În compost.

▪ 130. *Lordithon bicolor*

Pronotul și elitrele galben-roșcate. Articolele antenale 5-10, unghiurile posterioare ale elitrei, metasternul și abdomenul de culoare neagră. Primele 4 articole de la baza antenelor, palpii și picioarele de nuanță roșcată, în rest antenele sunt negre cu excepția vârfului articolului terminal care este roșcat. Capul neted, nepunctat, de o parte și de alta a frunții există câte un por supraorbital. Articolul terminal al antenelor este de două ori mai lung decât penultimul. Baza pronotului prezintă o bordură fină. Elitrele cu strii longitudinale, de o parte și de alta a discului elitrei există câte un rând format din 6-10 puncte accentuate. Rândul principal de puncte de pe suprafața elitrei este situat lângă un șanț adâncit. Epipleurele elitrei prezintă lângă marginea lor internă câte un rând de puncte dese. Tergitele abdominale cu excepția tergitului 3 (primul tergit vizibil după elitră) și a tergitului 4 prezintă o punctuație deasă și accentuată. L = 6-9 mm. ♂ Al 7-lea sternit abdominal dispune de o carenă mediană ușor denticulată. În pădurile din zona montană.

▪ 131. *Oxyporus rufus*

Corpul predominant negru cu luciu metalic. Pronotul și primele 4 tergite abdominale roșcat-maronii. Elitrele adesea cu o pată bazală galben-roșcată. Labrumul, antenele, palpii și picioarele galbene sau roșcat-maronii. Baza femurelor este de regulă negricioasă. Capul lucios, prevăzut cu o punctuație fină și rară. Suprafața pronotului netedă și lucioasă, lipsită de impresii transversale. Discul elitrei prezintă două rânduri de puncte accentuate. Sternitele abdominale au o punctuație fină și rară. L = 7-12 mm ♂ Capul puțin mai lat decât pronotul. ♀ Atât capul, cât și pronotul au o lățime aproximativ egală. În ciupercile mari.

▪ 132. *Deleaster dichrous*

Capul cu ochii mari și cu tâmplele bine dezvoltate. Suprafața capului lucioasă, prevăzută cu o punctuație rară. Antenele alungite, iar fruntea are o nuanță negricioasă. Pronotul cordiform, aproximativ la fel de lat cât capul, dar evident mai îngust decât baza elitrelor. Baza pronotului prezintă pe fiecare latură câte o impresiune adâncită. Scutelul dispune de rugozități mate. Elitrele lățite, de aproximativ două ori mai lungi decât pronotul, cu epipleurele evident conturate. Suprafața elitrelor prezintă o punctuație fină și deasă și o pubescență fină. Lângă sutura elitrelor este vizibilă o strie longitudinală mai accentuată. Marginile laterale ale abdomenului pubescente, prevăzute cu o punctuație fină și deasă. Tarsele pentamere. Corpul negru cu pronotul și elitrele cărămizii. Antenele și picioarele galben-roșcate, iar abdomenul maroniu cu vârful roșcat. Lungimea corpului este de 6,5-8,5 mm. ♂ Primele 4 articole antenale lățite și pubescente. Întălnită în nisipul de pe malurile râurilor și în solul de la marginea bălților.

▪ **133. *Paederidus rubrothoracicus***

Capul, elitrele și abdomenul albastre sau albastru-negricioase cu luciu metalic, pronotul roșcat-deschis. Antenele și picioarele negre, mai rar antenele pot fi roșcat-maronii. Fața ventrală a primelor două articole ale palpiilor maxilari de nuanță roșcată. Capul transvers-rotunjit, prevăzut în mijloc cu o punctuație extrem de fină, spre margini punctuația devine ceva mai accentuată. Pronotul oval, ușor lățit antemedian, mai îngust decât elitrele. Discul pronotului prezintă o linie mediană longitudinală fină, iar marginile laterale ale pronotului sunt lipsite de o bordură vizibilă. Suprafața pronotului cu o punctuație fină și rară. Elitrele de aproximativ 1,3 ori mai lungi decât pronotul,

luate împreună sunt evident mai lungi decât late, fiind prevăzute cu granulații accentuate. Pubescența elitrelor și a abdomenului scurtă și inegală. Primele tergite abdominale de după elitre cu câte un șanțuleț transversal bazal, suprafața tergitelor prezintă rugozități punctate fine, iar la nivelul marginilor laterale este vizibilă o pubescență albicioasă. Sternitele abdominale au o punctuație fină și deasă. Lungimea corpului este de 8-9,5 mm. Pe nisipul din preajma apelor.

▪ **134. *Paederus littoralis***

Capul negru, pronotul roșcat-maroniu, iar elitrele sunt albastre. Palpii, cea mai mare parte a antenelor și picioarele gălbui sau roșcat-maronii. Articolele din zona mediană a antenelor, vârful femurelor, adesea și vârful palpiilor au o nuanță negricioasă. Porțiunea mediană a mezosternului și metasternul sunt negre. Abdomenul roșcat-maroniu cu ultimul sternit negru. Capul de dimensiuni mai mari la ♂ decât la ♀, marginea anterioară a frunții fiind prevăzută cu o carenă înălțată. Pronotul oval-rotunjit, la fel de lung ori ceva mai lung decât lat, la mijloc aproximativ la fel de lat cât elitrele, puternic convex. Marginile laterale ale pronotului cu o bordură fină, dar bine conturată. Elitrele aproximativ la fel de lungi cât pronotul, cu marginile laterale ± paralele, prevăzute cu o punctuație deasă și accentuată. Lungimea corpului este de 7,5-8,5 mm. Pe soluri argiloase. Coleoptere adesea gregare, întâlnite la marginea apelor prin nisip, sub frunzișul umed și sub pietre.

▪ **135. *Lathrobium fulvipenne***

Dorsal negru, cu elitrele castaniu-închise, roșii-unicolore ori de culoare roșie-aprinsă cu o tivitură îngustă bazală de culoare neagră. Antenele și palpii roșcat-maronii, iar picioarele sunt galben-roșcate. Capul nu este lățit posterior, fiind mai îngust decât pronotul. Suprafața capului cu o punctuație deasă și accentuată, spre mijloc punctuația devine mai fină și mai rară. Antenele lungi și înguste, cu articolele mediane transverse, mai late decât lungi. Pronotul cu o linie mediană, având puncte dese și accentuate. Elitrele mai scurte decât pronotul la formele aptere, ori la fel de lungi cât pronotul la indivizii cu aripi membranoase complet dezvoltate. Apexul elitrei cu o bordură fină, completă, greu vizibilă. Toate articolele antenale sunt evident mai lungi decât late. Al 6-lea sternit abdominal atât la ♂ cât și la ♀ este lipsit de rânduri de peri negri. Lungimea corpului este de 7,5-9,0 mm. ♂ Sternitele abdominale 5-6 au o strie longitudinală mediană, iar sternitul 6 prezintă vârful truncat. Specie comună, frecvent răspândită.

▪ **136. *Lathrobium elongatum***

Corpul alungit, negru, cu elitrele predominant roșii, negre în treimea lor bazală. Palpii și cea mai mare parte a picioarelor galben-roșcate, coxale și tarsele fiind maronii. Antenele roșcat-maronii, cu articolele mediane puțin mai lungi decât late. Capul aproximativ la fel de lat cât pronotul, având marginile laterale ± paralele. Suprafața capului cu o punctuație deasă, ceva mai rară spre mijloc. Pronotul oblong, prevăzut cu o strie longitudinală mediană, de o parte și de alta a ei sunt prezente puncte dese și accentuate. Elitrele sunt mai lungi decât pronotul, iar aripile membranoase sunt bine dezvoltate. L = 7,5-9

mm. ♂ Al 5-lea sternit abdominal cu o linie mediană superficială, iar sternitul 6 are o strie mediană accentuată, de o parte și de alta a ei fiind vizibili peri negri. În păduri sub mușchii de copac.

▪ **137. *Platycerus caraboides***

Capul scurt cu unghiurile anterioare rotunjite și bine conturate. Pronotul transvers, de aproximativ două ori mai lat decât lung, cu marginile laterale uniform rotunjite, mai puternic îngustate posterior. Unghiurile posterioare ale pronotului obtuze, prevăzute cu un vârf ascuțit mic. Suprafața capului și a pronotului cu o punctuație fină și deasă. Scutela scurtă, de formă triunghiulară, uneori punctată la bază. Elitrele alungite, ușor lățite postmedian, cu umerii bine conturați. Suprafața elitrei cu rugozități transversale fine și cu strii longitudinale punctate slab conturate, care se diferențiază cu greu

de punctuația de fond. Vârful tibiilor anterioare oblic-trunchiat, iar marginea externă a tibiilor posterioare nu este zimțată. L = 9-13 mm. Larvele se dezvoltă în arborii bătrâni și uscați de *Quercus* sp., *Fagus* sp., *Fraxinus* sp., mai rar în conifere. Adulții sunt activi în lunile mai-august.

▪ 138. *Lucanus cervus*

Corpul mare, maroniu-negricios, mat. Antenele sunt formate din 10 articole, cu o măciucă alcătuită din 4 (rar 5-6) articole lamelate. Fața dorsală a tibiilor anterioare este lipsită de strii longitudinale. L = 25-75 mm. ♂ Capul și pronotul negre, elitrele castanii sau castaniu-negricioase. Mandibulele roșcat-maronii. Capul foarte lățit, prevăzut la marginea anterioară cu 2 dinți ascuțiți, dispuși median. Vertexul prezintă de regulă o carenă transversală întreruptă la mijloc. Mandibulele mari, de regulă bifurcate la vârf, marginea lor internă fiind puternic denticulată, iar dintele cel mare este dispus antemedian pe mandibulă. Vertexul prezintă o carenă transversală întreruptă la mijloc. Toată suprafața capului prezintă o punctuație fină și deasă. Pronotul transvers, cu un șanț longitudinal median adâncit, atât unghiurile anterioare, cât și cele posterioare ale pronotului au câte un vârf ascuțit. Unghiurile posterioare ale pronotului obtuze. Elitrele cu marginile laterale ușor rotunjite, suprafața lor dispune de rugozități punctate fine și dese. Umerii elitrelor prezintă câte un vârf ascuțit. Tibiile anterioare lungi și subțiri. ♀ Capul, pronotul și mandibulele negre, iar elitrele sunt castanii sau castaniu-închise. Capul mai mic cu mandibulele normal conformate, ascuțite la vârf și curbate. Larvele se dezvoltă îndeosebi în lemnul de *Quercus* sp., mai rar în cel de *Fagus* sp. și *Ulmus* sp. Metamorfoza

durează 4-5 ani. Adulții sunt crepusculari, fiind activi în lunile mai-iunie. Coleopterele sunt atrase de sursele de lumină artificială.

▪ 139. *Onthophagus fracticornis*

Capul și pronotul negricioase, cu irizații metalice slabe arămii sau verzu. Elitrele mate, galben-maronii, prevăzute cu numeroase pete negre de dimensiuni reduse, uneori petele sunt ± confluențe. Epipleurele elitrelor maronii. Atât partea dorsală, cât și cea ventrală a corpului sunt acoperite cu o pubescență de culoare galben-cenușie, ventral corpul este negru, cu irizații arămii. Antenele maronii cu măciuca neagră, iar vârful tarselor roșcat-marونی. Capul relativ alungit, cu marginea anterioară a clipeului sinuată. Tâmpurile sunt lipsite de o știrbitură vizibilă, iar fruntea prezintă o punctuație rară dar accentuată. Discul pronotului prezintă o linie mediană longitudinală. Elitrele cu strii longitudinale punctate fine, interstriile sunt plane sau ușor convexe, uneori fiecare interstrie prezintă câte două rânduri de puncte. L = 6-10 mm. Specie răspândită atât la șes, cât și la munte, în dejecții și în materii animale în descompunere. Adulții sunt activi de la sfârșitul lunii aprilie până în iulie.

▪ 140. *Onthophagus vacca*

Capul și pronotul de culoare verde-mată, uneori coloritul poate fi roșcat-aramiu sau bronzat. Elitrele cărămizii, cu sutura și mai multe pete mici, verzi-metalice, mai rar petele pot fi negre ori maronii. Uneori petele de pe elitre pot fi ± contopite. Antenele roșii cu măciuca neagră, tarsele fiind roșcat-maronii. Pronotul și partea ventrală a corpului cu o pubescență deasă, galbenă sau cenușie, pe elitre este prezentă o pilozitate fină. Capul este ascuțit anterior la ♂ și rotunjit la ♀, fiind prevăzut cu rugozități punctate, uneori este vizibilă și o punctuație dublă. Elitrele cu strii punctate fine, interstriile sunt ușor convexe, având granulații fine și rare. L = 7-13 mm. În balegă de bovine, mai rar în dejecții umane.

▪ 141. *Aphodius fimetarius*

Capul, pronotul și scutелul negre cu luciu metalic, elitrele unicolore de nuanță roșie-prinsă ori galben-roșcate. Antenele roșii cu o măciucă galben-roșcată, unghiurile anterioare ale pronotului roșcate, iar tarsele sunt roșcat-maronii. Capul plan, prevăzut cu o punctuație fină și deasă. Elitrele de aproximativ 1,5 ori mai lungi decât pronotul, cu strii longitudinale accentuate. Interstriile ușor convexe, mai puternic convexe postmedian, cu o punctuație fină și rară. Tarsele posterioare prezintă peri țepoși fini, iar metatarsul este aproximativ la fel de lung cât următoarele 3 articole luate împreună. Partea ventrală a corpului prezintă o pilozitate cenușie. Marginile laterale ale metasternului și sternitele abdominale punctate. L = 5-8,5 mm. În balegă de cal și cornute, în dejecțiile unor mamifere și în unele ciuperci.

▪ 142. *Oryctes nasicornis*

Corpul mare, castaniu-lucios, glabru dorsal. Antenele prezintă 10 articole, ultimele 3 formând o măciucă. Marginea anterioară a clipeului sinuată sau trunchiată. Capul prezintă la ♂ un corn alungit, iar la ♀ este vizibil un tubercul ± dezvoltat. Pronotul alungit, cu o porțiune ridicată postmediană și cu o depresiune anterioară abruptă. Elitrele cu rânduri longitudinale de puncte duble și cu interstrii plane. Marginea externă a tibiilor anterioare cu 3 dinți, iar tibiile posterioare prezintă la vârful lor două carene transversale. Tarsele au două gheare egal dezvoltate. Partea ventrală roșcat-maronie, acoperită cu o pubescență roșcată. L = 26-41 mm. Specie comună, larvele se dezvoltă în lemne putrede.

▪ **143. *Melolontha melolontha***

Dorsal convex, negru, cu elitrele roșcat-maronii. Palpii, antenele, picioarele și pigidiul parțial sau total de culoare roșcată. Articolul terminal al palpiilor maxilari prezintă o gropiță dorsală alungită și are vârful îngustat. Articolele antenale 3-4 au pe marginea internă câte o proeminență ușor dezvoltată. Capul este acoperit cu o pubescență erectă, mai lungă și mai deasă pe frunte și vertex. Pronotul cu marginile laterale rotunjite, mai îngustate anterior, fiind prevăzut cu o pubescență dublă, ridicată și culcată. Discul pronotului are o punctuație mai rară comparativ cu punctuația de lângă marginile laterale. Suprafața elitrei cu o pubescență culcată, ± deasă, la baza elitrei se află un grup de peri lungi și ridicați. Abdomenul prezintă o punctuație dublă și o pubescență fină, ce se poate prezenta și sub forma unor solzi. Sternitele abdominale cu pete triunghiulare laterale albe, bine conturate. L = 22,5-31,5 mm. Comună în lunile mai-iunie, până la altitudinea de 1.000 m.

▪ **144. *Anisoplia austriaca***

Este cea mai mare specie a genului. Capul și pronotul negre, cu reflexe metalice verzui. Marginile laterale ale pronotului rotunjite, având cea mai mare lățime în partea lor mediană. Unghiurile posterioare ale pronotului obtuze. Elitrele roșcat-maronii, unicolore sau cu o pată postscutelară comună neagră, ± dezvoltată. Marginile laterale ale elitrei cu un rând de peri scurți, mai dezvoltați spre umeri și cu o peliculă îngustă albicioasă situată postmedian. Ventral pubescent, abdomenul fiind acoperit cu o pubescență culcată și deasă. L = 12,8-16 mm. ♂ Gheara mare a tarselor anterioare are marginea internă

denticulată. Răspândită atât la șes, cât și la munte cu excepția zonei alpine.

▪ **145. *Mimetela aurata***

Corpul oval-alungit, dorsal verde-metalic, la ♀ elitrele au irizații arămii. Mai rar la ♂ elitrele sunt negre cu reflexe metalice violacee. Picioarele și partea ventrală a corpului arămii cu reflexe verzui. Capul ± lățit, cu marginea anterioară a clipeului ușor sinuată. Elitrele cu strii longitudinale punctate, interstriile impare ușor convexe și fin punctate, iar cele pare au puncte rare, ceva mai accentuate și dispuse neuniform. La nivelul bazei elitrei și a marginilor laterale sunt prezente rizuri transversale neuniforme. Umerii elitrei prezintă câte o tuberozitate accentuată, în partea anteapicală este vizibilă încă o tuberozitate superficială. L = 14,5-19 mm. Specie răspândită îndeosebi în zona montană.

▪ 146. *Tropinota hirta*

Corpul negru-mat, uneori cu irizații metalice slabe, acoperit în totalitate cu o pubescentă lungă, dispusă oblic. Perişorii de pe pronot au o culoare galben-aurie, cei de pe stern sunt cenuşii, iar cei de pe marginile laterale ale sternitelor abdominale sunt albicioşi. Pronotul cu o linie mediană longitudinală netedă și cu rugozități punctate dese. Fiecare elită prezintă mai multe pete albe și câte 5 strii longitudinale punctate duble, dintre care prima atinge marginea apicală a elitrei, striile 2-4 sunt mai scurte, iar stria exterioară este vizibilă numai în prima jumătate a elitrei, fiind de regulă înlocuită printr-un rând de puncte adâncite. L = 8-12 mm. Adulții apar pe frunzele, florile și inflorescențele arbuștilor și plantelor erbacee.

▪ 147. *Cetonia aurata*

Corpul scurt și lățit, ± turtit dorsal, prevăzut cu un luciu metalic accentuat. Suprafața capului prezintă rugozități punctate dese. Tâmpile pubescente. Pronotul cu o bordură laterală, ștearsă în dreptul unghiurilor posterioare. Baza pronotului este sinuată în dreptul scutelului. Punctuația elitrelor accentuată, neuniformă, numai în depresiunea de lângă sutură sunt vizibile rânduri longitudinale de puncte. Elitrele au de regulă puncte și benzi transversale albe ± ondulate. Pete și puncte mici albe mai pot fi prezente pe pronot, pigidiu și pe sternitele abdominale. Pigidiul des punctat, cu rugozități transversale fine. Partea ventrală a corpului prezintă o pubescentă lungă și deasă. L = 14-20 mm. Comună pe flori, cât și pe inflorescențele arborilor și arbuștilor.

▪ 148. *Gnorimus nobilis*

Corpul scurt și lățit, ușor convex, dorsal verde-metalic sau verde-auriu. Partea ventrală și uneori elitrele roșcat-arămii. Palpii și antenele negre. De regulă pronotul, elitrele și pigidiul au pete albe. Pronotul lățit postmedian, prezintă o strie mediană longitudinală scurtată posterior. Suprafața pronotului cu rugozități punctate și cu granulații în vecinătatea marginilor laterale. Scutelul cu rugozități punctate dese. Elitrele au câte două carene longitudinale fine, adesea neevidente. Sutura elitrelor este puțin înălțată, unghiul sutural fiind rotunjit. L = 14-18 mm. Adulții sunt întâlniți pe flori, îndeosebi pe inflorescențele de *Sambucus nigra*.

▪ 149. *Trichius fasciatus*

Capul și pronotul negre, elitrele de regulă cu câte 3 benzi negre ce formează un desen caracteristic, extrem de variabil. Antenele roșcat-maronii, cu măciuca și fața ventrală a scapului negre. Fruntea, pronotul și scutелul sunt acoperite cu o pubescență deasă galbenă sau galben-cenușie. Partea ventrală a corpului prezintă o pubescență gălbuie formată din perișori lungi. Capul alungit, cu o punctuație fină și deasă, mai rară la nivelul clipeului. Baza pronotului formează în dreptul scutелului un lob lat. Unghiurile anterioare ale pronotului obtuz-rotunjite, cele posterioare fiind drepte. Suprafața pronotului cu rugozități punctate, mai accentuate la ♀. Elitrele prezintă strii fine, iar pigidiul are o punctuație fină și deasă, printre care se intercalează rizuri fine. Lungimea corpului este de 10-13 mm. Larvele se dezvoltă în lemnul esențelor foioase, iar adulții se întâlnesc pe flori îndeosebi pe umbelifere. O generație se dezvoltă o dată la un an.

▪ 150. *Trichius sexualis*

Fruntea, pronotul, pigidiul și partea ventrală a corpului sunt acoperite cu o pubescență lungă și deasă, de culoare gălbuie. Elitrele prezintă un desen negru variabil. Lungimea corpului este de 9-13 mm. ♂ Pronotul unicolor. ♀ Pronotul prezintă o pată discală neagră de dimensiuni mari. Larvele se dezvoltă în lemnul esențelor foioase, iar adulții se întâlnesc pe flori îndeosebi pe umbelifere.

▪ 151. *Peltis grossa*

Partea dorsală a corpului maroniu-închisă sau neagră, extrem de rar roșie sau roșcat-maronie. Conturul corpului oval-lățit, ± eliptic, dorsal aplatizat. Capul și cea mai mare parte a marginilor laterale ale pronotului cu rugozități accentuate. Între locul de inserție al antenelor există o impresiune transversală. Antenele începând cu articolul 4 puțin mai lungi decât late. Pronotul transvers, de aproximativ 3 ori mai lat decât lung, ceva mai îngust ori la fel de lat cât elitrele. Marginile laterale ale pronotului lățite și aplatizate, prevăzute cu o bordură accentuată, mai ștearsă în partea sa mediană. Elitrele lucioase, des punctate, cu sutura și 3 carene longitudinale înălțate, dintre care a 3-a (de lângă marginea laterală) este mai scurtă. Primele 4 sternite abdominale prezintă pe marginile laterale câte o suprafață lucioasă în formă de „ogindă”. L = 11-19 mm. Specie boreo-montană, răspândită sub scoarța coniferelor.

▪ **152. *Byrrhus pilula***

Corpul oval-alungit și convex, dorsal negru, maroniu-negricios, castaniu ori roșcat-maroniu. Fiecare elită prezintă câte 3 rânduri longitudinale de pete catifelate negre și câte două rânduri transversale ondulate de pete mici, galben-aurii situate pe interstriile 1, 2, 4, 6 și 8. Aripile membranoase bine dezvoltate. Pronotul în formă de clopot, cu marginile laterale și cea anterioară rotunjită, baza pronotului fiind dublu-ondulată cu un lob median scurt și lat. Elitrele puternic bombate având cea mai mare lățime în zona mediană. Picioarele scurte cu tibiile evident lațite, marginea internă a tibiilor este dreaptă, cea externă fiind puternic rotunjită. Sternitele abdominale prezintă o punctuație fină și rară. L = 6,7-9,3 mm. Sub pietre și printre mușchii de copac.

153. *Anatis ocellata*

Capul negru cu două pete gălbui. Pronotul de asemenea negru, prevăzut cu o tivitură îngustă anterioară, cu o bordură laterală lată și cu două pete bazale, toate de culoare galbenă. În vecinătatea unghiurilor anterioare ale pronotului se află câte o pată mică, triunghiulară, neagră. Elitrele galben-roșcate, fiecare elită prezintă câte 10 pete: o pată postscutelară comună, restul sunt dispuse după următoarea formulă: 1, 4, 3, 1. Fiecare pată este înconjurată de o porțiune semicirculară de nuanță mai deschisă. Petele negre de pe elitre pot lipsi, în locul lor apar pete de culoare mai deschisă. Sutura elitrei prezintă spre vârf o porțiune concavă cu marginile pubescente. Partea ventrală a corpului neagră. L = 8-9 mm. Pe conifere.

▪ **154. *Coccinella septempunctata***

Corpul oval-scurtat, ± emisferic. Marginea anterioară a frunții și câte o pată de o parte și de alta a marginii interne a ochilor de culoare albă ori alb-gălbuie. Pronotul negru cu unghiurile anterioare albe. Elitrele de culoare roșie-aprinsă sau galben-roșcate, cu o pată neagră postscutelară comună, marginită de două pete albe. Fiecare elită prezintă câte 3 puncte negre, unul median și alte două situate în apropierea marginilor laterale. Punctele negre pot fi mai îngroșate sau mai fine. Partea ventrală a corpului de culoare neagră, epimerele mezosternului, mai rar și epimerele metasternului alb-gălbui. Suprafața capului și a pronotului cu o punctuație rară, iar punctele de pe elitre sunt ceva mai accentuate comparativ cu cele de pe cap și pronot. Marginile laterale ale elitrei de regulă cu o impresiune postmediană fină sau cu un șanțuleț longitudinal superficial. Prosternul prezintă două carene mediane drepte. L = 5,2-8,5 mm. Specie comună.

▪ **155. *Cucujus cinnaberinus***

Coloritul corpului predominant de nuanță roșie-aprinsă. Antenele, mandibulele, parțial marginile laterale ale pronotului, prosternul împreună cu epipleurele pronotului, mezo și metasternul, sternitele abdominale și picioarele negre. Capul și pronotul relativ lucioase, prevăzute cu o punctuație deasă și accentuată, iar elitrele sunt mate. Pronotul transvers, de aproximativ două ori mai lat decât lung, puțin mai îngust decât elitrele. Marginile laterale ale pronotului zimțate, ușor îngustate spre bază. Discul pronotului prezintă două strii longitudinale convergente anterior. Scutelul cu o gropiță mediană ușor adâncită. Elitrele cu strii longitudinale superficiale, fiind prevăzute adesea cu două carene fine. L = 11-15 mm. ♂ Elitrele sunt mai scurte decât la ♀, iar articolele 2-3 ale tarselor anterioare sunt ușor lățite. Specie care trăiește sub scoarța copacilor.

▪ **156. *Rhagonycha fulva***

Capul și pronotul de culoare roșie-aprinsă. Ochiul negri, iar vârfurile palpiilor labiali și maxilari sunt maronii. Antenele cu excepția scapului negre sau maronii. Picioarele roșcate cu tarzele negre, maronii sau maroniu-negricioase. Elitrele roșcate cu o pată apicală negricioasă ± dezvoltată. Capul mai îngust decât marginea anterioară a pronotului cu ochii convecși. Pronotul mai lung decât lat, îngustat de la bază spre marginea anterioară, fiind prevăzut cu un șanțuleț median adâncit. Marginea anterioară a pronotului ușor rotunjită, iar marginile laterale prezintă o bordură fină. Discul pronotului prezintă un șanțuleț adâncit. Elitrele lungi și înguste cu suprafața granulată, acoperită cu o pilozitate

culcată, scurtă și deasă. L = 7-10 mm. ♀ Elitrele sunt ceva mai scurte. Comună din mai până în septembrie pe arbuști și pe tufișuri.

▪ **157. *Podistra rufotestacea***

Corpul lung și îngust, galben-roșcat de nuanță deschisă. Ochiul, ultimul articol al palpiilor labiali și articolul terminal al palpiilor maxilari negri. Antenele maroniu-negricioase cu excepția primelor două articole bazale care sunt galben-roșcate. Picioarele galben-roșcate, cu tarzele negricioase. Partea ventrală a capului gălbuie, iar metasternul este de culoare închisă. Al 3-lea articol antenal de aproximativ două ori mai lung decât articolul 2, acesta din urmă fiind puțin mai lung decât lat. Articolul terminal al palpiilor maxilari lung și îngust. Pronotul neted, nepunctat, de formă dreptunghiulară, ceva mai lung decât lat. Scutelul bine vizibil. Elitrele lungi și înguste, cu marginile laterale paralele,

suprafața elitrelor prezintă rugozități accentuate. L = 7-11,5 mm. În zona montană.

▪ **158. *Podistra schoenherri***

Corpul îngust și alungit, cu partea dorsală predominant roșcat-deschisă, acoperită cu o pubescentă relativ lungă, cu luciu mătășos. Capul maroniu-negricios cu ochii negri. Antenele începând cu articolul 3 maronii, iar primele două articole bazale sunt galben-roșcate. Marginile laterale ale pronotului și cea mai mare parte din suprafața elitrelor roșcat-maronii. După discul elitrelor este prezentă o bandă posterioară maroniu-închisă. Partea ventrală a corpului maronie, cu vârful abdomenului roșcat. În unele cazuri întreaga suprafață a abdomenului are o nuanță roșcată. Pronotul ușor transvers, cu marginile laterale paralele și cu unghiurile posterioare ascuțite. Elitrele cu suprafața granulată, uneori cu urme decarene longitudinale ± șterse. L = 7-10 mm. Este întâlnită în zona montană și subalpină pe conifere și pe tufe de *Vaccinium* sp.

▪ **159. *Ancistronycha violacea***

Capul și pronotul unicolor galben-roșcate sau roșii, elitrele de culoare albastru-deschisă ori verzuie. Vârful palpiilor, mandibulele, ochii și uneori o pată pe vertex negre. Antenele de culoare închisă, cu primele două articole bazale în cea mai mare parte roșcate. Picioarele galben-roșcate cu vârful femurelor și tibiilor uneori maroniu-negricioase, iar tarsele sunt negre. Prosternul și abdomenul galben-roșcate. Antenele ating 2/3 din lungimea corpului. Pronotul eliptic-transvers, rareori

prevăzută cu o pată neagră. Suprafața elitrelor este acoperită cu o pilozitate cenușie fină. L = 11-14 mm. ♂ Articolele antenale 5-10 prezintă o impresiune alungită și lucioasă. Din mai până în septembrie pe arbuști și pe trunchiurile coniferelor.

▪ **160. *Cantharis nigricans***

Jumătatea antemediană a capului galben-roșcată, iar jumătatea postmediană de culoare neagră. Palpii labiali și maxilari gălbui, iar vârful mandibulelor maronii. Antenele roșii-unicolore sau fața anterioară a primelor 3 articole are o nuanță negricioasă. Suprafața pronotului gălbuie ori galben-roșcată, cu sau fără pete negre pe disc. Elitrele negre cu o pubescentă scurtă, mătășoasă, de nuanță cenușie, printre care se intercalează perișori mai lungi. Picioarele roșcate ori galben-roșcate de nuanță deschisă, uneori picioarele posterioare au

vârful femurelor negre, iar tibiele și tarsele sunt maronii. Ghearele anterioare prezintă un dinte mare ce ajunge până la mijlocul marginii interne. L = 8-11 mm. Din mai până în iulie pe arbuști și pe flori.

▪ **161. *Cantharis rustica***

Partea anterioară a capului, baza antenelor și parțial abdomenul galben-roșcate. Suprafața pronotului roșcată cu o pată discală negricioasă cordiformă de dimensiuni reduse, uneori divizată în două pete distincte, mai rar pronotul poate fi roșu-unicolor. Elitrele și cea mai mare parte a picioarelor negre. Femurele roșii cu vârful negru, iar zona apicală a abdomenului este roșcată. Baza pronotului prezintă o bordură vizibilă. Discul pronotului are o punctuație accentuată. L = 10-14,5 mm. Comună, în lunile mai-iulie pe arbuști și pe flori.

▪ **162. *Cantharis pellucida***

Porțiunea cuprinsă între marginea anterioară a ochilor și baza capului de culoare neagră, în rest capul este galben-roșcat. Antenele negricioase cu excepția celor 2-3 articole bazale care sunt galben-roșcate. Întreaga suprafață a pronotului și parțial abdomenul sunt roșcate. Elitrele negre-unicolore. Femurele galben-roșcate cu vârful negru, mai rar femurele anterioare și mediane pot fi negre-unicolore. Suprafața elitrelor este acoperită cu o pubescentă uniformă, relativ alungită, de culoare cenușie. L = 10-13,5 mm. La liziera pădurilor, în lunci, pe arbuști și pe flori.

▪ **163. *Cantharis obscura***

Corpul predominant negru. Porțiunea capului situată între marginea anterioară și nivelul marginii anterioare a ochilor, primele articole de la baza antenelor, mandibulele și o parte a palpiilor maxilari galben-roșcate. Articolul terminal al palpiilor labiali și maxilari maroniu. Pronotul negru cu o bordură lată la nivelul marginilor laterale galben-roșcată, iar elitrele sunt negre-unicolore. Capul îngustat în dreptul tâmpelor cu ochii proeminenți, prevăzut cu o punctuație extrem de fină. Antenele se inseră în imediată vecinătate a marginii anterioare a ochilor. Suprafața elitrelor cu o pubescentă uniformă de culoare cenușie. L = 8,5-13 mm. În lunile mai-iunie pe arbuști și pe flori.

▪ 164. *Cantharis pallida*

Capul și pronotul roșcate sau galben-roșcate, elitrele maronii de nuanță deschisă. Ochi negri, iar vertexul este de regulă parțial negricios. Antenele maronii cu articolele bazale mai deschise la culoare. Baza elitrei cu o pată obscură comună, de formă triunghiulară. Trohanterele, ultima pătrime a tibiilor, sternul și mijlocul abdomenului negre. Pronotul ușor transvers, lucios, cu unghiurile anterioare rotunjite, iar unghiurile sale posterioare sunt obtuze și ușor proeminente. Suprafața elitrei granulat. Femurele ușor îngroșate. L = 6-8,5 mm. Comună în lunile mai-iunie pe pajști.

▪ 165. *Agrypnus murinus*

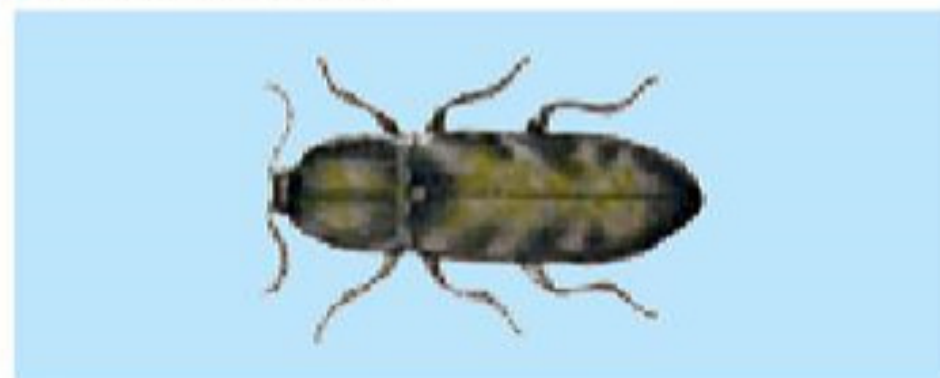

Corpul lătit și oval-alungit. Negru sau maroniu-negricios, palpii, antenele începând cu articolul 2 și picioarele roșcat-deschise. Partea dorsală este acoperită cu solzi cenușii, galben-maronii și albi,

care formează pete și puncte neregulate. Pronotul ușor transvers, cu marginile laterale ondulate înaintea unghiurilor posterioare, antemedian ele sunt rotunjite și îngustate. Suprafața pronotului prezintă o punctuație deasă și accentuată, iar baza pronotului are 3 impresii adâncite. Elitrele convexe, puțin mai late decât pronotul, cu marginile laterale lățite median. Suprafața elitrei prezintă strii punctate fine. Aripile membranoase portocalii. L = 12-17 mm. Larvele trăiesc în rădăcinile plantelor, iar adulții preferă terenurile însoțite, fiind întâlniți pe flori și pe arbuști.

▪ 166. *Danosoma fasciata*

Corpul negru, maroniu-închis sau roșcat-maroniu, acoperit cu solzi negri sau maroniu-negricioși. Pe suprafața capului și a pronotului se află intercalați solzi de culoare mai deschisă, cenușii sau galben-aurii. La nivelul elitrei acești solzi formează în zona antepicală două pete reduse, dispuse oblic sau o bandă transversală. Capul cu o punctuație deasă și accentuată, iar fruntea are o impresiune adâncită de formă triunghiulară. Elitrele convexe, prevăzute cu strii doar lângă marginile laterale. L = 14,5-18 mm. Specie montană, larvele trăiesc sub scoarța coniferelor.

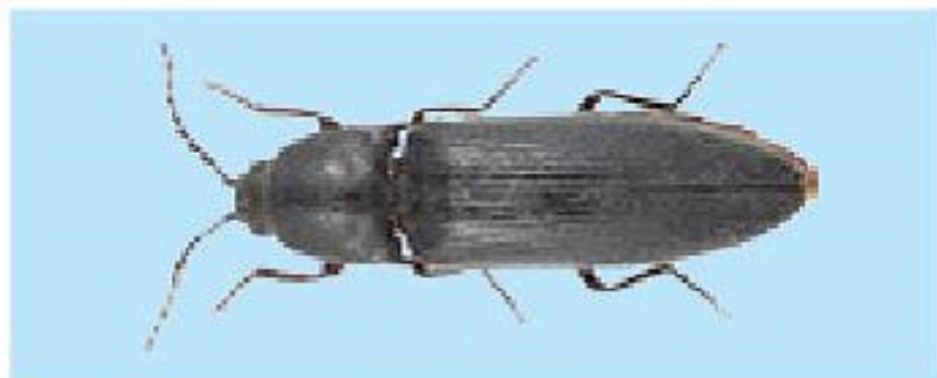

▪ **167. *Lacon lepidopterus***

Capul și pronotul de culoare roșcat-maronie, castaniu-închisă, mai rar neagră, iar elitrele și antenele sunt roșcate. Partea dorsală a corpului acoperită cu solzi maronii sau galben-aurii. Suprafața capului și a pronotului prezintă o punctuație deasă și accentuată. Antenele scurte cu articolul terminal oval. Pronotul mai lung decât lat, ușor îngustat de la bază spre vârf, cu unghiurile posterioare scurte și divergente. Elitrele mai late decât pronotul, cu umerii bine aparenti. Marginile laterale ale elitrelor ± paralele în primele 2/3, apoi ele sunt ușor îngustate posterior. L = 14-17 mm. Larvele trăiesc în lemnul putred de *Quercus* sp. și *Pinus* sp., adulții sunt întâlniți îndeosebi pe conifere.

▪ **168. *Melanotus castanipes***

Dorsal negru sau castaniu-închis, cu antenele și picioarele roșcat-maronii. Uneori antenele pot avea o nuanță maroniu-negricioasă. Capul aplatizat cu vertexul concav, iar marginea anterioară a frunții prezintă o carenă slab conturată. Pronotul transvers, mai lat decât lung, cu marginile laterale îngustate de la bază spre vârf. Elitrele sunt de aproximativ 3,5-4 ori mai lungi decât pronotul, interstriile elitrelor fiind convexe și fin punctate. L = 14-20 mm. Specie întâlnită atât în zona de șes, cât și la munte, larvele se dezvoltă în lemn putred, sol sau litieră. Coleoptere crepusculare, active în lunile aprilie-iulie.

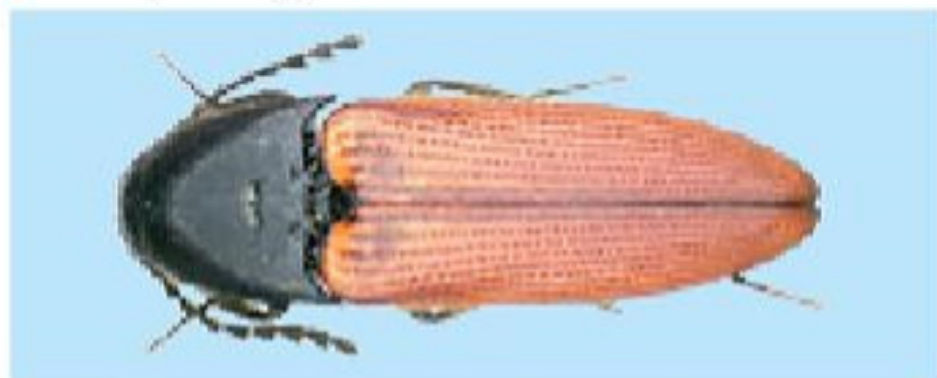
▪ **169. *Melanotus villosus***

Corpul îngustat atât anterior, cât și posterior, îndeosebi la ♂. Partea dorsală a corpului este acoperită cu o pubescentă fină și scurtă, relativ deasă, de nuanță cenușie. Coloritul corpului variabil negru, maroniu sau roșcat, cu antenele și picioarele roșcat-maronii. Elitrele sunt de 3-3,5 ori mai lungi decât late, ceva mai lățite la ♀, cu marginile laterale paralele în jumătatea lor antemediană. Suprafața elitrelor cu strii longitudinale punctate, interstriile sunt convexe și prevăzute cu puncte rare. L = 12-18 mm. Larvele se dezvoltă în lemnul putred al esențelor foioase. Adulții apar pe inflorescențele de *Acer* sp., *Quercus* sp., *Spiraea* sp. și *Sorbus aucuparia*.

▪ 170. *Ampedus rufipennis*

Capul și pronotul negre cu luciu metalic. Elitrele roșii cu vârful de nuanță întunecată, cea mai mare parte a suprafeței corpului fiind acoperită cu o pubescență roșcat-maronie. Antenele negre, uneori articolele 2-3 și articolul terminal prezintă o nuanță roșcat-maronie. Picioarele negre ori roșcat-maronii, de culoare închisă, tarsele fiind roșcate. Suprafața pronotului cu o punctuație deasă și accentuată, mai rară pe disc, intervalele dintre puncte fiind ușor ridate. Suprafața elitelor cu strii punctate și accentuate, interstriile fiind convexe, prevăzute cu o punctuație de fond fină și rară. L = 9-11 mm. În lemnul putred al esențelor folioase.

▪ 171. *Ampedus pomorum*

Capul și pronotul negre ori maroniu-negricioase și lucioase, elitrele roșcate, uneori cu irizații gălbui. Antenele castaniu-închise, articolele

2-3 și articolul 4 parțial sau total de nuanță roșcat-închisă. Picioarele negre ori maroniu-negricioase, cu tarsele roșcat-maronii, mai rar tarsele pot fi roșcat-deschise. Suprafața capului, pronotului și partea ventrală a corpului prezintă o pubescență roșcat-maronie, iar elitrele au o pubescență maronie cu un luciu cenușiu slab. L = 9-12,5 mm. În trunchiuri de *Salix sp.*, *Populus sp.* și *Quercus sp.* Adulții apar pe flori și arbuști.

▪ 172. *Ampedus scrofa*

Partea dorsală a corpului de culoare neagră, acoperită cu o pilozitate cenușiu-negricioasă. Antenele negre ori maroniu-negricioase, uneori cu vârful scapului roșcat-maroniu, iar articolele 2-3 sunt total sau parțial de nuanță roșcată. Femurele și tibiile negre ori maroniu-negricioase, tarsele fiind maroniu-închise sau de nuanță roșcată. Suprafața pronotului este acoperită cu puncte ombilicate dese. Suprafața elitelor cu strii longitudinale punctate și accentuate, interstriile fiind convexe cu rizuri punctate fine. L = 9,5-11,5 mm. În zona montană și subalpină, larvele se dezvoltă în lemnul coniferelor, adulții sunt activi în lunile mai-iunie.

▪ 173. *Ampedus sanguineus*

Corpul îngustat atât anterior, cât și posterior, îndeosebi la ♂. Capul și pronotul negre cu elitrele roșii. Antenele negre, cu articolele 2-3 roșcate, iar tarsele sunt roșcat-maronii. Uneori elitrele pot avea o nuanță maroniu-închisă cu baza roșcat-maronie. Picioarele și partea ventrală a corpului castanii sau maroniu-negricioase. Atât partea

dorsală, cât și cea ventrală a corpului sunt acoperite cu o pubescență neagră, uniformă, cu reflexe cenușii. Pronotul convex, discul pronotului are o punctuație rară, pe marginile pronotului punctuația este deasă și accentuată, fiind prezente și puncte ombilicate. Suprafața elitrelor bombată cu strii accentuate, interstriile elitrelor convexe, cu o punctuație rară. L = 12-17,5 mm. Sub scoarța arborilor bătrâni de *Quercus sp.*, *Fagus sp.*, *Abies sp.* și *Picea sp.* Larvele atacă pupele și larvele insectelor xilofage.

▪ 174. *Ampedus cinnaberinus*

Corpul alungit, ușor îngustat la extremități. Capul și pronotul negre cu luciu metalic, elitrele de culoare roșie-cărămizie, parțial cu irizații portocalii. Antenele și picioarele predominant negre ori maroniu-negricioase, articolele 2-3 și uneori baza altor articole de culoare

roșcată. Tarsele roșcat-maronii. Corpul este acoperit cu o pilozitate fină și scurtă predominant roșcată, de nuanță ceva mai închisă pe partea ventrală. Primele 7 interstrii ale elitrelor prezintă adesea perișori foarte fini, galben-cenușii. Suprafața elitrelor cu strii punctate adânci, interstriile sunt ușor convexe, prevăzute cu o punctuație fină și rară. L = 12-14,5 mm. Specie montană, întâlnită în lemnul uscat și sub scoarța arborilor bătrâni.

▪ 175. *Ctenicera cuprea*

Corpul bronzat-arămiu, violet sau verde-metalic. Elitrele unicolore ori cu pete întunecate metalice. Jumătatea bazală a antenelor sau doar primele două articole antenale gălbui. Picioarele negre cu ghearele roșcat-maronii. Pronotul cu o pubescență relativ accentuată, elitrele au o pilozitate fină și scurtă, de culoare maronie sau cenușie. Discul elitrelor prezintă o punctuație fină, spre marginile elitrelor punctuația devine mai accentuată. L = 12,5-16,5 mm. În zona montană, la liziera pădurilor, pe conifere și pe inflorescențele arbuștilor, din mai până în iulie.

▪ 176. *Ctenicera virens*

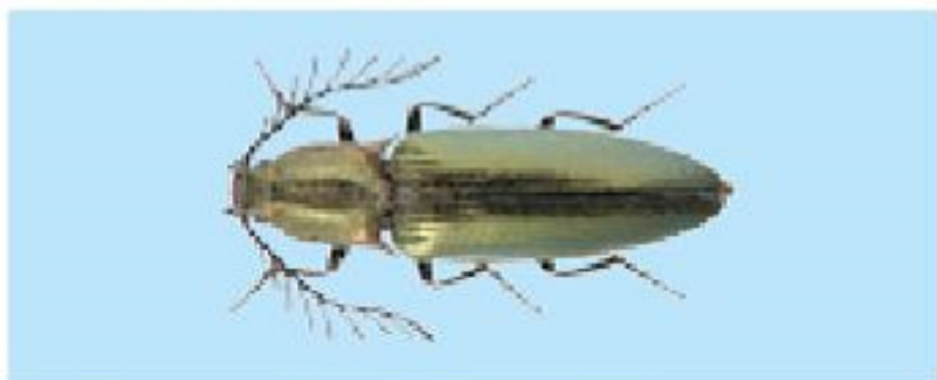
Conturul corpului alungit și ascuțit posterior. Capul și pronotul de culoare verde-metalică, verde-bronzată, mai rar albastră sau arămie. Elitrele galbene sau galben-maronii unicolore, uneori vârful elitelor prezintă o pată anteapicală alungită, verde metalică sau bronzată. Antenele și picioarele negre, ultimele au femurele și tibiele bronzate.

L = 16,5-20,5 mm. Din mai până în iulie, pe pajiștile de la poalele munților, sub pietre, pe trunchiuri de copac și pe arbuști.

▪ 177. *Ctenicera pectinicornis*

Corpul verde-închis, cu reflexe metalice slabe, de nuanță arămie. Tibiile și tarsele pot fi uneori maronii, iar ghearele roșcate. Dorsal cu o pubescență scurtă, fină și rară, de culoare cenușie sau roșcată, ceva mai lungă la nivelul elitrelor și mai accentuată pe marginile capului. Vârfurile elitrelor rotunjite. Suprafața elitrelor cu strii longitudinale punctate, ceva mai accentuate spre marginile laterale. Interstriile convexe, punctate, uneori ușor granulate, fiind lipsite de rugozități transversale. L = 14,5-18 mm. Specie montană întâlnită din mai până în iulie, pe arbuștii înfloriți și pe inflorescențele umbeliferelor.

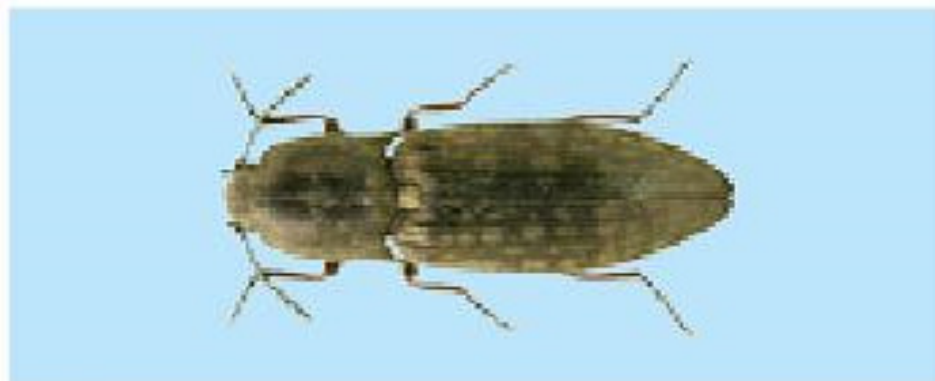

▪ 178. *Anostirus castaneus*

Capul și pronotul negre, suprafața capului și mai ales a pronotului acoperită cu o pubescență lungă, galben-maronie sau galben-roșcată. Elitrele galben-aurii, cu strii punctate maronii și cu vârfurile negre. Atât antenele, cât și picioarele sunt negre-unicolore. Suprafața elitrelor și a părții ventrale a corpului cu o pubescență maroniu-negricioasă. Capul cu două impresiuni ușor adâncite, prevăzute cu o punctuație deasă și accentuată. L = 8-10,5 mm. ♂ Antenele pectinate. ♀ Antenele evident serate. Pe amentii de *Salix* sp., pe inflorescențele de *Sorbus aucuparia* și pe lăstarii diferiților arbori la începutul primăverii.

▪ 179. *Actenicerus sielandicus*

Partea dorsală a corpului bronzat-arămie de nuanță închisă, uneori cu reflexe verzui, mai rar albastru-negricioasă cu luciu metalic, acoperită cu o pilozitate lungă și deasă, maronie, cenușie, galben-

cenușie ori roșcat-maronie. Scutelul are o pubescență lungă și deasă cenușiu-argintie. Adesea pe elitre sunt prezente pete pubescente mici, rotunjite sau cu un contur neregulat cenușiu-albicioase. Uneori sunt vizibile pe elitre benzi longitudinale pubescente deschise la culoare ce alternează cu benzi pubescente întunecate. Extrem de rar epipleurele elitelor prezintă o culoare roșcată. Antenele negre, iar picioarele sunt predominant negre, femurele, parțial tibiile și tarsele uneori roșcat-negriceoase. Ghearele roșii. În zona montană și subalpină până la altitudinea de 2.000 m. Preferă terenurile mlăștinoase sau pajiștile umede, adulții pot fi găsiți în lunile mai-iunie pe *Carex sp.* ori pe diferite *Ranunculaceae*.

▪ 180. *Liotrichus affinis*

Corpul lucios, negru sau maroniu-negriceoș, de regulă cu reflexe metalice bronzate, acoperit cu o pilozitate fină și deasă de nuanță cenușie. Suprafața pronotului prezintă o pubescență alungită foarte deasă, orientată postero-anterior. Antenele roșcat-maronii sau castaniu-închise, picioarele maronii cu tibiile și tarsele de nuanță mai deschisă. Baza pronotului ușor lucioasă, prevăzută cu o punctuație deasă, neaccentuată. Suprafața elitelor prezintă strii longitudinale fine, iar interstriile au o punctuație de fond fină și deasă. L = 10-13 mm. Specie întâlnită din mai până în iulie pe conifere.

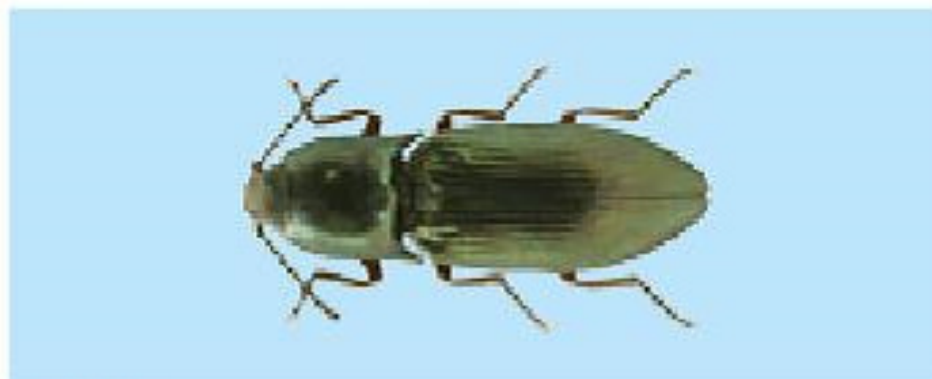

▪ 181. *Metanomus infuscatus*

Capul și pronotul predominant negre sau maroniu-negriceoase, cu irizații metalice slabe. Piese bucale, baza și unghiurile posterioare ale pronotului, elitrele, roșcat maronii. Antenele maronii cu primele 2-3 articole bazale de culoare roșcată. Picioarele castanii, de regulă cu tibiile și tarsele de nuanță ceva mai deschisă. Mai rar femurele și tibiile pot fi parțial negricioase. Partea dorsală a corpului prezintă o pilozitate de nuanță deschisă, scurtă, dispusă oblic. Suprafața elitelor cu strii punctate fine și cu interstrii netede, nepunctate ori prevăzute cu o punctuație de fond extrem de fină. L = 9-12 mm. În zona montană și subalpină pe conifere și ierburi.

▪ 182. *Selatosomus aeneus*

Coloritul corpului extrem de variabil, de cele mai multe ori cu reflexe metalice: negru, arămiu, bronzat, verde sau albastru. Elitrele castaniu-

inchise mai rar roșcate. Antenele maroniu-negricioase rareori pot avea o nuanță roșcată. Picioarele roșcate cu tarsale negricioase, iar tibiile pot fi maronii sau negricioase cu irizații slabe. Discul pronotului prezintă o punctuație fină și deasă, spre margini punctuația devine mai accentuată. L = 10-16 mm. În păduri de foioase și conifere, în locuri umede, pe bușteni doborâți, sub pietre și pe terenuri cultivate.

▪ **183. *Agriotes pilosellus***

Corpul maroniu-negricios sau castaniu deschis, cu antenele și picioarele roșcate. Partea dorsală a corpului este acoperită cu o pubescență deasă, culcată, orientată antero-posterior, de culoare galben-cenușie sau galben-roșcată. Capul convex, prevăzut cu o punctuație ombilicată deasă. Elitrele ceva mai late comparativ cu baza pronotului, iar suprafața lor prezintă strii fine. Interstriile elitrelor cu o punctuație de fond fină și deasă. L = 12,5-17 mm. În pădurile de munte și pe pajiștile din zona subalpină.

▪ **184. *Athous vittatus***

Corpul convex, oval-alungit, cu marginile laterale ± paralele în porțiunea lor mediană. Coloritul corpului extrem de variabil, în general de culoare castaniu-închisă ori maroniu-negricioasă cu luciu metalic, mai rar galben sau roșcat. Fiecare elită prezintă câte o pată mediană longitudinală ± lătită, de culoare galben-pai sau galben-roșcată. Epipleurele elitrelor și interstria din imediata vecinătate a marginilor laterale de nuanță gălbuie. Uneori pe elitre de-a lungul scutului este prezentă o pată mică galben-deschisă. Partea ventrală a corpului

predominant maroniu-negricioasă, marginile laterale ale sternului, sternitelor abdominale, porțiunea mediană a primului sternit de lângă coxalele posterioare și vârful sternitului anal au o culoare roșcată. Antenele și picioarele galben-roșcate, roșcat-maronii ori maroniu-negricioase, când antenele sunt întunecate uneori primele 2-3 articole bazale prezintă o culoare mai deschisă. Corpul este acoperit cu o pilozitate fină și scurtă, relativ deasă, de culoare cenușiu-roșcată. L = 9-11,5 mm. În zona de șes și colinară, din mai până în iulie pe arbuști și pe tufișuri.

▪ **185. *Athous subfuscus***

Capul, scutulul, cea mai mare parte a pronotului și predominant partea ventrală a corpului castanii sau maroniu-negricioase. Marginile pronotului, uneori numai unghiurile sale anterioare și posterioare,

marginile prosternului, o pată mediană a metasternului lângă coxele posterioare, marginea anterioară a primului sternit abdominal, fața internă a coxelor posterioare și pigidiul au o culoare roșcată. Elitrele împreună cu epipleurele și jumătatea posterioară a abdomenului galben-roșcate. În unele cazuri corpul poate fi galben-unicolor sau negru. Antenele castanii, cu primele 2-3 articole bazale roșcat-maronii sau galben-roșcate. Palpii și picioarele gălbui, mai rar picioarele pot fi maroniu-negricioase. Corpul este acoperit cu o pilozitate fină, scurtă și deasă, de nuanță galben-cenușie. Pronotul lucios, puțin mai lung decât lat, cu o punctuație fină și rară. Larvele se dezvoltă în sol și trunchiurile putrede din zonele mlăștinoase. Adulții sunt activi de la sfârșitul lunii aprilie până în prima decadă a lunii septembrie, fiind răspândiți pe conifere și pe sălcii, îndeosebi pe *Salix caprea*.

■ **186. *Hemicrepidius hirtus***

Dorsal eliptic-alungit, puternic convex, acoperit cu o pubescentă cenușie sau neagră, uneori cu reflexe roșcate. Corpul negru cu luciu metalic, antenele și picioarele de asemenea negre. Vârful mandibulelor, perișorii de pe tarse și ghearele au o culoare roșcată. Capul cu puncte ombilicate dese, fruntea prezintă o impresiune adâncită de formă triunghiulară, iar carena frontală este fină. Discul pronotului cu o punctuație rară dar accentuată, spre margini sunt vizibile puncte ombilicate dese. Elitrele mai late decât baza pronotului, cu marginile laterale ± paralele în porțiunea antemediană, suprafața elitrei cu strii fine. L = 12-17 mm. Specie comună întâlnită din luna mai pe arbuști și ierburi, îndeosebi pe umbelifere. Larvele se dezvoltă în lemnul putred de *Quercus* sp.

■ **BIBLIOGRAFIE**

1. BEI-BJENKO G. & col. 1965 - Determinatorul coleopterelor din partea europeană a URSS, Ed. Nauka, Moskva-Leningrad.
2. BREUNING S. 1926 - Ueber *Carabus variolosus* Fabr., Wienen Coleopterologenverein.
3. CHÂTENET G. 1990 - Guide des Coléoptères d'Europe, Ed. Delachaux&Nestlé, Neuchâtel-Paris.
4. CSIKI E. 1946 - Die Käferfauna des Karpaten-Beckens (Allgemeiner Teil und Caraboidea), Budapest.
5. FREUDE & col. 1964/1983 - Die Käfer Mitteleuropas, Band 2-4, 6-8, Goecke&Evers Verlag, Krefeld.
6. KABEL HURKA, 1975 - Zur montanen fauna der Laufkäfer des Rodna Gebirges in den Ostkarpaten (Coleoptera, Carabidae), Muzeul Brukenthal - Studii și Comunicări - Științele Naturii, pag. 196-207, Sibiu.
7. KUHNT P. 1912 - Käfer Deutschlands, Illustrierte Bestimmungs-Tabellen, E. Schweizerbart'sche Verlagsbuchhandlung Nägele & Dr. Sproesser, Stuttgart.
8. IENIȘTEAM A. 1956 - Specii de coleoptere noi pentru fauna R. P. R., Com. Acad. R.P.R. Biologie, 6(8), 995-997, București.
9. IENIȘTEAM A. 1957 - Specii noi de coleoptere pentru fauna R.P. R., Bul. St., sect. Biol. Șt. Agr., 9(2): 155-164, București.
10. IENIȘTEAM A. 1959 - Specii de coleoptere noi sau rare pentru fauna R. P. R., Analele Univ. „C. I. Parhon”, Sect. Șt. Nat. 21: 89-91.
11. IENIȘTEAM A. 1975 - Die Onthophagiden Rumäniens (Coleoptera Scarabaeoidea), Trav. Mus. Hist. Nat. „Grigore Antipa”, București, 16: 139-163.
12. LIE P. 1994 - Neue Beiträge zur Kenntnis der Carabofauna des Rumänischen Banates für das Jahr 1993 (Coleoptera, Carabidae), Folia ent. hung. 54: 123-129.
13. LIE P. 1996 - *Carabus (Pachystus) hungaricus frivaldskyanus* Breuning 1933, prezență certă în fauna României (Coleoptera: Carabidae), Bul. Inf. Soc. Lepid. rom., 7(1-2): 147-149.
14. LUCA. 1960 - Atlas des Coléoptères de France, Belgique et Suisse, Tome I-II, Ed. N. Boulbée & Cie, Paris.
15. MARCU O. 1933 - Zur Kenntnis einiger *Carabus*-Formen und deren Verbreitung in Rumänien mit besonders Berücksichtigung der Bucovina, Bul. Fac. Ști. Cernăuți, 7: 153-162.
16. MÜLLER MOTZFELD G. 2004 - Die Käfer Mitteleuropas, Band 2, Carabidae, 2. Auflage, Goecke & Evers Verlag, Krefeld.
17. NEMEȘ I. 1969 - Insectarul meu, Ed. Tinerețului, București.
18. NILSSON A. 1996 - Aquatic Insects of North Europe, Volume 1, Apollo Books, Stenstrup.
19. NITZU E., POPA I., NAE A., IUȘAN C., 2008 - Faunal Researches on the Invertebrates (Coleoptera, Orthoptera, Collembola, Aranea) in the Rodnei Mountains Biosphere Reserve, Inst. Speol. Emil Racoviță, vol. XLVII, pag. 3-52.
20. PANIN S. 1940 - Quelques coléoptères roumains nouveaux ou peu connus, Bull. Acad. Roum. Sect. Sci. 23(4): 186-194.
21. PANIN S. 1945 - *Chaetonyx robustus* Schaum. de la faune de Roumanie et quelques autres formes des coléoptères rares ou peu connus, Bull. Sect. Sci. Acad. Roum., 28(4): 1-8, București.

22. PANIN S. 1948 - Supplément à la connaissance des coléoptères Roumains (3ème Supplément), 30(6): 1-8, Bucureşti.
23. PANIN S. 1951 - Fauna RPR, vol X, fasc. 1, (Coleoptera Cicindelidae), Ed. Acad. RPR, Bucureşti.
24. PANIN S. 1955 - Fauna RPR, vol. X, fasc. 2, (Coleoptera Carabidae: Gen. *Cyctrus* și *Corobus*), Ed. Acad. RPR, Bucureşti.
25. PANIN S. 1955 - Fauna RPR, vol. X, fasc. 3, (Coleoptera Scarabaeidae II), Ed. Acad. RPR, Bucureşti.
26. PANIN S. 1957 - Fauna RPR, vol. X, fasc. 4, (Coleoptera Scarabaeidae I), Ed. Acad. RPR, Bucureşti.
27. PALLIAN R. 1941 - Fauna de France, 38, Coléoptères Scarabides., Ed. Paul Lechevalier et Fils, Paris.
28. REITTER E. 1908 - Fauna Germanica (Die Käfer des Deutschen Reiches), Band 1-1, K. G. Lutz Verlag, Stuttgart.
29. SERAFIM RODICA, 2004 - Cerambycidae (Coleoptera) from Maramureş and Tibleş Mountains (Romania), Travaux du Muséum National d'Histoire Naturelle Grigore Antipa, vol. XLV, pag. 121-137.
30. STAN M., 2002 - Rove Beetles (Coleoptera - Staphylinidae) from Maramureş Travaux du Muséum National d'Histoire Naturelle Grigore Antipa, vol. XLV, pag. 209-248.
31. STAN M. 2004 - Checklist of Staphylinids (Coleoptera: Staphylinidae) of Romania, Trav. Mus. Hist. Nat. „Gr. Antipa”, 46: 83-108, Bucureşti.
32. STAN M. 2010 - On the Species of *Ocyptus* Leach of the Carpathian Basin with Special Reference to the Species of Romania (Coleoptera: Staphylinidae: Staphylininae: Staphylinini), Acta entomologica serbica, 2010, 15(2): 171-193.
33. SZÉKESY V. 1958 - Fauna Hungariae, 34, Cicindelidae, Ed. Akadémiai Kiadó, Budapest.
34. SZÉKESY V. 1961 - Fauna Hungariae, 60, Staphylincoidea I, Ed. Akadémiai Kiadó, Budapest.
35. TEODOREANU M. 1969 - Contribuții la cunoașterea răspândirii genului *Amara* (Coleoptera-Carabidae) in fauna României, Stud. Univ. „Babeş-Bolyai”, Series Biologia, 7(2), 97-99, Cluj-Napoca.
36. TEODOREANU M. 1969 - Contribuții la cunoașterea răspândirii genului *Harporus* (Coleoptera-Carabidae) din fauna României, Stud. Univ. „Babeş-Bolyai”, Series Biologia, 7(2), 121-126, Cluj-Napoca.
37. TEODOREANU M. 1970 - Contribuții la cunoașterea răspândirii genului *Pterostichus* (Ord. Coleoptera Fam. Carabidae) din fauna României, Stud. Univ. „Babeş-Bolyai”, Series Biologia, 8(2), 117-122, Cluj-Napoca.
38. TÓTH L. 1982 - Fauna Hungariae, 151, Staphylinidae II, Ed. Akadémiai Kiadó, Budapest.
39. TRAUTNER J. & GEIGENMÜLLER K. 1987 - Sandlaufkäfer und Laufkäfer (Illustrierter Schlüssel zu den Cicindeliden und Carabiden Europas), Stuttgart.
40. WINKLER J. R. 1961 - Die Bunkkäfer (Cleridae), A. Ziemsen Verlag, Wittenberg Lutherstadt.
41. ZAHARIA G. L. 2006 - List of Elaterid Species (Coleoptera: Elateridae) from Romania, Studii și Comunicări, Compl. Muz. Șt. Nat. „Ion Borcea” Bacău, 21: 284-292.